Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Έκθεση και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις 31 Δεκεμβρίου 2017

Περιεχόμενα

	Σελίδα
Διοικητικό Συμβούλιο και άλλοι αξιωματούχοι	1
Δήλωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων υπευθύνων της Εταιρείας για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις	2
Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης	3 – 7
Έκθεση Διαχείρισης περί Εταιρικής Διακυβέρνησης	8 – 17
Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή	18 – 23
Ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	24
Ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	25
Ενοποιημένος ισολογισμός	26
Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	27 – 28
Ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών	29 – 30
Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις	31 – 81

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Διοικητικό Συμβούλιο και άλλοι αξιωματούχοι

Διοικητικό Συμβούλιο

Κωνσταντίνος Π Μιτσίδης (Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος)
Χρυσόστομος Π Μιτσίδης (Εκτελεστικός Σύμβουλος)
Στέλιος Χρ Μιτσίδης (Εκτελεστικός Σύμβουλος)
Μάριος Φ Δημητριάδης (Εκτελεστικός Σύμβουλος)
Νικόλας Φ Επιφανίου (Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος)
Αχιλλέας Λ Δημητριάδης (Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος)
Αλέξανδρος Ν Λυσάνδρου (Εκτελεστικός Σύμβουλος)
Στέφος Δ Στεφανίδης (Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος)
Μίκης Μιχαηλίδης (Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος) (παραιτήθηκε 9 Ιανουαρίου 2017)

Γραμματέας Εταιρείας

Μάριος Φ Δημητριάδης
Λεωφ. Νικηφόρου Φωκά 34-38
Τ.Θ. 21778
1513 Λευκωσία
Κύπρος

Εγγεγραμμένο γραφείο

Λεωφ. Νικηφόρου Φωκά 34-38
Τ.Θ. 21778
1513 Λευκωσία
Κύπρος

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Δήλωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων υπευθύνων της Εταιρείας για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Σύμφωνα με το άρθρο 9, εδάφια (3)(γ) και (7) του περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) Νόμο του 2007 ('Νόμος'), εμείς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και άλλοι υπεύθυνοι για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, επιβεβαιώνουμε ότι, εξ' όσων γνωρίζουμε:

(α) Οι ετήσιες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις οι οποίες παρουσιάζονται στις σελίδες 24 μέχρι 81.

(i) Καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (4) του Νόμου, και

(ii) παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, της οικονομικής κατάστασης και της ζημιάς της Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις ως σύνολο, και

(β) η Έκθεση Συμβούλων παρέχει δίκαιη ανασκόπηση των εξελίξεων και της απόδοσης της επιχείρησης, καθώς και της οικονομικής κατάστασης της Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις ως σύνολο, μαζί με περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου	**Υπογραφή**
Ονοματεπώνυμο και Ιδιότητα	
Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος	
Κωνσταντίνος Π Μιτσίδης	.....
Εκτελεστικοί Σύμβουλοι	
Χρυσόστομος Π Μιτσίδης	.....
Στέλιος Χρ Μιτσίδης	.....
Μάριος Φ Δημητριάδης (Οικονομικός Διευθυντής)	.....
Αλέξανδρος Ν Λυσάνδρου	.....
Μη εκτελεστικοί Σύμβουλοι	
Στέφος Δ Στεφανίδης	.....
Νικόλας Φ Επιφανίου	.....
Αχιλλέας Λ Δημητριάδης	.....

Λευκωσία, 27 Απριλίου 2018

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης

1 Το Διοικητικό Συμβούλιο παρουσιάζει την έκθεσή του μαζί με τις ελεγμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

Κύριες δραστηριότητες

2 Οι κύριες δραστηριότητες του Συγκροτήματος, που δεν έχουν αλλάξει από τον προηγούμενο χρόνο, είναι η παραγωγή και διάθεση ζυμαρικών και αλευριών, η εισαγωγή και διάθεση προϊόντων επισιτισμού, η εισαγωγή και διάθεση πρώτων υλών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής, η εισαγωγή και εμπορία σιτηρών και η παραγωγή και διάθεση προϊόντων αρτοποιίας στη Σερβία.

Ανασκόπηση των εξελίξεων, της τρέχουσας κατάστασης και της επίδοσης των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος

3 Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, το Συγκρότημα μείωσε τον κύκλο εργασιών του κατά 1,1% με αποτέλεσμα ο κύκλος εργασιών του να ανέλθει σε €34.921.002 σε σύγκριση με €35.325.058 του προηγούμενου έτους. Το μικτό κέρδος μειώθηκε κατά €1.287.463 και το κέρδος εργασιών μειώθηκε κατά €1.803.350, με αποτέλεσμα το μικτό κέρδος του Συγκροτήματος να ανέλθει σε €6.937.358 σε σχέση με €8.224.821 το προηγούμενο έτος και η ζημιά εργασιών του Συγκροτήματος να ανέλθει σε €1.734.180 σε σχέση με €69.170 κέρδος το προηγούμενο έτος. Η καθαρή ζημιά του Συγκροτήματος ανήλθε σε €2.245.672 σε σχέση με €1.184.574 το προηγούμενο έτος. Η ζημιά του Συγκροτήματος προέρχεται από τις δραστηριότητες στην Σέρβικη αγορά μέσω της θυγατρικής εταιρείας Mitsides Point d.o.o.. Η εξαρτημένη εταιρεία προχώρησε σε εφαρμογή προγράμματος αναδιοργάνωσης των εργασιών της για ανακοπή της ζημιογόνας πορείας της.

4 Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, το Συγκρότημα επένδυσε σε καινούργιες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό αξίας €325.076 τα οποία χρηματοδοτήθηκαν με μετρητά που προήλθαν από εργασίες. Στις 31 Δεκεμβρίου 2017 το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος ήταν €44.893.014 (2016: €47.209.497) και τα ίδια κεφάλαια ήταν €18.728.341 (2016: €20.219.515). Η οικονομική κατάσταση, εξέλιξη και επίδοση του Συγκροτήματος όπως παρουσιάζεται στις οικονομικές καταστάσεις δεν θεωρείται ικανοποιητική.

Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

5 Οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα είναι η είσπραξη των χρεωστών του και οι συνεχείς αυξομειώσεις στις τιμές των πρώτων υλών και κυρίως των σιτηρών, ο ανταγωνισμός που προέρχεται από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου όπως αναφέρονται στις Σημειώσεις 1, 3, 4 και 29 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης (συνέχεια)

Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες (συνέχεια)

6 Η κυπριακή οικονομία σημείωσε θετική ανάπτυξη το 2016 και το 2017, αφού ξεπέρασε την οικονομική ύφεση των τελευταίων ετών. Σε γενικές γραμμές οι οικονομικές προοπτικές παραμένουν ευνοϊκές, ωστόσο εξακολουθούν να υπάρχουν κίνδυνοι ύφεσης από τα ακόμη υψηλά επίπεδα μη εξυπηρετούμενων δανείων, από τον δείκτη δημόσιου χρέους, καθώς και την ενδεχόμενη επιδείνωση του εξωτερικού περιβάλλοντος της Κύπρου.

7 Αυτό το λειτουργικό περιβάλλον ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στις δραστηριότητες του Συγκροτήματος και στην οικονομική του κατάσταση. Η Διεύθυνση λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος, ωστόσο, οι μελλοντικές επιπτώσεις της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης είναι δύσκολο να προβλεφθούν, και οι τρέχουσες προβλέψεις και υπολογισμοί της Διεύθυνσης θα μπορούσαν να διαφέρουν από τα πραγματικά αποτελέσματα.

Χρήση χρηματοπιστωτικών μέσων από το Συγκρότημα

8 Οι εργασίες του Συγκροτήματος το εκθέτουν σε ποικίλους χρηματοοικονομικούς κινδύνους: κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένου συναλλαγματικού κινδύνου, κινδύνου επιτοκίου που αφορά τη δίκαιη αξία, κινδύνου επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές και κινδύνου τιμής αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας.

Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνου του Συγκροτήματος επικεντρώνεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματαγορών και αποσκοπεί στη μείωση των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων στην οικονομική επίδοση του Συγκροτήματος. Η διαχείριση κινδύνου διενεργείται από ένα κεντρικό γενικό λογιστήριο σύμφωνα με αρχές που εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το λογιστήριο αναγνωρίζει, αξιολογεί και αντισταθμίζει τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε στενή συνεργασία με τις λειτουργικές μονάδες του Συγκροτήματος. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει αρχές για την όλη διαχείριση κινδύνου, καθώς και προφορικές αρχές που καλύπτουν συγκεκριμένους τομείς, όπως κίνδυνο επιτοκίου, πιστωτικό κίνδυνο και επένδυση πλεονάζουσας ρευστότητας.

Κίνδυνος επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές

9 Ο κίνδυνος επιτοκίου του Συγκροτήματος προέρχεται από μακροπρόθεσμο δανεισμό. Ο δανεισμός που φέρει κυμαινόμενο επιτόκιο εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές.

10 Στις 31 Δεκεμβρίου 2017 οι υποχρεώσεις του Συγκροτήματος που έφεραν κυμαινόμενο επιτόκιο ανέρχονταν σε €15.866.047 (σύνολο δανεισμού εξαιρουμένου των υποχρεώσεων χρηματοδοτικών μισθώσεων). Η Διεύθυνση του Συγκροτήματος παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στα επιτόκια σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα. Το Συγκρότημα δεν εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης για τον κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές.

Πιστωτικός κίνδυνος

11 Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από καταθέσεις σε τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς και από έκθεση σε πιστώσεις προς πελάτες χονδρικής πώλησης, περιλαμβανομένων εκκρεμών εισπρακτέων και δεσμευτικών συναλλαγών.

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

12 Για τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, μόνο οργανισμοί που αξιολογούνται υψηλά από το Διοικητικό Συμβούλιο γίνονται αποδεκτοί. Εάν πελάτες χονδρικού εμπορίου είναι αξιολογημένοι από ανεξάρτητο μέρος, τότε το Συγκρότημα χρησιμοποιεί αυτές τις αξιολογήσεις. Διαφορετικά, εάν δεν υπάρχει ανεξάρτητη αξιολόγηση, η Διεύθυνση εκτιμά την πιστωτική ποιότητα του πελάτη, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική του κατάσταση, προηγούμενες εμπειρίες και άλλους παράγοντες. Ξεχωριστά πιστωτικά όρια και πιστωτικοί όροι ορίζονται με βάση την πιστωτική ποιότητα του πελάτη σύμφωνα με όρια που καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η χρήση των πιστωτικών ορίων παρακολουθείται σε συνεχή βάση. Βλέπετε Σημείωση 15 για περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο.

13 Ο πιστωτικός κίνδυνος του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2017 απορρέει από εμπορικά εισπρακτέα ύψους €8.376.202, άλλα εισπρακτέα ύψους €334.922, δάνεια εισπρακτέα ύψους €20.960 και τραπεζικά υπόλοιπα ύψους €417.781. Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, εμπορικά εισπρακτέα ύψους €1.912.759 (2016: €1.683.576) είχαν υποστεί απομείωση, για την οποία έγινε πρόβλεψη. Τα απομειωμένα εισπρακτέα αφορούν κυρίως χονδρέμπορους, οι οποίοι βρίσκονται σε απροσδόκητα δύσκολη οικονομική κατάσταση.

Κίνδυνος ρευστότητας

14 Η Διεύθυνση ελέγχει την τρέχουσα ρευστότητα με βάση τις αναμενόμενες ταμειακές ροές και τις αναμενόμενες εισπράξεις εσόδων. Μακροπρόθεσμα, ο κίνδυνος ρευστότητας προσδιορίζεται με βάση τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές τη στιγμή σύναψης νέων πιστωτικών διευκολύνσεων ή μισθώσεων και με βάση τις προβλέψεις του προϋπολογισμού. Η Διεύθυνση του Συγκροτήματος πιστεύει ότι είναι επιτυχής στη διαχείριση της έκθεσης του Συγκροτήματος στον κίνδυνο ρευστότητας.

Προβλεπόμενη εξέλιξη του Συγκροτήματος

15 Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συγκροτήματος θα συνεχίσει την αναπτυξιακή πολιτική του με την υλοποίηση του επενδυτικού προγράμματος το οποίο περιλαμβάνει την αύξηση των εξαγωγών του Συγκροτήματος καθώς και τη διατήρηση της ηγετικής της θέσης στην Κυπριακή αγορά. Οι δυσμενείς οικονομικές εξελίξεις οι οποίες επηρεάζουν τις διεθνείς χρηματαγορές καθώς και την πραγματική οικονομία, δημιούργησαν μια παρατεταμένη οικονομική κρίση. Η δύσκολη οικονομική κατάσταση της θυγατρικής εταιρείας Mitsides Point d.o.o. έχει επηρεάσει δυσμενώς τη ρευστότητα της Εταιρείας.

16 Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω εξελίξεων κατά την ημερομηνία έκδοσης των ετήσιων Ελεγμένων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων υπάρχει συνεχής αβεβαιότητα στην αγορά, η οποία μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος στο μέλλον.

Αποτελέσματα

17 Τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος για το έτος παρουσιάζονται στις σελίδες 24 και 25. Η καθαρή ζημιά για το έτος μεταφέρεται στα αποθεματικά.

Μερίσματα

18 Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν εισηγείται την πληρωμή μερίσματος.

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης (συνέχεια)

Μετοχικό κεφάλαιο

19 Δεν υπήρχαν αλλαγές στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας.

Διοικητικό Συμβούλιο

20 Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και κατά την ημερομηνία αυτής της έκθεσης παρουσιάζονται στη σελίδα 1. Όλοι τους ήταν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για ολόκληρο το έτος 2017, εκτός του κ. Μίκη Μιχαηλίδη, που παραιτήθηκε στις 9 Ιανουαρίου 2017.

21 Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας οι κ.κ. Στέλιος Χρ Μιτσίδης, Αχιλλέας Λ Δημητριάδης και Νικόλας Φ Επιφανίου αποχωρούν στην επόμενη Ετήσια Γενική Συνέλευση, είναι όμως επανεκλέξιμοι και προσφέρονται για επανεκλογή.

22 Δεν υπήρχαν σημαντικές αλλαγές στην κατανομή των αρμοδιοτήτων ή στην αποζημίωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Συμμετοχή Συμβούλων στο μετοχικό κεφάλαιο του Συγκροτήματος

23 Το ποσοστό στο μετοχικό κεφάλαιο του Συγκροτήματος που κατέχουν κατά κυριότητα, άμεσα ή έμμεσα, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και κατά την ημερομηνία αυτής της Έκθεσης, ήταν ως ακολούθως:

	Ποσοστό μετοχών %
Κωνσταντίνος Π Μιτσίδης	19,49
Χρυσόστομος Π Μιτσίδης	18,25
Στέλιος Χρ Μιτσίδης	19,49
Μάριος Φ Δημητριάδης	0,15
Αλέξανδρος Ν Λυσάνδρου	19,49
Νικόλας Φ Επιφανίου	0,07
Αχιλλέας Λ Δημητριάδης	0,12
Στέφος Δ Στεφανίδης	-

Κυριότεροι μέτοχοι

24 Οι μέτοχοι που κατείχαν πέραν του 5% του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου του Συγκροτήματος, άμεσα ή έμμεσα, στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και κατά την ημερομηνία αυτής της Έκθεσης, ήταν ως ακολούθως:

	Ποσοστό μετοχών %
Κωνσταντίνος Π Μιτσίδης	19,49
Χρυσόστομος Π Μιτσίδης	18,25
Χρυσόστομος Στ Μιτσίδης	19,49
Όλγα Λυσάνδρου	19,49

Το ποσοστό της κας Όλγας Λυσάνδρου περιλαμβάνει τα συμφέροντα του τέκνου της, Αλέξανδρου Ν Λυσάνδρου, ο οποίος είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Το ποσοστό του κ Χρυσόστομου Στ Μιτσίδη περιλαμβάνει τα συμφέροντα του τέκνου του, Στέλιου Μιτσίδη, ο οποίος είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης (συνέχεια)

Συμβάσεις με Συμβούλους και συνδεδεμένα πρόσωπα

25 Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 δεν υπήρχαν οποιεσδήποτε άλλες σημαντικές συμβάσεις με τις Εταιρείες του Συγκροτήματος στις οποίες Σύμβουλος ή συνδεδεμένα πρόσωπα είχαν ουσιώδες συμφέρον εκτός τις οφειλές από και προς συγγενικά μέρη που παρουσιάζονται στη Σημείωση 31.

26 Συνδεδεμένα πρόσωπα περιλαμβάνουν τη σύζυγο, τα ανήλικα τέκνα και εταιρείες στις οποίες ο Σύμβουλος κατέχει άμεσα ή έμμεσα τουλάχιστον 20% του δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση.

Γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού

27 Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού που να έχουν σχέση με την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων εκτός όπως αναφέρεται στη Σημείωση 34 των οικονομικών καταστάσεων.

Υποκαταστήματα

28 Το Συγκρότημα δεν λειτουργούσε μέσω οποιωνδήποτε υποκαταστημάτων κατά τη διάρκεια του έτους.

Έκθεση εταιρικής διακυβέρνησης

29 Για πληροφορίες σχετικά με αυτό το θέμα αναφερθείτε στην Έκθεση Διαχείρισης περί Εταιρικής Διακυβέρνησης που παρουσιάζεται στις σελίδες 8-17.

Ανεξάρτητοι ελεγκτές

30 Η Επιτροπή Ελέγχου συζήτησε τον Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με τις Οντότητες Δημοσίου Συμφέροντος και τις επιπτώσεις που αφορούν την εναλλαγή των εξωτερικών ελεγκτών. Σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του νέου κανονιστικού πλαισίου η θητεία των παρόντων εξωτερικών ελεγκτών της Εταιρείας λήγει το έτος 2017 και αναμένεται να προκηρυχθούν προσφορές για το έτος 2018. Οι υφιστάμενοι ελεγκτές, PricewaterhouseCoopers Limited, μπορούν να διεκδικήσουν τον επαναδιορισμό τους και έχουν εκδηλώσει επιθυμία να συνεχίσουν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους. Ψήφισμα που να εξουσιοδοτεί το Διοικητικό Συμβούλιο να καθορίσει την αμοιβή τους θα κατατεθεί στην Ετήσια Γενική Συνέλευση.

Με Εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου

Κωνσταντίνος Π Μιτσίδης
Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος

Λευκωσία, 27 Απριλίου 2018

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Έκθεση Διαχείρισης περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

ΜΕΡΟΣ Α

1 Το Διοικητικό Συμβούλιο της Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λτδ, αναγνωρίζοντας την ανάγκη καθιέρωσης αρχών Εταιρικής Διακυβέρνησης που αποσκοπούν στην προστασία των επενδυτών, την υιοθέτηση διαφάνειας και έγκαιρης πληροφόρησης, καθώς και την εξασφάλιση επαρκούς ανεξαρτησίας του Διοικητικού Συμβουλίου στη λήψη αποφάσεων, αποφάσισε τη μερική εφαρμογή του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης «ο Κώδικας», όπως αυτός έχει αναθεωρηθεί τον Απρίλιο του 2014 από το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

2 Το Διοικητικό Συμβούλιο της Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λτδ εφαρμόζει το μέρος Β (Αμοιβή Διοικητικών Συμβούλων), το μέρος Γ του Κώδικα (Ευθύνη και Λογιστικός Έλεγχος) και το μέρος Δ (Σχέσεις με τους Μετόχους), ενώ εφαρμόζεται μέρος των προνοιών του μέρους Α (Διοικητικοί Σύμβουλοι).

3 Οι Επιτροπές Διορισμών, Αμοιβών και Ελέγχου της Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λτδ καλύπτουν και όλα τα θέματα Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης στις θυγατρικές της εταιρείες Blue Azul investments Ltd, Αλευροποιία Λάρνακος Ζήνων Λτδ και Mitsides Point D.o.o. Σερβίας.

ΜΕΡΟΣ Β

Διοικητικό Συμβούλιο

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τον Πρόεδρο, τέσσερις Εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους και τρεις μη Εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους, οι οποίοι θεωρούνται ανεξάρτητοι. Οι κοι Αχιλλέας Δημητριάδης και Νικόλας Επιφανίου, αν και έχουν αμφότεροι συμπληρώσει 10 χρόνια συμμετοχής στο Διοικητικό Συμβούλιο, εξακολουθούν να εκτελούν τα καθήκοντα τους ως Ανεξάρτητα μέλη, για τους πιο κάτω λόγους:

   (α) δεν έχουν οποιαδήποτε επιχειρηματική ή στενή συγγενική σχέση με άλλα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας
   (β) δεν έχουν άλλη ουσιαστική σχέση με την επιχείρηση
   (γ) δεν ήταν, ούτε είναι Εκτελεστικά Διευθυντικά στελέχη ή Εκτελεστικά Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου συνδεδεμένης ή θυγατρικής εταιρείας του Συγκροτήματος
   (δ) δεν υπήρξαν ποτέ υπάλληλοι της εταιρείας ή του Συγκροτήματος
   (ε) δεν είχαν ποτέ οποιαδήποτε ουσιαστική επιχειρηματική σχέση με την εταιρεία
   (στ) δεν έχουν οποιαδήποτε επιχειρηματική ή στενή συγγενική σχέση με Συμβούλους (advisors) της εταιρείας
   (ζ) δεν έχουν σημαντικούς δεσμούς με άλλους Διοικητικούς Σύμβουλους, μέσω εμπλοκής σε άλλη εταιρεία ή σώματα.

Η θέση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου δεν διαχωρίζεται από αυτή του Πρώτου Εκτελεστικού Διευθυντή, ο οποίος και φέρει την ευθύνη, μέσω της Διευθυντικής Ομάδας, να εφαρμόζει τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και να εποπτεύει των εύρυθμη λειτουργία των Τμημάτων της εταιρείας σε καθημερινή βάση. Το Διοικητικό Συμβούλιο κρίνει ότι η διατήρηση των δυο θέσεων από τον Εκτελεστικό Πρόεδρο εξασφαλίζει καλύτερα τα συμφέροντα των μετόχων, λόγω της πολυετούς εμπειρίας και των γνώσεων του σε θέματα που αφορούν ολόκληρο το φάσμα της Βιομηχανίας Αλεύρων και Ζυμαρικών.

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Έκθεση Διαχείρισης περί Εταιρικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

ΜΕΡΟΣ Β (συνέχεια)

Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

Το Διοικητικό Συμβούλιο στοχεύει στο να συνέρχεται έξι φορές το χρόνο, για να ενημερωθεί και να εξετάσει τα θέματα που τίθενται ενώπιον του. Κατά το 2017 έγιναν έξη συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει επίσημο πρόγραμμα θεμάτων, αποφάσεις επί των οποίων μπορούν να λαμβάνονται μόνο από αυτό. Διάφορα θέματα δύνανται να παραπεμφθούν σε ειδικές επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου, χωρίς αυτό να μειώνει τη συλλογική ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου. Καμία κατηγορία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν διαφοροποιείται ως προς την ευθύνη από κάποια άλλη. Όλοι οι Διοικητικοί Σύμβουλοι έχουν πρόσβαση στις συμβουλές και υπηρεσίες του Γραμματέα της Εταιρείας. Ανεξάρτητες επαγγελματικές συμβουλές δυνατό να είναι διαθέσιμες στους Διοικητικούς Συμβούλους όταν αυτό κριθεί αναγκαίο.

Ισορροπία Διοικητικού Συμβουλίου

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ, σύμφωνα με τον εν ισχύ Κώδικα, έχει ως ακολούθως:

Κωνσταντίνος Π. Μιτσίδης	Εκτελεστικός Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
Στέλιος Χρ. Μιτσίδης	Εκτελεστικός Σύμβουλος
Χρυσόστομος Π. Μιτσίδης	Εκτελεστικός Σύμβουλος
Μάριος Φ. Δημητριάδης	Εκτελεστικός Σύμβουλος
Αλέξανδρος Λυσάνδρου	Εκτελεστικός Σύμβουλος
Στέφος Στεφανίδης	Ανεξάρτητος μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Αχιλλέας Λ. Δημητριάδης	Ανεξάρτητος μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Νικόλας Επιφανίου	Ανεξάρτητος μη Εκτελεστικός Σύμβουλος

Σε κάθε Ετήσια Συνέλευση το ένα τρίτο των Συμβούλων αποχωρεί και προσφέρει τον εαυτό του για επανεκλογή τουλάχιστον κάθε τρία χρόνια, όπως απαιτείται από τις διατάξεις του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Επιπλέον, οι Διοικητικοί Σύμβουλοι που διορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο υπόκεινται σε εκλογή από τους μετόχους, με την πρώτη ευκαιρία μετά τον διορισμό τους. Η Εκτελεστική Διεύθυνση μεριμνά για την έγκαιρη, έγκυρη και ολοκληρωμένη πληροφόρηση του Διοικητικού Συμβουλίου, ιδιαίτερα αναφορικά με γεγονότα που άλλαξαν ή δυνατόν να αλλάξουν τις προοπτικές ή την οικονομική κατάσταση του Συγκροτήματος και της Εταιρείας.

Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ενημερώνονται έγκαιρα και γραπτώς για όλες τις συνεδρίες του Συμβουλίου, ενώ μαζί με την ειδοποίηση λαμβάνουν και όλα τα σχετικά με τη συνεδρία έγγραφα. Την πιο πάνω διαδικασία επιβλέπει ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Μετά το πέρας της κάθε συνεδρίας του Διοικητικού Συμβουλίου και εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, τα Πρακτικά αποστέλλονται σε όλους τους Διοικητικούς Συμβούλους για σχόλια.

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Έκθεση Διαχείρισης περί Εταιρικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

ΜΕΡΟΣ Β (συνέχεια)

Επιτροπή Διορισμών

Το Διοικητικό Συμβούλιο, έχοντας ως γνώμονα ότι πρέπει να υπάρχει καθορισμένη και διαφανής διαδικασία για το διορισμό νέων Διοικητικών Συμβούλων της Εταιρείας και ότι το Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει να αποτελείται από άτομα ικανά και κατάλληλα, τα οποία πρέπει να κατέχουν και την ανάλογη κατάρτιση, ακεραιότητα και κρίση, ούτως ώστε να συμβάλλουν θετικά προς την επίτευξη των στόχων της Εταιρείας, αποφάσισε τη σύσταση Επιτροπής Διορισμών.

Τα μέλη της Επιτροπής Διορισμών είναι μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι και ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Επιτροπή Διορισμών απαρτίζεται από τους ακόλουθους Διοικητικούς Συμβούλους:

Πρόεδρος:	Νικόλας Φ. Επιφανίου
Μέλη:	Αχιλλέας Λ. Δημητριάδης
	Κωνσταντίνος Π. Μιτσίδης
Γραμματέας:	Αχιλλέας Λ. Δημητριάδης

Όροι εντολής και καθήκοντα Επιτροπής Διορισμών

1 Η Επιτροπή θα συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το χρόνο.

2 Δύο από τα τρία μέλη της Επιτροπής θα αποτελούν απαρτία.

3 Η Επιτροπή έχει την εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου να λαμβάνει ανεξάρτητες επαγγελματικές συμβουλές όποτε κρίνει τούτο αναγκαίο.

4 Η Επιτροπή θα ασχολείται αποκλειστικά με διορισμούς μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

5 Η Επιτροπή θα καθορίζει και θα επανεξετάζει κατά καιρούς τα απαιτούμενα προσόντα που πρέπει να κατέχει ένα άτομο που υπηρετεί ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα ελάχιστα προσόντα που απαιτούνται είναι:

(α) Δεξιότητες και εμπειρία

(β) Διαθέσιμο χρόνο για απασχόληση στην Εταιρεία

(γ) Κατάλληλη ηλικία

6 Η Επιτροπή θα εξετάζει εισηγήσεις για διορισμό μελών του Διοικητικού Συμβουλίου στη βάση των απαιτούμενων προσόντων και θα παραδίδει σχετική έκθεση με τις απόψεις της στην ολομέλεια του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο και θα λάβει τις τελικές αποφάσεις. Στην έκθεση της Επιτροπής θα αναφέρονται οι εταιρείες με τις οποίες ένα υποψήφιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου δεν δύναται να έχει σχέση λόγω σύγκρουσης συμφερόντων, καθώς και ποιές πληροφορίες πρέπει να έχει στη διάθεσή του το υποψήφιο μέλος προτού συναντηθεί με το Διοικητικό Συμβούλιο.

7 Η Επιτροπή θα εξετάζει και άλλα θέματα που σχετίζονται με διορισμούς όπως αυτά θα καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Η Επιτροπή Διορισμών συνεδρίασε κατά το έτος 2017 μια φορά.

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Έκθεση Διαχείρισης περί Εταιρικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

ΜΕΡΟΣ Β (συνέχεια)

Αποχώρηση και επανεκλογή Διοικητικών Συμβούλων

Υπάρχει πρόνοια στην παράγραφο 78 του Καταστατικού, βάσει της οποίας «σε κάθε Ετήσια Γενική Συνέλευση το ένα τρίτο του τότε αριθμού των Συμβούλων - αν ο συνολικός αριθμός των Συμβούλων δεν είναι τρεις ή πολλαπλάσιο του τρία, τότε ο πλησιέστερος αριθμός προς το ένα τρίτο - αποχωρούν από το αξίωμα του Συμβούλου.»

Η ετήσια αποχώρηση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται εκ περιτροπής, με πρώτους εκείνους που για την μακρύτερη περίοδο από την προηγούμενη εκλογή τους κατείχαν το αξίωμα του Συμβούλου. Ο οποιοσδήποτε Διοικητικός Σύμβουλος αποχωρεί, δικαιούται να διεκδικήσει επανεκλογή του. Τα ονόματα των Διοικητικών Συμβούλων που υποβάλλονται για εκλογή ή επανεκλογή συνοδεύονται από επαρκείς βιογραφικές λεπτομέρειες, προκειμένου οι μέτοχοι να είναι σε θέση να λαμβάνουν ενημερωμένη απόφαση για την εκλογή τους.

Στην επόμενη Ετήσια Γενική Συνέλευση της Εταιρείας οι κ.κ. Στέλιος Μιτσίδης, Νικόλας Επιφανίου και Αχιλλέας Λ. Δημητριάδης θα αποχωρήσουν και θα προσφερθούν για επανεκλογή. Σύντομα βιογραφικά σημειώματα των εν λόγω Διοικητικών Συμβούλων αναφέρονται πιο κάτω:

Βιογραφικά Σημειώματα και Ιδιότητα Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Τα βιογραφικά σημειώματα των αποχωρούντων και διαθέσιμων για επανεκλογή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν ως ακολούθως:

Στέλιος Χρ. Μιτσίδης
Εκτελεστικός Σύμβουλος.
Γεννήθηκε στη Λευκωσία το 1978. Αποφοίτησε από το Πανεπιστήμιο του Oxford Brookes του Ηνωμένου Βασιλείου το 2002 και απέκτησε το δίπλωμα B.A Business and Management. Στη συνέχεια ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές σπουδές στο ίδιο Πανεπιστήμιο αποκτώντας το δίπλωμα MSc in International Management. Στη Λευκωσία αποφοίτησε από το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας το 2013 αποκτώντας το δίπλωμα BSc in Psychology. Εργοδοτήθηκε από την εταιρεία Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λτδ ως λειτουργός στο Τμήμα Εξαγωγών το 2003 και από το 2007 κατέχει την θέση του Διευθυντή Εξαγωγών της εταιρείας.

Αχιλλέας Λ. Δημητριάδης
Ανεξάρτητος μη Εκτελεστικός Σύμβουλος.
Γεννήθηκε στη Λευκωσία το 1961. Αποφοίτησε από το Πανεπιστήμιο του Southampton του Ηνωμένου Βασιλείου το 1984 και απέκτησε το δίπλωμα LL.B.. Στη συνέχεια έγινε δεκτός στο Gray´s Inn του Λονδίνου όπου και ανακηρύχθηκε Barrister at Law το 1985. Ακολούθως έκανε μεταπτυχιακές σπουδές σαν υπότροφος του σχεδίου Fulbright, στο Νομικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Georgetown στην Ουάσιγκτον των Η.Π.Α., το οποίο του απένειμε το 1987 τον τίτλο LL.M. στο Διεθνές Δίκαιο. Στην Ουάσινγκτον έκανε το 1987 πρακτική εξάσκηση στο δικηγορικό γραφείο Oppenheimer, Wolf & Donnelley, καθώς επίσης και στη Νομική Υπηρεσία της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Βρυξέλλες το 1985 και στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Στρασβούργο το 1988. Τώρα, είναι μέλος του Δικηγορικού Σώματος στην Κύπρο και εξασκεί το επάγγελμά του από το 1988 στο δικηγορικό γραφείο Λέλλος Δημητριάδης στη Λευκωσία.

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Έκθεση Διαχείρισης περί Εταιρικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

ΜΕΡΟΣ Β (συνέχεια)

Βιογραφικά Σημειώματα και Ιδιότητα Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Νικόλας Φ. Επιφανίου
Ανεξάρτητος μη Εκτελεστικός Σύμβουλος.

Γεννήθηκε το 1964. Σπούδασε Μηχανολογία στο Πανεπιστήμιο Salford του Ηνωμένου Βασίλειου (1984-1987) και ακολούθως παρακολούθησε μεταπτυχιακές σπουδές με θέμα τη Διοίκηση Επιχειρήσεων στο Manchester Business School (1987-1989). Από το 1990 αποτελεί μέλος της διεύθυνσης της Εταιρείας Φάνος Ν. Επιφανίου Λίμιτεδ. Κατέχει θέση Διοικητικού Συμβούλου στην Εταιρεία από το 1989. Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου των ακόλουθων εταιρειών: Φάνος Ν. Επιφανίου Λίμιτεδ, Sykobonded Estates Limited, Cytraco Marketing Limited, Co.E. Best Cool Limited, Cylift & Equipment Limited, P & Z.E. Best Cool Limited, L & K.E. Best Cool Limited, Sidep Limited, Hydrotherm Company Limited, Hyrdotherm (Limassol) Limited, Mitsulift Hellas A.E., E.N.K. The Franchise House Limited.

Επιτροπή Αμοιβών

Για την αποφυγή πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων καθώς και για την εισαγωγή επίσημης και διαφανούς διαδικασίας για την πολιτική στο θέμα των αμοιβών των Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποφάσισε τη σύσταση Επιτροπής Αμοιβών, η οποία έχει ως σκοπό να υποβάλλει προτάσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο επί του πλαισίου και του ύψους των αμοιβών των Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων.

Η Επιτροπή Αμοιβών απαρτίζεται από τους ακόλουθους Ανεξάρτητους μη Εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους, οι οποίοι δεν έχουν οποιαδήποτε επιχειρηματική σχέση με την Εταιρεία, που θα μπορούσε να επηρεάσει την ανεξάρτητη και αμερόληπτη κρίση τους:

Πρόεδρος:	Αχιλλέας Λ. Δημητριάδης
Μέλη:	Νικόλας Φ. Επιφανίου
	Στέφος Στεφανίδης (διορίστηκε 17 Μαρτίου 2017)
Γραμματέας:	Στέφος Στεφανίδης

Όροι εντολής και καθήκοντα Επιτροπής Αμοιβών

1 Η Επιτροπή θα συνεδριάζει τουλάχιστον μια φορά το χρόνο.

2 Δυο από τα τρία μέλη της Επιτροπής θα αποτελούν απαρτία.

3 Η Επιτροπή θα καλείται να υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο, εντός συμφωνημένων όρων αναφοράς, προτάσεις για το ύψος των αμοιβών των Εκτελεστικών Συμβούλων. Η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη διάφορους παράγοντες όπως ευθύνες, όγκο εργασίας, προσόντα (ακαδημαϊκά προσόντα, τεχνογνωσία και εμπειρία στους τομείς που δραστηριοποιείται ο Όμιλος) και αμοιβές άλλων εταιρειών/ομίλων παρόμοιου μεγέθους και εμβέλειας δραστηριοτήτων, τόσο στην Κύπρο (εκεί που υπάρχουν) όσο και στο εξωτερικό, καθώς και την ανάγκη προσέλκυσης και διατήρησης των καταλληλότερων Εκτελεστικών Συμβούλων στην υπηρεσία της Εταιρείας. Επίσης, θα συνδέει την αμοιβή του Εκτελεστικού Συμβούλου τόσο με την απόδοση της Εταιρείας όσο και με την προώθηση των συμφερόντων των μετόχων.

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Έκθεση Διαχείρισης περί Εταιρικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

ΜΕΡΟΣ Β (συνέχεια)

Όροι εντολής και καθήκοντα Επιτροπής Αμοιβών (συνέχεια)

4 Σε σχέση με το ύψος της αμοιβής των μη Εκτελεστικών Συμβούλων, η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη τα εξής:

(α) Το χρόνο που θα διαθέτουν οι Σύμβουλοι για συνεδριάσεις.

(β) Το μη συσχετισμό της αμοιβής με την κερδοφορία της Εταιρείας.

(γ) Τη μη συμμετοχή σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό ή συνταξιοδοτικό σχέδιο.

5 Η Επιτροπή θα καταθέτει στο Διοικητικό Συμβούλιο προτάσεις για καθορισμό των ετήσιων αυξήσεων και άλλων ωφελημάτων των Συμβούλων.

6 Η Επιτροπή θα ετοιμάζει Ετήσια Έκθεση Αμοιβών προς το Διοικητικό Συμβούλιο για υποβολή στους μετόχους της Εταιρείας.

Κατά το 2017, η Επιτροπή Αμοιβών συνεδρίασε μια φορά. Κατά τη συνεδρία της, η Επιτροπή εξέτασε θέματα που αφορούν την αμοιβή των Εκτελεστικών Συμβούλων και υπέβαλε πρόταση προς το Διοικητικό Συμβούλιο για τα θέματα αυτά.

Πολιτική αμοιβής Διοικητικών Σύμβουλων

Η πολιτική αμοιβής σε ότι αφορά τους μη Εκτελεστικούς Συμβούλους διέπεται από τα σημεία που αναφέρονται στις υποπαραγράφους 4 και 5 πιο πάνω.

Η ετήσια αμοιβή των μη Εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, ανέρχεται σε €1.250 έκαστος, πλέον επίδομα €200 έκαστος για κάθε συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η ετήσια αμοιβή των μη Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων εγκρίνεται από την Ετήσια Γενική Συνέλευση (ΕΓΣ) της Εταιρείας. Η συνολική αμοιβή όλων των μη Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων κατά το 2017 ανήλθε στις € 10.150.

Η συνολική αμοιβή των Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων αποτελείται μόνο από μισθό ο οποίος αφορά τα εκτελεστικά τους καθήκοντα. Επιπρόσθετα, συμμετέχουν στο Συνταξιοδοτικό Σχέδιο των υπαλλήλων της Εταιρείας.

Κατά το 2017, η συνολική αμοιβή των πέντε Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων ανήλθε στα €408.919, ενώ το κόστος για την Εταιρεία ανήλθε στα €451.398. Δεν υπάρχουν Συμβόλαια Εργοδότησης καθορισμένης διαρκείας μεταξύ της Εταιρείας και των Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων.

Κατάσταση των αμοιβών παρουσιάζεται στην σημείωση 31 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λτδ για το έτος 2017.

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Έκθεση Διαχείρισης περί Εταιρικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

ΜΕΡΟΣ Β (συνέχεια)

Πολιτική αμοιβής Διοικητικών Σύμβουλων (συνέχεια)

(α) Οι αμοιβές των Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων για το έτος 2017 αναλύονται ως ακολούθως:

Οι συνολικές απολαβές των Εκτελεστικών Συμβούλων οι οποίοι εργοδοτούνταν από την εταιρεία για το 2017 είχαν ως ακολούθως: Κωνσταντίνος Μιτσίδης, Χρυσόστομος Π. Μιτσίδης, Μάριος Φ. Δημητριάδης, Στέλιος Χρ. Μιτσίδης και Αλέξανδρος Λυσάνδρου, από €173,249, €16,982, €135,730, €44,017 και €38.941 αντίστοιχα.

Η αμοιβή των μη Εκτελεστικών Συμβούλων για το 2017 είχε ως ακολούθως: Αχιλλέας Λ. Δημητριάδης, Νικόλας Επιφανίου, και Στέφος Στεφανίδης από €3.250, €3.250 και €3.650 αντίστοιχα.

(β) Λίστα χρήσης μεταφορικών μέσων της Εταιρείας από τους Εκτελεστικούς Συμβούλους.

Μάρκα αυτοκινήτου	Αρ. Εγγραφής	Όνομα Συμβούλου	Αναπόσβεστο Υπόλοιπο 31/12/2017
			€
BMW	ΚΥ	Κωνσταντίνος Π. Μιτσίδης	0
RANGE ROVER	ΚΥ	Χρυσόστομος Π. Μιτσίδης	0

Η Έκθεση Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου θα τεθεί ενώπιον της επόμενης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων για έγκριση.

ΜΕΡΟΣ Γ

Επιτροπή Ελέγχου

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει συστήσει Επιτροπή Ελέγχου της οποίας οι αρμοδιότητες περιγράφονται πιο κάτω. Της Επιτροπής προεδρεύει ο κ. Στέφος Στεφανίδης και μέλη είναι οι κ.κ. Νικόλας Επιφανίου, και Αχιλλέας Λ. Δημητριάδης. Η Επιτροπή συνέρχεται τουλάχιστον τέσσερεις φορές το χρόνο. Κατά το 2017 συνήλθε πέντε φορές.

Κύριο καθήκον της Επιτροπής είναι η αξιολόγηση της εφαρμογής των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου και συστημάτων διαχείρισης κινδύνων, η επιθεώρηση των εσωτερικών χρηματοοικονομικών συστημάτων, καθώς και η παρακολούθηση του έργου του Εσωτερικού Ελέγχου. Περαιτέρω, η Επιτροπή εγκρίνει την εργασία του Εσωτερικού Ελεγκτή της Εταιρείας και επιβεβαιώνει ότι έχει όλους τους απαιτούμενους πόρους και πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες για να μπορεί να εκπληρώσει τους στόχους του.

Επιπλέον, η Επιτροπή εξετάζει τις περιοδικές εκθέσεις ελέγχου του Εσωτερικού Ελεγκτή, διασφαλίζει την ανεξαρτησία του Εσωτερικού Ελεγκτή και προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο τον διορισμό ή ανάκληση του. Επίσης, η Επιτροπή αξιολογεί την αποτελεσματικότητα του Εσωτερικού Ελεγκτή, συζητά εκτενώς με τον Εσωτερικό Ελεγκτή τις ουσιώδεις ελεγκτικές διαφορές που τυχόν προέκυψαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου του και οι οποίες είτε επιλύθηκαν στη συνέχεια είτε παρέμειναν ανεπίλυτες. Τέλος η Επιτροπή συζητά εκτενώς με τον Εσωτερικό Ελεγκτή την έκθεση του που αναφέρεται στις αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, ιδίως δε αυτές που αφορούν τις διαδικασίες της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Έκθεση Διαχείρισης περί Εταιρικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

ΜΕΡΟΣ Γ (συνέχεια)

Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

Η Επιτροπή είναι το αρμόδιο σώμα για εισηγήσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας όσον αφορά το διορισμό, την αμοιβή, τον επαναδιορισμό ή/και την απομάκρυνση των Εξωτερικών Ελεγκτών. Επίσης βεβαιώνει το Διοικητικό Συμβούλιο για την ανεξαρτησία και την αντικειμενικότητα των Εξωτερικών Ελεγκτών.

Εσωτερικός Έλεγχος

Το Διοικητικό Συμβούλιο αναγνωρίζει την ευθύνη να διατηρεί ένα αποτελεσματικό Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου προκειμένου να διασφαλίζεται η επένδυση των μετόχων και τα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας. Μέσω των Εκτελεστικών Συμβούλων προβαίνει σε συνεχή έλεγχο των συστημάτων και διαδικασιών, περιλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών διαδικασιών ελέγχου και των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων. Το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου είναι ικανοποιητικό για τις ανάγκες της Εταιρείας και εξετάζει τρόπους περαιτέρω βελτίωσης του. Για ολόκληρο το 2017, ο εσωτερικός έλεγχος ανατέθηκε στο Ελεγκτικό Γραφείο Κώστας Χ' Κωστής και Συνεργάτες για τις δραστηριότητες στην Κύπρο και στην Grant Thornton Σερβίας όσον αφορά τις δραστηριότητες της Mitsides Point d.o.o. Σερβίας. Τα Γραφεία αυτά είναι επιφορτισμένα με την επιθεώρηση όλων των συστημάτων ελέγχου, περιλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών συστημάτων, καθώς και των συστημάτων συμμόρφωσης και διαχείρισης μετόχων. Η Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου, μέσω των Εσωτερικών Ελεγκτών, επιθεωρεί και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων και προβαίνει σε συστάσεις/εισηγήσεις για βελτίωση τους, όπου κρίνει αυτό αναγκαίο.

Σύμφωνα με την παράγραφο Γ 2.1 του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας βεβαιώνει το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου ότι, η Εταιρεία διαθέτει αποτελεσματικό σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και διαδικασίες επαλήθευσης της ορθότητας και πληρότητας των πληροφοριών που παρέχονται στους επενδυτές και δεν έχει λόγο να πιστεύει ότι οι πληροφορίες δεν είναι πλήρεις και ορθές. Βεβαιώνει επίσης ότι, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ανασκοπήσει τις συγκεκριμένες διαδικασίες και τη συμμόρφωση της Εταιρείας με αυτές και ότι δεν έχει περιέλθει εις γνώση του οποιαδήποτε παράβαση των Περί Αξιών Κύπρου Νόμων και Κανονισμών.

Σχέσεις με μετόχους

Όλοι οι μέτοχοι της Εταιρείας απολαμβάνουν ίσης μεταχείρισης. Η Εταιρεία εφαρμόζει τις ενδεδειγμένες διαδικασίες που προνοούνται από την νομοθεσία, τους κανονισμούς και το Καταστατικό της Εταιρείας, τόσο πριν όσο και μετά την σύγκληση των Γενικών Συνελεύσεων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ισότιμη μεταχείριση όλων των κατόχων τίτλων και όλων των κατηγοριών τίτλων, συμπεριλαμβανόμενων των μειοψηφούντων κατόχων τίτλων.

Οι μέτοχοι, εφ' όσον αντιπροσωπεύουν επαρκή αριθμό μετοχών (5%), έχουν τη δυνατότητα να εγγράφουν θέματα προς συζήτηση στις γενικές συνελεύσεις των μετόχων, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από τον περί Εταιρειών Νόμο.

Η Ετήσια Γενική Συνέλευση παρέχει την ευκαιρία στους μετόχους να υποβάλουν ερωτήσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο.

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Έκθεση Διαχείρισης περί Εταιρικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

ΜΕΡΟΣ Γ (συνέχεια)

Σχέσεις με μετόχους (συνέχεια)

Ο κ. Αχιλλέας Λ. Δημητριάδης έχει διοριστεί Ανώτερος Ανεξάρτητος Σύμβουλος σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΧΑΚ.

Ο κ. Μάριος Φ. Δημητριάδης έχει διοριστεί ως το άτομο επικοινωνίας των μετόχων με την Εταιρεία (Investors Liaison Officer). Πληροφορίες που αφορούν την Εταιρεία παρέχονται στους μετόχους έγκαιρα και χωρίς κόστος.

Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα

Βάσει της διάταξης Δ.2.2.και τηρουμένων των συνεχών υποχρεώσεων για άμεση ανακοίνωση, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα Εκτελεστικά Διευθυντικά στελέχη υποχρεούνται για γνωστοποίηση πληροφοριών προς το Διοικητικό Συμβούλιο και προς τους μετόχους μέσω της Ετήσιας Έκθεσης και των λογαριασμών της Εταιρείας, σχετικά με οποιοδήποτε ίδιον ουσιαστικό συμφέρον που ενδέχεται να προκύψει από συναλλαγές της Εταιρείας που εμπίπτουν στα καθήκοντα τους, καθώς και κάθε άλλη σύγκρουση ίδιων συμφερόντων με αυτών της Εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών, που ανακύπτει από την άσκηση των καθηκόντων τους.

Οι συναλλαγές με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή συνδεδεμένα με αυτά πρόσωπα, κατά το έτος 2017, παρουσιάζονται στη σημείωση 31 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων του Συγκροτήματος.

Τα συνδεδεμένα πρόσωπα περιλαμβάνουν τη σύζυγο, τα ανήλικα τέκνα και εταιρείες στις οποίες ο Σύμβουλος κατέχει άμεσα ή έμμεσα, τουλάχιστον το 20% του δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση.

Δανεισμός Διοικητικών Συμβούλων

Δεν έχει παραχωρηθεί οποιοσδήποτε δανεισμός προς τους Διοικητικούς Συμβούλους και δεν υπάρχουν χρεωστικά υπόλοιπα που αφορούν δανεισμό προς Διοικητικούς Συμβούλους.

Δρώσα Οικονομική Μονάδα

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας διαβεβαιώνει ότι η Εταιρεία έχει την δυνατότητα και τους απαραίτητους πόρους να συνεχίσει τη λειτουργία της ως δρώσα οικονομική μονάδα για του επόμενους 12 μήνες.

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Έκθεση Διαχείρισης περί Εταιρικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

ΜΕΡΟΣ Γ (συνέχεια)

Λειτουργός Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει διορίσει τον κ. Μάριο Φ. Δημητριάδη ως Λειτουργό Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (Compliance with the Code of Corporate Governance Officer).

Με εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου

Μάριος Φ. Δημητριάδης
Γραμματέας

Λευκωσία, 27 Απριλίου 2018

pwc

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή

Προς τα Μέλη της Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Έκθεση επί του Ελέγχου των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ (η "Εταιρεία") και των θυγατρικών της (το "Συγκρότημα") δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της ενοποιημένης χρηματοοικονομικής θέσης του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και της ενοποιημένης χρηματοοικονομικής του επίδοσης και των ενοποιημένων ταμειακών ροών του, για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

Τι έχουμε ελέγξει

Έχουμε ελέγξει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις όπως παρουσιάζονται στις σελίδες 24 μέχρι 81 και οι οποίες αποτελούνται από:

- τον ενοποιημένο ισολογισμό στις 31 Δεκεμβρίου 2017,
- την ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή,
- την ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή,
- την ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή,
- την ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, και
- περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Το χρηματοοικονομικό πλαίσιο αναφοράς που έχει εφαρμοστεί στην κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

Βάση γνώμης

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο *Ευθύνες του Ελεγκτή για των Έλεγχο των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων* της έκθεσής μας.

Πιστεύουμε, ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια, που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Ανεξαρτησία

Παραμείναμε ανεξάρτητοι από το Συγκρότημα καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών, που εκδίδεται από το *Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ)* και τις απαιτήσεις δεοντολογίας, που σχετίζονται με τον έλεγχο ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας, που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ.

PricewaterhouseCoopers Ltd, PwC Central, 43 Demostheni Severi Avenue, CY-1080 Nicosia
P O Box 21612, CY-1591 Nicosia, Cyprus
T: +357 - 22 555 000, F:+357 - 22 555 001, www.pwc.com.cy

PricewaterhouseCoopers Ltd is a private company registered in Cyprus (Reg. No.143594). Its registered office is at 3 Themistocles Dervis Street, CY-1066, Nicosia. A list of the company's directors, including for individuals the present and former (if any) name and surname and nationality, if not Cypriot and for legal entities the corporate name, is kept by the Secretary of the company at its registered office. PwC refers to the Cyprus member firm, and may sometimes refer to the PwC network. Each member firm is a separate legal entity. Please see www.pwc.com/structure for further details.

Κύρια θέματα ελέγχου συμπεριλαμβανομένων των σημαντικότερων κινδύνων ουσιωδών ανακριβειών, που περιλαμβάνει εκτιμημένους κινδύνους ουσιωδών ανακριβειών που οφείλονται σε απάτη

Τα κύρια θέματα ελέγχου είναι εκείνα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου. Τα θέματα αυτά έχουν εξεταστεί στο πλαίσιο του ελέγχου των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη σχετικά με αυτά τα θέματα.

Κύριο θέμα ελέγχου	Πώς ο έλεγχος έχει αντιμετωπίσει το κύριο θέμα ελέγχου
Έλεγχος για απομείωση της αξίας των Εμπορικών Εισπρακτέων και της πρόβλεψης για απομείωση Εμπορικών εισπρακτέων	
Αναφερθείτε στη Σημείωση 2 «Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών» της Σημείωσης 15 «Πιστωτική ποιότητα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων» και της Σημείωσης 22 «Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα».	Αξιολογήσαμε την εκτίμηση της Διεύθυνσης σχετικά με την απομείωση των Εμπορικών Εισπρακτέων, αξιολογώντας τα επίπεδα της χρονολογικής ανάλυσης των εμπορικών εισπρακτέων σε συσχετισμό με τις εισπράξεις μετά το τέλος του έτους.
Το Συγκρότημα έχει Εμπορικά Εισπρακτέα Χρεώστες με λογιστική αξία €8.376.202 στις 31 Δεκεμβρίου 2017 που αντιπροσωπεύει κατά προσέγγιση το 19% των συνολικών Περιουσιακών Στοιχείων του Συγκροτήματος.	Επιπλέον αξιολογήσαμε την προηγούμενη εμπειρία του Συγκροτήματος όσο αφορά την έκθεση του σε μη εξυπηρετούμενα εισπρακτέα και την γενική οικονομική κατάσταση στις δυο χώρες όπου δραστηριοποιείται το Συγκρότημα.
Ο έλεγχος απομείωσης των Εμπορικών Εισπρακτέων θεωρείται ένα από τα κύρια θέματα του ελέγχου μας, αφού περιλαμβάνει εκτιμήσεις και κρίσεις της Διεύθυνσης σχετικά με συγκεκριμένους κινδύνους που συνδέονται με το κάθε εμπορικό εισπρακτέο ξεχωριστά.	Επιπρόσθετα αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων του Συγκροτήματος σε σχέση με την εκτίμηση απομείωσης των εισπρακτέων και της πρόβλεψης για απομείωση εμπορικών εισπρακτέων. Τα αποτελέσματα των πιο πάνω διαδικασιών ήταν ικανοποιητικά.

Αναφορά σε άλλες πληροφορίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης, την Έκθεση Διαχείρισης περί Εταιρικής Διακυβέρνησης και τη δήλωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων υπευθύνων της Εταιρείας για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αλλά δεν περιλαμβάνουν τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελεγκτή επί αυτών. Η γνώμη μας επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφέρουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σχετικά με τον έλεγχό των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες, που αναφέρονται παραπάνω, έτσι ώστε να αξιολογήσουμε, κατά πόσο αυτές δεν συνάδουν ουσιωδώς με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε πραγματοποιήσει σχετικά με τις άλλες πληροφορίες που έχουμε παραλάβει πριν την ημερομηνία της έκθεσης του ανεξάρτητου ελεγκτή, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα επί αυτού.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για θέματα διακυβέρνησης για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο να αξιολογήσει την ικανότητα του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, γνωστοποιώντας όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, θέματα που σχετίζονται με τη συνέχιση της δραστηριότητας του Συγκροτήματος και την υιοθέτηση της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός εάν το Διοικητικό Συμβούλιο προτίθεται, είτε να θέσει το Συγκρότημα σε εκκαθάριση ή να παύσει τις δραστηριότητες, ή όταν δεν έχει ρεαλιστικές εναλλακτικές επιλογές από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για θέματα διακυβέρνησης είναι υπεύθυνοι για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς του Συγκροτήματος.

Ευθύνες του ελεγκτή για τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλομένου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή, η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόταν, ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λήφθηκαν με βάση αυτές τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες, οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια, τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος, που οφείλεται σε απάτη, είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες, που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου του Συγκροτήματος.
- Αξιολογούμε την καταλληλόλητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Συμπεραίνουμε ως προς την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, κατά πόσον υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα που να σχετίζεται με γεγονότα ή συνθήκες που να υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, που ενδέχεται να φανερώσει σημαντική αμφιβολία ως προς την ικανότητα του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Εάν συμπεράνουμε, ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση μας να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, ή εάν τέτοιες γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να τροποποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματα μας βασίζονται στα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα το Συγκρότημα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.
- Λαμβάνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με τις οικονομικές πληροφορίες των οντοτήτων ή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Συγκροτήματος για να εκφράσουμε γνώμη επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, επίβλεψη και εκτέλεση του ελέγχου των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για θέματα διακυβέρνησης θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επίσης, παρέχουμε στους υπεύθυνους για θέματα διακυβέρνησης δήλωση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας που αφορούν στην ανεξαρτησία μας και κοινοποιούμε σε αυτό όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και, όπου είναι εφαρμόσιμο, τα σχετικά μέτρα προστασίας.

Από τα θέματα που κοινοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για θέματα διακυβέρνησης καθορίζουμε τα θέματα που έχουν τη μεγαλύτερη σημασία στον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου είναι τα κύρια θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί άλλων νομικών απαιτήσεων

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 10(2) του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014, παρέχουμε τις πιο κάτω πληροφορίες στην Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή, οι οποίες απαιτούνται επιπρόσθετα από τις απαιτήσεις των Διεθνών Προτύπων Ελέγχου.

Διορισμός του Ελεγκτή και Περίοδος Διορισμού
Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως ελεγκτές της Εταιρείας στις 2 Νοεμβρίου 1999 από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 1999. Ο διορισμός μας ανανεωνόταν ετησίως, από τότε, με ψήφισμα των μετοχών. Στις 11 Μαΐου 2007 η Εταιρεία εισάχθηκε στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και επομένως το πρώτο οικονομικό έτος που η Εταιρεία ορίστηκε ως Οντότητα Δημοσίου Συμφέροντος στην Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008. Από τότε, η συνολική περίοδος αδιάκοπου διορισμού ήταν 10 έτη.

Συνοχή της πρόσθετης Έκθεσης προς την Επιτροπή Ελέγχου

Επιβεβαιώνουμε ότι η γνώμη μας επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων η οποία εκφέρεται σε αυτήν την έκθεση, συνάδει με την πρόσθετη έκθεση μας στην Επιτροπή Ελέγχου του Συγκροτήματος που έχει εκδοθεί στις 27 Απριλίου 2018 σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δηλώνουμε ότι δεν παρείχαμε μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014 και το άρθρο 72 του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017. Επίσης δεν υπάρχουν μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί από εμάς προς το Συγκρότημα, οι οποίες δεν έχουν γνωστοποιηθεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή στην Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης.

Άλλα Νομικά Θέματα

Σύμφωνα με τις επιπρόσθετες απαιτήσεις του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017, αναφέρουμε τα πιο κάτω:

- Κατά τη γνώμη μας, με βάση τις εργασίες που έγιναν κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας, η Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113 και οι πληροφορίες που δίνονται στην έκθεση αυτή συνάδουν με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

- Με βάση τη γνώση και σύμφωνα με την κατανόηση της επιχείρησης και του περιβάλλοντος του Συγκροτήματος που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα επί αυτού.

- Κατά τη γνώμη μας, με βάση τις εργασίες που έγιναν κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας, τα πληροφοριακά στοιχεία της έκθεσης εταιρικής διακυβέρνησης, που παρουσιάζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις των υποπαραγράφων (iv) και (v) της παραγράφου 2(α) του Άρθρου 151 του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113 και η οποία περιλαμβάνεται ως ειδικό τμήμα της Ενοποιημένης Έκθεσης Διαχείρισης, έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113 και συνάδουν με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

- Κατά τη γνώμη μας, με βάση τις εργασίες που έγιναν κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας, έχουν παρασχεθεί στην δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στις υποπαραγράφους (i), (ii), (iii), (vi) και (vii) της παραγράφου 2(α) του Άρθρου 151 του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

- Με βάση τη γνώση και σύμφωνα με την κατανόηση της επιχείρησης και του περιβάλλοντος του Συγκροτήματος που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης όσον αφορά τα στοιχεία που αφορούν τις υποπαραγράφους (iv) και (v) της παραγράφου 2(α) του Άρθρου 151 του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα επί αυτού.

Άλλο θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για τα μέλη της Εταιρείας ως σώμα και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 10(1) του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014 και το Άρθρο 69 του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Ο συνέταιρος ανάθεσης για αυτή την ανεξάρτητη έκθεση ελέγχου είναι ο Ανδρέας Θ. Κωνσταντινίδης.

Ανδρέας Θ Κωνσταντινίδης
Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής

εκ μέρους και για λογαριασμό της
PricewaterhouseCoopers Limited
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

Λευκωσία, 27 Απριλίου 2018

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	Σημ.	**2017**	2016
		€	€
Εισόδημα	5	**34.921.002**	35.325.058
Κόστος πωλήσεων		**(27.983.644)**	(27.100.237)
Μικτό κέρδος		**6.937.358**	8.224.821
Άλλες (ζημιές)/κέρδη	7	**(246.294)**	6.115
Άλλα έσοδα	6	**279.403**	347.156
Έξοδα πωλήσεων και προώθησης		**(4.830.024)**	(5.449.434)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας		**(3.874.623)**	(3.059.488)
(Ζημιά)/κέρδος εργασιών		**(1.734.180)**	69.170
Χρηματοδοτικά έξοδα	10	**(312.950)**	(925.504)
Ζημιά πριν τη φορολογία		**(2.047.130)**	(856.334)
Χρέωση φορολογίας	11	**(198.542)**	(328.240)
Ζημιά για το έτος		**(2.245.672)**	(1.184.574)
Καθαρή ζημιά που αναλογεί σε:			
Μετόχους της Εταιρείας		**(2.245.672)**	(1.184.574)
Ζημιές ανά μετοχή που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας (σεντ ανά μετοχή) – Βασικές	12	**(27,39)**	(14,45)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 31 μέχρι 81 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	Σημ.	**2017**	2016
		€	€
Ζημιά για το έτος		**(2.245.672)**	(1.184.574)
Άλλα συνολικά εισοδήματα:			
Στοιχεία που δεν θα αναταξινομηθούν στις κερδοζημιές			
Αναπροσαρμογή αναβαλλόμενης φορολογίας	25	**127.123**	(291)
Κέρδος/(ζημιά) από επανεκτίμηση της γης και των κτιρίων πριν τη φορολογία	16	**591.972**	(15.000)
Συναλλαγματική διαφορά από την μετατροπή θυγατρικής εταιρείας σε Ευρώ		**35.403**	(60.734)
Στοιχεία που δεν θα αναταξινομηθούν στις κερδοζημιές		**754.498**	(76.025)
Στοιχεία που μπορεί μετέπειτα να αναταξινομηθούν στις κερδοζημιές			
Αλλαγή στη δίκαιη αξία χρηματοοικονομικών περιουσιακών Στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	25	**-**	(2.086)
Στοιχεία που μπορεί μετέπειτα να αναταξινομηθούν στις κερδοζημιές		**-**	(2.086)
Άλλα συνολικά εισοδήματα για το έτος, μετά τη φορολογία		**754.498**	(78.111)
Συνολική ζημιά για το έτος		**(1.491.174)**	(1.262.685)
Συνολική ζημιά για το έτος που αναλογεί σε:			
Μετόχους της Εταιρείας		**(1.491.174)**	(1.262.685)

Τα στοιχεία στην πιο πάνω κατάσταση παρουσιάζονται μετά την αφαίρεση της φορολογίας. Η φορολογία που σχετίζεται με κάθε στοιχείο των άλλων συνολικών εισοδημάτων παρουσιάζεται στη Σημείωση 11.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 31 μέχρι 81 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Ενοποιημένος ισολογισμός στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	Σημ.	2017 €	2016 €
Περιουσιακά στοιχεία			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	16	24.256.214	25.292.918
Επενδύσεις σε ακίνητα	17	3.686.582	3.664.012
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	18	900.486	924.674
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	19	8.738	10.528
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	27	28.041	126.102
		28.880.061	30.018.234
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα	20	6.601.900	7.165.975
Βραχυπρόθεσμο μέρος μη κυκλοφορούντων εισπρακτέων	21	20.960	24.205
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα	22	8.774.011	9.210.235
Φορολογία επιστρεπτέα		168.801	165.838
Μετρητά και καταθέσεις στην τράπεζα	23	417.781	480.646
		15.983.453	17.046.899
Περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	33	29.500	144.364
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		44.893.014	47.209.497
Ίδια κεφάλαια και υποχρεώσεις			
Κεφάλαιο και αποθεματικά			
Μετοχικό κεφάλαιο	24	8.446.000	8.446.000
Αποθεματικά δίκαιης αξίας	25	9.069.933	8.408.493
Αποθεματικά συναλλαγματικών διαφορών		(1.463.514)	(1.438.916)
Κέρδη που κρατήθηκαν		2.675.922	4.803.938
		18.728.341	20.219.515
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δανεισμός	26	3.556.501	2.304.112
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	27	3.104.454	3.186.604
		6.660.955	5.490.716
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	28	7.035.815	7.755.466
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		117.630	144.936
Δανεισμός	26	12.350.273	13.598.864
		19.503.718	21.499.266
Σύνολο υποχρεώσεων		26.164.673	26.989.982
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		44.893.014	47.209.497

Στις 27 Απριλίου 2018 το Διοικητικό Συμβούλιο της Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ ενέκρινε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις για έκδοση.

Κωνσταντίνος Π Μιτσίδης, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος

Στέλιος Χρ Μιτσίδης, Εκτελεστικός Σύμβουλος

Οι σημειώσεις στις σελίδες 31 μέχρι 81 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο €	Αποθεματικά δίκαιης αξίας (2) €	Αποθεματικά συναλλαγματικών διαφορών €	Κέρδη που κρατήθηκαν (1) €	Σύνολο €
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2016		8.446.000	8.571.205	(1.405.894)	5.870.889	21.482.200
Συνολικό εισόδημα						
Ζημιά για το έτος		-	-	-	(1.184.574)	(1.184.574)
Άλλα συνολικά εισοδήματα						
Γη και κτίρια:						
Ζημιά από επανεκτίμηση – μεικτή	25	-	(15.000)	-	-	(15.000)
Μεταφορά αποσβέσεων, μετά τη φορολογία	25	-	(117.623)	-	117.623	-
Αναπροσαρμογή αναβαλλόμενης φορολογίας	25	-	(291)	-	-	(291)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση:						
Ζημιά δίκαιης αξίας	25	-	(2.086)	-	-	(2.086)
Συναλλαγματική διαφορά από την μετατροπή θυγατρικής εταιρείας	25	-	(27.712)	(33.022)	-	(60.734)
Σύνολο άλλων συνολικών εισοδημάτων για το έτος		-	(162.712)	(33.022)	117.623	(78.111)
Συνολικό εισόδημα για το έτος		-	(162.712)	(33.022)	(1.066.951)	(1.262.685)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2016		8.446.000	8.408.493	(1.438.916)	4.803.938	20.219.515

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (συνέχεια)

	Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο €	Αποθεματικά δίκαιης αξίας (2) €	Αποθεματικά συναλλαγματικών διαφορών €	Κέρδη που κρατήθηκαν (1) €	Σύνολο €
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2016/1 Ιανουαρίου 2017		8.446.000	8.408.493	(1.438.916)	4.803.938	20.219.515
Συνολικό εισόδημα						
Ζημιά για το έτος		-	-	-	(2.245.672)	(2.245.672)
Άλλα συνολικά εισοδήματα						
Γη και κτίρια:						
Ζημιά από επανεκτίμηση – μεικτή	25	-	591.972	-	-	591.972
Μεταφορά αποσβέσεων, μετά τη φορολογία	25	-	(117.656)	-	117.656	-
Αναπροσαρμογή αναβαλλόμενης φορολογίας	25	-	127.123	-	-	127.123
Συναλλαγματική διαφορά από την μετατροπή θυγατρικής εταιρείας	25	-	60.001	(24.598)	-	35.403
Σύνολο άλλων συνολικών εισοδημάτων για το έτος		-	661.440	(24.598)	117.656	754.498
Συνολικό εισόδημα για το έτος		-	661.440	(24.598)	(2.128.016)	(1.491.174)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2017		8.446.000	9.069.933	(1.463.514)	2.675.922	18.728.341

(1) Εταιρείες που δεν διανέμουν 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία, όπως προσδιορίζονται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο, κατά το τέλος των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό σαν μέρισμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά προς 15% θα είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος στην έκταση που οι μέτοχοι, για σκοπούς λογιζόμενης διανομής μερίσματος κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου. Το ποσοστό της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα αυξήθηκε στο 17% για κέρδη για το φορολογικό έτος 2009 και στο 20% για κέρδη για τα φορολογικά έτη 2010 και 2011 και μειώθηκε πίσω στο 17% για κέρδη για τα φορολογικά έτη 2012 και μετέπειτα. Το ποσό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα που ήδη διανεμήθηκε για το έτος στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται μέχρι το τέλος των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται. Αυτή η έκτακτη αμυντική εισφορά καταβάλλεται από την Εταιρεία για λογαριασμό των μετόχων.

(2) Τα αποθεματικά δίκαιης αξίας είναι διανεμητέα υπό μορφή μερίσματος.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 31 μέχρι 81 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	Σημ.	**2017**	2016
		€	€
Ροή μετρητών από εργασίες			
Ζημιά πριν τη φορολογία		**(2.047.130)**	(856.334)
Αναπροσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	16	**1.537.564**	1.559.898
Αποσβέσεις λογισμικών προγραμμάτων	18	**41.343**	25.417
Ζημιά δίκαιης αξίας σε επενδύσεις σε ακίνητα	17	**269.727**	39.730
Εισόδημα από μερίσματα	6	**(4.256)**	(41)
Πιστωτικούς τόκους	6	**(11.596)**	(2.107)
Χρεωστικούς τόκους	10	**631.379**	789.502
Κίνηση στην πρόβλεψη απομείωσης εμπορικών εισπρακτέων	22	**186.005**	13.316
Ζημιά από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	7	**(23.433)**	(45.845)
Απομείωση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	16	**523.270**	-
Συναλλαγματικές διαφορές		**(330.407)**	88.476
		772.466	1.612.012
Αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης:			
Αποθέματα		**564.075**	370.320
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα		**250.219**	541.423
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές		**(719.652)**	682.444
Μετρητά που προήλθαν από εργασίες		**867.108**	3.206.199
Φορολογία που πληρώθηκε		**(120.557)**	(159.097)
Καθαρά μετρητά από εργασίες		**746.551**	3.047.102
Ροή μετρητών για επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορά ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	16	**(325.076)**	(350.565)
Αγορά λογισμικών προγραμμάτων	18	**(10.671)**	(128.503)
Αγορά επενδύσεων σε ακίνητα		**-**	(113.467)
Αγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	19	**(785)**	-
Εισπράξεις από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	16	**40.566**	119.580
Εισπράξεις από επιστροφή κεφαλαίου σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	19	**-**	8.075
Εισπράξεις από πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση		**2.575**	-
Εισπράξεις από πώληση περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση		**102.207**	-
Τόκοι που εισπράχτηκαν		**593**	591
Μερίσματα που εισπράχτηκαν		**4.256**	41
Εισπράξεις από αποπληρωμές δανείων σε τρίτα μέρη		**4.500**	
Καθαρά μετρητά για επενδυτικές δραστηριότητες		**(181.835)**	(464.248)
Υπόλοιπο προς μεταφορά		**564.716**	2.582.854

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών
για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (συνέχεια)

	Σημ.	**2017**	2016
		€	€
Υπόλοιπο από μεταφορά		**564.716**	2.582.854
Ροή μετρητών για χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Νέος δανεισμός		**1.000.000**	3.000.000
Αποπληρωμές τραπεζικού δανεισμού		**(2.056.399)**	(4.040.816)
Τόκοι που πληρώθηκαν		**(631.379)**	(789.502)
Καθαρά μετρητά για χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**(1.687.778)**	(1.830.318)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και τραπεζικά παρατραβήγματα		**(1.123.062)**	752.536
Ταμειακά διαθέσιμα και τραπεζικά παρατραβήγματα στην αρχή του έτους		**(9.494.003)**	(10.246.539)
Ταμειακά διαθέσιμα και τραπεζικά παρατραβήγματα στο τέλος του έτους	23	**(10.617.065)**	(9.494.003)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 31 μέχρι 81 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ

Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

1 Γενικές πληροφορίες

Χώρα σύστασης

Η Εταιρεία συστάθηκε με έδρα την Κύπρο στις 12 Μαρτίου 1970 ως ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου Κεφ. 113. Στις 12 Ιουνίου 2000 η Εταιρεία μετατράπηκε σε δημόσια. Το εγγεγραμμένο γραφείο του Συγκροτήματος είναι στη Λεωφόρο Νικηφόρου Φωκά 34-38, Λευκωσία, Κύπρος.

Κύριες δραστηριότητες

Οι κύριες δραστηριότητες του Συγκροτήματος, που δεν έχουν αλλάξει από τον προηγούμενο χρόνο, είναι η εισαγωγή και διάθεση ζυμαρικών και αλευριών, η εισαγωγή και διάθεση προϊόντων επισιτισμού, η εισαγωγή και διάθεση πρώτων υλών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής, η εισαγωγή και εμπορία σιτηρών και η παραγωγή και διάθεση προϊόντων αρτοποιίας στη Σερβία.

Λειτουργικό περιβάλλον του Συγκροτήματος

Σέρβικο περιβάλλον

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Σέρβικη αγορά μέσω της 100% θυγατρικής της Mitsides Point Doo. Τον Ιανουάριο του 2014 η χώρα ξεκίνησε ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Σέρβικη οικονομία όπως και η υπόλοιπη Ευρώπη πέρασε δυο σοβαρούς οικονομικούς κλυδωνισμούς στο πρόσφατο παρελθόν, το 2008 και το 2012 και από το 2013 είναι στο μονοπάτι της ανάκαμψης. Η ανάκαμψη οδηγείται από τις ξένες επενδύσεις στη χώρα, τις εξαγωγές και την αύξηση των δημόσιων δαπανών σε αναπτυξιακά έργα. Ωστόσο, το ασταθές εξωτερικό περιβάλλον ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομία της χώρας οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν σημαντικά τις δραστηριότητες του Ομίλου στην Σερβία.

Κυπριακό περιβάλλον

Η κυπριακή οικονομία σημείωσε θετική ανάπτυξη το 2016 και το 2017, αφού ξεπέρασε την οικονομική ύφεση των τελευταίων ετών. Σε γενικές γραμμές οι οικονομικές προοπτικές παραμένουν ευνοϊκές, ωστόσο εξακολουθούν να υπάρχουν κίνδυνοι ύφεσης από τα ακόμη υψηλά επίπεδα μη εξυπηρετούμενων δανείων, από τον δείκτη δημόσιου χρέους, καθώς και την ενδεχόμενη επιδείνωση του εξωτερικού περιβάλλοντος της Κύπρου.

Αυτό το λειτουργικό περιβάλλον ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στις δραστηριότητες του Συγκροτήματος και την οικονομική του κατάσταση. Η Διεύθυνση λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος, ωστόσο, οι μελλοντικές επιπτώσεις της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης είναι δύσκολο να προβλεφθούν, και οι τρέχουσες προβλέψεις της Διεύθυνσης θα μπορούσαν να διαφέρουν από τα πραγματικά αποτελέσματα.

Η Διεύθυνση του Συγκροτήματος έχει προσδιορίσει προβλέψεις απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αναγνωρίζονται σε αποσβεσμένο κόστος, χρησιμοποιώντας το μοντέλο “προκληθεισών ζημιών” που απαιτείται από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 39 “Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση”. Το Πρότυπο αυτό απαιτεί την αναγνώριση ζημιών απομείωσης για δάνεια και εισπρακτέα που προέκυψαν από γεγονότα του παρελθόντος και δεν επιτρέπει την αναγνώριση ζημιών απομείωσης που θα μπορούσαν να προκύψουν από μελλοντικά γεγονότα, περιλαμβανομένων και μελλοντικών αλλαγών στο οικονομικό περιβάλλον, ασχέτως της πιθανότητας αυτών των μελλοντικών γεγονότων.

1 Γενικές πληροφορίες (συνέχεια)

Λειτουργικό περιβάλλον του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Η διεύθυνση του Συγκροτήματος δεν είναι σε θέση να προβλέψει όλες τις εξελίξεις που θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στην οικονομία της Κύπρου και κατά συνέπεια, ποια επίδραση, αν υπάρχει, θα μπορούσαν να έχουν στη μελλοντική χρηματοοικονομική επίδοση, τις ταμειακές ροές και τη χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος.

Η διεύθυνση του Συγκροτήματος εκτιμά ότι λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση της βιωσιμότητας του Συγκροτήματος και την επέκταση των εργασιών του στο σημερινό επιχειρηματικό και οικονομικό περιβάλλον.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

Οι κυριότερες λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν στην κατάρτιση αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων εκτίθενται πιο κάτω. Αυτές οι πολιτικές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια για όλα τα έτη που παρουσιάζονται σε αυτές τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις εκτός από όπου δηλώνεται διαφορετικά.

Βάση ετοιμασίας

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), και τις απαιτήσεις του Περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

Κατά την ημερομηνία της έγκρισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, όλα τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και είναι εφαρμόσιμα από την 1 Ιανουαρίου 2017 έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ μέσω της διαδικασίας υιοθέτησης που καθορίστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με εξαίρεση ορισμένων προνοιών του ΔΛΠ 39 “Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση” σε σχέση με λογιστική αντιστάθμισης χαρτοφυλακίου.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως έχει τροποποιηθεί με την επανεκτίμηση σε δίκαιη αξία της γης και των κτιρίων, των επενδύσεων σε ακίνητα και των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση.

Η κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διεύθυνση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών του Συγκροτήματος. Οι τομείς που απαιτούν μεγαλύτερου βαθμού κρίση ή είναι πιο πολύπλοκοι ή τομείς όπου οι παραδοχές και οι υπολογισμοί έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στη Σημείωση 4.

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΑ

Κατά το τρέχον έτος το Συγκρότημα υιοθέτησε όλα τα νέα και αναθεωρημένα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) τα οποία σχετίζονται με τις εργασίες της και είναι εφαρμόσιμα για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την 1 Ιανουαρίου 2017. Η υιοθέτηση αυτή δεν είχε επιφέρει σημαντικές αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές του Συγκροτήματος με εξαίρεση τα πιο κάτω:

- Πρωτοβουλία Γνωστοποίησης - Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7 (εκδόθηκε στις 29 Ιανουαρίου 2016 και ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017). Ως αποτέλεσμα αυτής της τροποποίησης, το Συγκρότημα δημοσιοποιεί την συμφιλίωση των κινήσεων στις υποχρεώσεις που απορρέουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Βλέπετε Σημείωση 23.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΑ (συνέχεια)

- Κύκλος Ετήσιων Βελτιώσεων στα ΔΠΧΑ 2014-2016 - Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 12 (εκδόθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2016 και ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017). Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν το πεδίο εφαρμογής των απαιτήσεων γνωστοποίησης του ΔΠΧΑ 12 διευκρινίζοντας ότι οι απαιτήσεις γνωστοποίησης στο ΔΠΧΑ 12, εκτός εκείνων που σχετίζονται με συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες για θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς επιχειρήσεις, ισχύουν για τα συμφέροντα της οντότητας σε άλλες οντότητες που ταξινομούνται ως διακρατούμενες προς πώληση ή διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5.

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων μια σειρά από νέα πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες που ισχύουν για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν μετά την 1 Ιανουαρίου 2017, και δεν έχουν εφαρμοστεί στην ετοιμασία αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

- ΔΠΧΑ 9 “Χρηματοοικονομικά μέσα: Ταξινόμηση και Αποτίμηση” (εκδόθηκε τον Ιούλιο του 2014 και ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018). Τα κύρια στοιχεία του καινούργιου προτύπου είναι:

  (i) Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία απαιτείται να ταξινομούνται σε τρεις κατηγορίες αποτίμησης: αυτά που θα αποτιμούνται μετέπειτα σε αποσβεσμένο κόστος, αυτά που θα αποτιμούνται μετέπειτα σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων και εκείνα που θα αποτιμούνται μετέπειτα σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

  (ii) Η ταξινόμηση των χρεογράφων εξαρτάται από το επιχειρηματικό μοντέλο της οντότητας για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και κατά πόσον οι συμβατικές ταμειακές ροές αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές του κεφαλαίου και των τόκων (ΑΠΚΤ). Εάν ένα χρεόγραφο κρατείται για συλλογή ταμειακών ροών, μπορεί να λογίζεται σε αποσβεσμένο κόστος εάν πληροί επίσης την προϋπόθεση της ΑΠΚΤ. Τα χρεόγραφα που πληρούν την προϋπόθεση της ΑΠΚΤ τα οποία κρατούνται σε ένα χαρτοφυλάκιο το οποίο η οντότητα κατέχει με σκοπό τη συλλογή των ταμειακών ροών των περιουσιακών στοιχείων καθώς και την πώληση περιουσιακών στοιχείων μπορούν να αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν περιλαμβάνουν οικονομικές ροές οι οποίες πληρούν την προϋπόθεση της ΑΠΚΤ, πρέπει να αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (για παράδειγμα, παράγωγα). Τα ενσωματωμένα παράγωγα δεν διαχωρίζονται πλέον από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αλλά θα περιλαμβάνονται στην αξιολόγηση της προϋπόθεσης της ΑΠΚΤ.

  (iii) Οι επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους αποτιμούνται πάντα σε δίκαιη αξία. Ωστόσο, η Διεύθυνση μπορεί να κάνει μια αμετάκλητη επιλογή να παρουσιάζει τις μεταβολές στη δίκαιη αξία στα άλλα συνολικά εισοδήματα, εφόσον ο τίτλος δεν κρατείται για εμπορία. Εάν ο μετοχικός τίτλος κρατείται για εμπορία, οι μεταβολές στη δίκαιη αξία παρουσιάζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

  (iv) Οι περισσότερες απαιτήσεις του ΔΛΠ39 για την ταξινόμηση και αποτίμηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων μεταφέρθηκαν αμετάβλητες στο ΔΠΧΑ 9. Η βασική αλλαγή είναι ότι μια οντότητα θα πρέπει να παρουσιάζει τα αποτελέσματα των αλλαγών στο δικό της πιστωτικό κίνδυνο των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων στα άλλα συνολικά εισοδήματα.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΑ (συνέχεια)

(v) Το ΔΠΧΑ 9 εισάγει ένα νέο μοντέλο για την αναγνώριση των ζημιών απομείωσης – το μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ΑΠΖ). Η προσέγγιση περιλαμβάνει τρία στάδια και βασίζεται στην αλλαγή της πιστωτικής ποιότητας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων από την αρχική αναγνώριση. Στην πράξη, οι νέοι αυτοί κανόνες σημαίνουν ότι οι οντότητες θα πρέπει να καταγράψουν άμεση απώλεια ίση με τη δωδεκάμηνη ΑΠΖ κατά την αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία δεν είναι πιστωτικά απομειωμένα (ή την ΑΠΖ για όλη τη διάρκεια ζωής για εμπορικά εισπρακτέα). Όπου υπήρξε σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, η απομείωση αποτιμάται χρησιμοποιώντας την ΑΠΖ για όλη τη διάρκεια ζωής αντί της δωδεκάμηνης ΑΠΖ. Το μοντέλο περιλαμβάνει λειτουργικές απλοποιήσεις για τις μισθώσεις και τα εμπορικά εισπρακτέα.

(vi) Οι απαιτήσεις της λογιστικής αντιστάθμισης τροποποιήθηκαν ώστε να ευθυγραμμιστεί η λογιστική στενότερα με τη διαχείριση του κινδύνου. Το Πρότυπο παρέχει στις οντότητες μια επιλογή λογιστικής πολιτικής μεταξύ της εφαρμογής των απαιτήσεων της λογιστικής αντιστάθμισης του ΔΠΧΑ 9 και τη συνέχιση της εφαρμογής του ΔΛΠ 39 σε όλες τις αντισταθμίσεις, επειδή δεν εξετάζει επί του παρόντος τη μακροοικονομική λογιστική αντιστάθμισης.

Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο μελέτησε την επίδραση του νέου προτύπου στις οικονομικές του καταστάσεις και υπολογίζει ότι οποιεσδήποτε επιπτώσεις στα αποτελέσματα του Συγκροτήματος δεν θα είναι σημαντικές.

- ΔΠΧΑ 15, Εισόδημα από Συμβάσεις με Πελάτες (εκδόθηκε στις 28 Μαΐου 2014 και ισχύει για περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018). Το καινούργιο πρότυπο εισάγει τη βασική αρχή ότι το εισόδημα πρέπει να αναγνωρίζεται όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη, στην τιμή της συναλλαγής. Τα πακέτα αγαθών ή υπηρεσιών που ξεχωρίζουν αναγνωρίζονται ξεχωριστά, και τυχόν εκπτώσεις ή επιστροφές επί της τιμής της σύμβασης πρέπει γενικά να κατανέμονται στα επιμέρους στοιχεία. Όταν η αντιπαροχή διαφέρει για οποιοδήποτε λόγο, το ελάχιστο ποσό πρέπει να αναγνωρίζεται εάν δεν διατρέχει σημαντικός κίνδυνος αντιστροφής. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την εξασφάλιση των συμβολαίων με πελάτες πρέπει να κεφαλαιοποιούνται και να αποσβένονται κατά τη διάρκεια της περιόδου όπου οι παροχές της σύμβασης καταναλώνονται.

Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο μελέτησε την επίδραση του νέου προτύπου στις οικονομικές του καταστάσεις και υπολογίζει ότι οποιεσδήποτε επιπτώσεις στα αποτελέσματα του Συγκροτήματος δεν θα είναι σημαντικές.

- ΔΠΧΑ 16, Μισθώσεις (εκδόθηκε στις 13 Ιανουαρίου 2016 και ισχύει για περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019). Το νέο πρότυπο καθορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, τη μέτρηση, την παρουσίαση και γνωστοποίηση των μισθώσεων. Όλες οι μισθώσεις έχουν ως αποτέλεσμα ο μισθωτής να αποκτά το δικαίωμα χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου κατά την έναρξη της μίσθωσης και, αν οι πληρωμές μισθωμάτων γίνονται με το πέρασμα του χρόνου, να αποκτά και τη χρηματοδότηση. Κατά συνέπεια, το ΔΠΧΑ 16 απαλείφει την κατάταξη των μισθώσεων ως λειτουργικές μισθώσεις ή χρηματοδοτικές μισθώσεις όπως απαιτείται από το ΔΛΠ 17 και, αντ 'αυτού, εισάγει ένα ενιαίο λογιστικό μισθωτικό μοντέλο. Οι μισθωτές θα πρέπει να αναγνωρίσουν: (α) περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις μισθώσεις με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι χαμηλής αξίας; και (β) τις αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων μίσθωσης ξεχωριστά από τόκους από τις υποχρεώσεις της μίσθωσης στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Το ΔΠΧΑ 16 συνεχίζει ουσιαστικά τις λογιστικές απαιτήσεις του ΔΛΠ 17 για εκμισθωτές. Κατά συνέπεια, ένας εκμισθωτής συνεχίζει να ταξινομεί μισθώσεις ως λειτουργικές μισθώσεις ή χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να χειρίζεται οριστικά τα δύο αυτά είδη μισθώσεων με διαφορετικό τρόπο.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΑ (συνέχεια)

Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο μελέτησε την επίδραση του νέου προτύπου στις οικονομικές του καταστάσεις και υπολογίζει ότι οποιεσδήποτε επιπτώσεις στα αποτελέσματα του Συγκροτήματος δεν θα είναι σημαντικές.

- Πώληση ή Εισφορά Περιουσιακών Στοιχείων μεταξύ ενός Επενδυτή και της Συνδεδεμένης Εταιρείας ή Κοινοπραξίας του – Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28 (εκδόθηκε στις 11 Σεπτεμβρίου 2014 και ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την ημερομηνία που θα καθοριστεί από το ΣΔΛΠ)*. Η ημερομηνία εφαρμογής του ΣΔΛΠ αναβάλλεται επ 'αόριστον. Οι τροποποιήσεις αυτές αφορούν μια ασυνέπεια μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και του ΔΛΠ 28 για την αντιμετώπιση της πώλησης ή εισφοράς περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συνδεδεμένης εταιρείας ή κοινοπραξίας του. Η κύρια συνέπεια των τροποποιήσεων είναι ότι ένα πλήρες κέρδος ή ζημιά αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει επιχείρηση. Ένα μερικό κέρδος ή ζημιά αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμα και όταν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία κατέχονται από μια θυγατρική εταιρεία. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων στις οικονομικές του καταστάσεις και κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεών η επίδραση των τροποποιήσεων δεν είναι γνωστή.
- Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 15, Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες (εκδόθηκε στις 12 Απριλίου 2016 και ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018). Οι τροποποιήσεις δεν αλλάζουν τις βασικές αρχές του Πρότυπου αλλά διευκρινίζουν με ποιό τρόπο θα πρέπει να εφαρμόζονται οι αρχές αυτές. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πώς να προσδιοριστεί μια υποχρέωση απόδοσης (την υπόσχεση να μεταφέρει ένα αγαθό ή μια υπηρεσία σε έναν πελάτη) σε σύμβαση, πώς να καθοριστεί εάν μια εταιρεία είναι εντολέας (ο πάροχος ενός αγαθού ή υπηρεσίας), ή ένας εντολοδόχος (υπεύθυνος για τη διευθέτηση της παροχής του αγαθού ή της υπηρεσίας) και πώς να καθοριστεί εάν τα έσοδα από τη χορήγηση μιας άδειας θα πρέπει να αναγνωρίζονται σε ένα χρονικό σημείο ή με την πάροδο του χρόνου. Εκτός από τις διευκρινίσεις, οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν δύο επιπλέον ελαφρύνσεις για τη μείωση του κόστους και της πολυπλοκότητας για μια εταιρεία όταν εφαρμόζει για πρώτη φορά το νέο Πρότυπο. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων στις οικονομικές του καταστάσεις και κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεών η επίδραση των τροποποιήσεων δεν είναι γνωστή.
- Κύκλος Ετήσιων Βελτιώσεων στα ΔΠΧΑ 2014-2016 (εκδόθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2016 και ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά 1 Ιανουαρίου του 2018 για τις τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 1 και ΔΛΠ 28). Το ΔΠΧΑ 1 τροποποιήθηκε και μερικές από τις βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις από τα ΔΠΧΑ για τις γνωστοποιήσεις σχετικά με χρηματοοικονομικά μέσα, παροχές σε εργαζομένους και επενδυτικές οντότητες αφαιρέθηκαν, καθώς αυτές οι βραχυπρόθεσμες απαλλαγές έχουν εξυπηρετήσει το σκοπό τους. Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28 διευκρινίζουν ότι μια οντότητα έχει επιλογή, για κάθε επένδυση ξεχωριστά, όσον αφορά την αποτίμηση της σε δίκαιη αξία σύμφωνα με το ΔΛΠ 28 από ένα οργανισμό διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ή ένα επενδυτικό ταμείο, ταμείο αμοιβαίου κεφαλαίου ή παρόμοιες οντότητες, περιλαμβανομένων ασφαλιστικών ταμείων που είναι συνδεδεμένα με επενδύσεις. Επιπλέον, μια οντότητα που δεν είναι επενδυτική οντότητα μπορεί να έχει μια συνδεδεμένη εταιρεία ή μια κοινοπραξία η οποία είναι επενδυτική οντότητα. Το ΔΛΠ 28 επιτρέπει μία τέτοια οντότητα να διατηρήσει τις αποτιμήσεις σε δίκαιη αξία που χρησιμοποιούνται από την εν λόγω επενδυτική οντότητα, συνδεδεμένη εταιρεία ή κοινοπραξία κατά την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι η επιλογή αυτή είναι επίσης διαθέσιμη για κάθε επένδυση ξεχωριστά. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων στις οικονομικές του καταστάσεις και κατά

την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεών η επίδραση των τροποποιήσεων δεν είναι γνωστή.

- Μεταβιβάσεις Επενδύσεων σε Ακίνητα - Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 (εκδόθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2016 και ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)*. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τις απαιτήσεις σχετικά με τις μεταφορές προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα για τα ακίνητα υπό κατασκευή. Πριν από αυτές τις τροποποιήσεις, δεν υπήρχε συγκεκριμένη καθοδήγηση για τις μεταφορές σε, ή από, επενδύσεις σε ακίνητα υπό κατασκευή στο ΔΛΠ 40. Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι δεν υπήρχε πρόθεση να απαγορεύσει τις μεταφορές ενός ακινήτου υπό κατασκευή ή ανάπτυξη, που είχε ταξινομηθεί προηγουμένως ως απόθεμα, στις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν υπάρχει μια εμφανής αλλαγή στη χρήση. Το ΔΛΠ 40 έχει τροποποιηθεί για να ενισχύσει την αρχή των μεταβιβάσεων σε, ή από, τις επενδύσεις σε ακίνητα στο ΔΛΠ 40 για να καθορίσει ότι μια μεταφορά σε, ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να γίνει μόνο όταν έχει υπάρξει μια αλλαγή στη χρήση του ακινήτου, και μια τέτοια αλλαγή στη χρήση συνεπάγει και την αξιολόγηση του κατά πόσον το ακίνητο πληροί τα κριτήρια μιας επένδυσης σε ακίνητα. Μια τέτοια αλλαγή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από αποδεικτικά στοιχεία. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων στις οικονομικές του καταστάσεις και κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεών η επίδραση των τροποποιήσεων δεν είναι γνωστή.

- ΕΔΔΠΧΠΑ 23 “Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος” (εκδόθηκε τον Ιούνιο του 2017 και ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)*. Το ΔΠΧΑ 12 προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η Διερμηνεία προσδιορίζει την εφαρμογή των απαιτήσεων αναγνώρισης και αποτίμησης του ΔΠΧΑ 12 στην περίπτωση που υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με τους χειρισμούς του φόρου εισοδήματος. Μια οντότητα πρέπει να καθορίσει εάν θα αξιολογήσει κάθε αβεβαιότητα ξεχωριστά ή συλλογικά με μία ή περισσότερες αβεβαιότητες αναλόγως του ποια προσέγγιση προβλέπει καλύτερα την επίλυση της αβεβαιότητας. Μια οντότητα πρέπει να υποθέσει ότι η φορολογική αρχή θα ερευνήσει τα ποσά που έχει το δικαίωμα να ερευνήσει έχοντας πλήρη γνώση όλων των σχετικών πληροφοριών κατά τη διάρκεια των ερευνών. Εάν μια οντότητα καταλήξει ότι δεν είναι πιθανό η φορολογική αρχή να αποδεχθεί έναν αβέβαιο χειρισμό φόρου εισοδήματος, οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας θα αντικατοπτρίζονται στον καθορισμό του σχετικού φορολογικού κέρδους ή ζημιάς, της φορολογικής βάσης, των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών, των αχρησιμοποίητων πιστώσεων φόρου ή των φορολογικών συντελεστών, χρησιμοποιώντας είτε το πιθανότερο ποσό είτε το αναμενόμενο ποσό, ανάλογα με τη μέθοδο που η οντότητα αναμένει ότι θα προβλέπει καλύτερα την επίλυση της αβεβαιότητας. Μια οντότητα αντικατοπτρίζει τις επιπτώσεις μιας αλλαγής στα γεγονότα και στις συνθήκες ή νέων πληροφοριών που επηρεάζουν τις λογιστικές εκτιμήσεις και τους υπολογισμούς που απαιτούνται από την Διερμηνεία ως αλλαγή λογιστικού υπολογισμού. Παραδείγματα αλλαγών στα γεγονότα και στις συνθήκες ή νέων πληροφοριών που μπορεί να οδηγήσουν στην επανεξέταση λογιστικών εκτιμήσεων ή υπολογισμών περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε αυτά, έρευνες ή μέτρα από τη φορολογική αρχή, αλλαγές στη φορολογική νομοθεσία ή την λήξη ισχύος του δικαιώματος της φορολογικής αρχής να εξετάσουν ή να επανεξετάσουν φορολογικούς χειρισμούς. Η απουσία συμφωνίας ή διαφωνίας από τη φορολογική αρχή για ένα φορολογικό χειρισμό σε μια μεμονωμένη περίπτωση δεν είναι πιθανό να αποτελεί αλλαγή στα γεγονότα και στις συνθήκες ή νέες πληροφορίες που να επηρεάζουν τις λογιστικές εκτιμήσεις ή υπολογισμούς που απαιτούνται από την Διερμηνεία. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων στις οικονομικές του καταστάσεις και κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτώ των οικονομικών καταστάσεών η επίδραση των τροποποιήσεων δεν είναι γνωστή.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΑ (συνέχεια)

- Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: Χαρακτηριστικά προπληρωμής με αρνητική αποζημίωση (εκδόθηκε στις 12 Οκτωβρίου 2017 και ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)*. Για τα χρηματοοικονομικά μέσα που περιέχουν ένα ποσό προπληρωμής που μπορεί να οδηγήσει σε αρνητική αποζημίωση, οι Τροποποιήσεις προτείνουν ότι ένα τέτοιο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο θα είναι διαθέσιμο για να αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος ή στην δίκαιη αξία μέσω άλλων συνολικών εισοδημάτων, με την επιφύλαξη της εκτίμησης του επιχειρηματικού μοντέλου που κρατείται. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων στις οικονομικές του καταστάσεις και κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεών η επίδραση των τροποποιήσεων δεν γνωστή.

- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: Μακροπρόθεσμα συμφέροντα σε συνδεδεμένες εταιρείες και κοινοπραξίες (εκδόθηκε στις 12 Οκτωβρίου 2017 και ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)*. Οι Τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι μια οντότητα εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε μακροπρόθεσμα συμφέροντα σε συνδεδεμένη εταιρεία ή κοινοπραξία που στην ουσία αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης στη συνδεδεμένη εταιρεία ή κοινοπραξία αλλά στην οποία δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης. Μια οντότητα εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 9 σε τέτοια μακροπρόθεσμα συμφέροντα προτού εφαρμόσει το ΔΛΠ 28. Κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, η οντότητα δεν λαμβάνει υπόψη τυχόν προσαρμογές στη λογιστική αξία των μακροπρόθεσμων συμφερόντων που προκύπτουν από την εφαρμογή του ΔΛΠ 28. Η οικονομική οντότητα εφαρμόζει τις τροποποιήσεις αναδρομικά για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων στις οικονομικές του καταστάσεις και κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεών η επίδραση των τροποποιήσεων δεν είναι γνωστή.

** Δηλώνει πρότυπα, διερμηνείες και τροποποιήσεις που δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.*

Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Γενικά

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ (η “Εταιρεία”) και των θυγατρικών εταιρειών της που όλες μαζί αναφέρονται ως το “Συγκρότημα”.

Βάση ενοποίησης

(i) Θυγατρικές εταιρείες

Θυγατρικές είναι όλες οι οντότητες (περιλαμβανομένων οντοτήτων ειδικού σκοπού) τις οποίες το Συγκρότημα ελέγχει. Το Συγκρότημα ελέγχει μια οντότητα όταν το Συγκρότημα εκτίθεται ή έχει δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις από τη σχέση του με την οντότητα και έχει την ικανότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω της εξουσίας επί της οντότητας.

Οι θυγατρικές οντότητες ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος μεταφέρεται στο Συγκρότημα και η ενοποίηση σταματά την ημερομηνία όταν ο έλεγχος αυτός τερματίζεται.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Βάση ενοποίησης (συνέχεια)

(i) Θυγατρικές εταιρείες (συνέχεια)

Το Συγκρότημα εφαρμόζει τη λογιστική μέθοδο της αγοράς για το λογιστικό χειρισμό συνενώσεων επιχειρήσεων. Το αντάλλαγμα που μεταφέρεται για την εξαγορά της θυγατρικής εταιρείας είναι η δίκαιη αξία των περιουσιακών στοιχείων που παραχωρούνται, των υποχρεώσεων που προκύπτουν για τον προηγούμενο ιδιοκτήτη της εξαγορασθείσας επιχείρησης και των μετοχικών τίτλων που εκδίδονται από το Συγκρότημα. Το αντάλλαγμα που μεταφέρεται, περιλαμβάνει τη δίκαιη αξία οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχειού ή υποχρέωσης που απορρέει από οποιαδήποτε συμφωνία ενδεχόμενου ανταλλάγματος. Τα έξοδα που σχετίζονται με την εξαγορά χρεώνονται στις κερδοζημιές όταν προκύπτουν. Τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία που εξαγοράζονται και οι υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενδεχομένων υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται σε συνενώσεις επιχειρήσεων, αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία απόκτησης, σε δίκαιες αξίες. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει οποιαδήποτε δικαιώματα μειοψηφίας στην αποκτώμενη επιχείρηση είτε σε δίκαιη αξία, είτε στο μερίδιο του καθαρού ενεργητικού της αποκτώμενης επιχείρησης που αναλογεί στην μειοψηφία, για κάθε εξαγορά ξεχωριστά.

Εάν η συνένωση επιχειρήσεων επιτυγχάνεται σε στάδια, η δίκαιη αξία κατά την ημερομηνία της απόκτησης του συμφέροντος που κατείχε το Συγκρότημα προηγουμένως αποτιμάται ξανά στη δίκαιη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης μέσω των κερδοζημιών.

Οποιοδήποτε ενδεχόμενο αντάλλαγμα που πρόκειται να μεταφερθεί από το Συγκρότημα αναγνωρίζεται σε δίκαιη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης. Μεταγενέστερες αλλαγές στη δίκαιη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος που θεωρείται ως περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση αναγνωρίζεται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στις κερδοζημιές είτε ως αλλαγή στα άλλα συνολικά εισοδήματα. Ενδεχόμενο αντάλλαγμα που κατατάσσεται ως ίδια κεφάλαια δεν επανεκτιμάται, και ο επακόλουθος διακανονισμός του αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια.

Η υπεραξία αρχικά υπολογίζεται ως η υπέρβαση του συνόλου του ανταλλάγματος που μεταφέρεται και της δίκαιης αξίας του δικαιώματος μειοψηφίας σε σχέση με τα καθαρά αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν και τις υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν. Εάν το τίμημα είναι χαμηλότερο από τη δίκαιη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε, η διαφορά αναγνωρίζεται στις κερδοζημιές.

Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα, έσοδα και έξοδα από συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του Συγκροτήματος απαλείφονται. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από ενδοεταιρικές συναλλαγές που αναγνωρίζονται στα περιουσιακά στοιχεία επίσης απαλείφονται. Όπου είναι απαραίτητο, οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών εταιρειών έχουν διαφοροποιηθεί για να συνάδουν με τις λογιστικές πολιτικές που εφαρμόζει το Συγκρότημα.

(ii) Πώληση θυγατρικών ή συνδεδεμένων εταιρειών

Το κέρδος ή η ζημιά από πώληση θυγατρικών ή συνδεδεμένων εταιρειών υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και του μεριδίου του Συγκροτήματος στα καθαρά στοιχεία ενεργητικού της θυγατρικής ή συνδεδεμένης εταιρείας κατά την ημερομηνία πώλησης, μείον τυχόν εμπορική εύνοια που δεν έχει διαγραφεί, που προέκυψε κατά την αγορά της θυγατρικής ή συνδεδεμένης εταιρείας.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Αναγνώριση εισοδημάτων

Το εισόδημα επιμετρείται στη δίκαιη αξία της αντιπαροχής που εισπράχτηκε ή είναι εισπρακτέα και αντιπροσωπεύει ποσά εισπρακτέα για την πώληση προϊόντων και υπηρεσιών κατά τη συνήθη διεξαγωγή των εργασιών του Συγκροτήματος, μετά την αφαίρεση Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, επιστροφών και εκπτώσεων.

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει τα εισοδήματα όταν το ποσό του εισοδήματος μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα, όταν είναι πιθανόν ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν προς την οντότητα και όταν πληρούνται συγκεκριμένα κριτήρια για κάθε μία εκ των εργασιών του Συγκροτήματος όπως αναφέρεται πιο κάτω. Το Συγκρότημα βασίζει την εκτίμηση της απόδοσης σε ιστορικά αποτελέσματα, λαμβάνοντας υπόψη το είδος του πελάτη, το είδος της συναλλαγής και των χαρακτηριστικών κάθε διευθέτησης. Τα έσοδα του Συγκροτήματος αναγνωρίζονται ως εξής:

(i) Πωλήσεις αγαθών

Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν σημαντικοί κίνδυνοι και οφέλη ιδιοκτησίας των αγαθών έχουν μεταφερθεί στον πελάτη. Αυτό γίνεται συνήθως όταν το Συγκρότημα έχει πωλήσει ή παραδώσει τα αγαθά στον πελάτη, ο πελάτης έχει αποδεχθεί τα αγαθά και η αποπληρωμή των σχετικών εισπρακτέων ποσών είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

(ii) Πωλήσεις υπηρεσιών

Οι πωλήσεις υπηρεσιών αναγνωρίζονται στη λογιστική περίοδο που προσφέρονται οι υπηρεσίες με αναφορά στη συμπλήρωση της συγκεκριμένης συναλλαγής υπολογισμένη με βάση των υπηρεσιών που προσφέρθηκαν ως αναλογία των συνολικών υπηρεσιών που θα προσφερθούν.

(iii) Πιστωτικοί τόκοι

Οι πιστωτικοί τόκοι αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

(iv) Εισόδημα από ενοίκια

Το εισόδημα από ενοίκια που προκύπτει από λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζεται σύμφωνα με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης.

(v) Πιστωτικά μερίσματα

Τα πιστωτικά μερίσματα αναγνωρίζονται όταν αποδειχθεί το δικαίωμα του Συγκροτήματος να εισπράξει.

Ωφελήματα υπαλλήλων

Οι Εταιρείες και οι υπάλληλοι του Συγκροτήματος συνεισφέρουν στο Κυβερνητικό Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων με βάση τους μισθούς των υπαλλήλων. Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα λειτουργεί ένα σχέδιο καθορισμένων συνεισφορών, τα περιουσιακά στοιχεία του οποίου τηρούνται σε ξεχωριστό ταμείο υπό τη διαχείριση επιτροπής. Το σχέδιο χρηματοδοτείται με πληρωμές από τους υπαλλήλους και τις Εταιρείες του Συγκροτήματος. Οι συνεισφορές των Εταιρειών του Συγκροτήματος αναγνωρίζονται στην περίοδο που σχετίζονται και περιλαμβάνονται στο κόστος προσωπικού. Οι Εταιρείες του Συγκροτήματος δεν έχουν επιπρόσθετες υποχρεώσεις αφού πληρωθούν οι συνεισφορές. Προπληρωμένες συνεισφορές αναγνωρίζονται ως περιουσιακό στοιχείο στην έκταση που είναι πιθανή η επιστροφή μετρητών ή μείωση στις μελλοντικές πληρωμές.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Μετατροπή ξένου νομίσματος

(i) Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος αποτιμούνται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο λειτουργεί το Συγκρότημα ("το νόμισμα λειτουργίας"). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), το οποίο είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης του Συγκροτήματος.

(ii) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται στο νόμισμα λειτουργία με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν την ημερομηνία της συναλλαγής. Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει στο τέλος του έτους χρηματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στις κερδοζημιές.

Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που σχετίζονται με δανεισμό παρουσιάζονται στις κερδοζημιές εντός των "χρηματοδοτικών εξόδων". Όλα τα άλλα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές παρουσιάζονται στις κερδοζημιές εντός των "άλλων κερδών/(ζημιών) - καθαρών".

(iii) Εταιρείες Συγκροτήματος

Τα αποτελέσματα και η οικονομική θέση των εταιρειών του Συγκροτήματος (εκ των οποίων καμιά δεν έχει το νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας) που έχουν νόμισμα λειτουργίας διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης, μετατρέπονται στο νόμισμα παρουσίασης ως ακολούθως:

- Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για κάθε ισολογισμό μετατρέπονται με τις ισοτιμίες κλεισίματος που ισχύουν κατά την ημερομηνία του σχετικού ισολογισμού.
- Έσοδα και δαπάνες για κάθε κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων μετατρέπονται με τη μέση ισοτιμία της περιόδου (εκτός εάν αυτή η μέση ισοτιμία δεν αποτελεί λογικό υπολογισμό της συγκεντρωτικής επίδρασης των τιμών που επικρατούσαν κατά τις ημερομηνίες συναλλαγής, οπότε τα έσοδα και οι δαπάνες μετατρέπονται χρησιμοποιώντας τις τιμές που επικρατούσαν κατά τις ημερομηνίες συναλλαγής).
- Όλες οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν αναγνωρίζονται στα άλλα συνολικά εισοδήματα.

Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την πιο πάνω διαδικασία αναγνωρίζονται στα αποθεματικά συναλλαγματικών διαφορών στα ίδια κεφάλαια.

Κατά την ενοποίηση, οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή μιας καθαρής επένδυσης σε ξένες δραστηριότητες και από την μετατροπή οφειλών και άλλων χρηματικών μέσων που χρησιμοποιούνται για αντιστάθμιση τέτοιων επενδύσεων, αναγνωρίζονται στα άλλα συνολικά εισοδήματα. Όταν η ξένη δραστηριότητα πωληθεί ή πωληθεί μερικώς, συναλλαγματικές διαφορές που καταχωρήθηκαν στα ίδια κεφάλαια, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα ως μέρος του κέρδους ή ζημιάς από την πώληση.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Μετατροπή ξένου νομίσματος (συνέχεια)

(iii) Εταιρείες Συγκροτήματος (συνέχεια)

Η υπεραξία και οι αναπροσαρμογές δίκαιης αξίας που προέκυψαν από απόκτηση ξένων θυγατρικών θεωρούνται περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της ξένης θυγατρικής εταιρείας και μετατρέπονται με την ισοτιμία κλεισίματος.

Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Η χρέωση φορολογίας για την περίοδο περιλαμβάνει την τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία. Η φορολογία αναγνωρίζεται στις κερδοζημιές εκτός στην έκταση που σχετίζεται με στοιχεία που αναγνωρίζονται στα άλλα συνολικά εισοδήματα ή απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια. Στην περίπτωση αυτή, η φορολογία αναγνωρίζεται επίσης στα άλλα συνολικά εισοδήματα ή απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια, αντίστοιχα.

Η τρέχουσα χρέωση φορολογίας υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί κατά την ημερομηνία του ισολογισμού στη χώρα όπου η κάθε εταιρεία του Συγκροτήματος δραστηριοποιείται και δημιουργεί φορολογητέο εισόδημα. Η Διεύθυνση αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις που λαμβάνονται σε φορολογικές δηλώσεις σε σχέση με καταστάσεις όπου η εφαρμοσθείσα φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία. Εάν η εφαρμοσθείσα φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία, καθορίζεται πρόβλεψη όπου είναι κατάλληλο με βάση τα ποσά που υπολογίζεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Η αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρέωσης πάνω στις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και της λογιστικής τους αξίας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Εντούτοις, η αναβαλλόμενη φορολογία δεν λογίζεται εάν προκύπτει από αρχική αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης σε μια συναλλαγή εκτός από συνένωση επιχειρήσεων, η οποία κατά τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε τα λογιστικά ούτε τα φορολογητέα κέρδη ή ζημιές. Η αναβαλλόμενη φορολογία καθορίζεται χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές και νομοθεσίες που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται ότι θα ισχύουν όταν η σχετική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση εκποιηθεί ή όταν η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση διακανονιστεί.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο στην έκταση που είναι πιθανόν ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα έναντι των οποίων οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού τρεχόντων φορολογικών απαιτήσεων με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι σχετίζονται με φόρο εισοδήματος που χρεώνεται από την ίδια φορολογική αρχή στην κάθε εταιρεία του Συγκροτήματος όπου υπάρχει πρόθεση για διακανονισμό των υπολοίπων σε καθαρή βάση.

Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της Εταιρείας αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Συγκροτήματος στο έτος που τα μερίσματα εγκρίνονται και δεν υπόκεινται πλέον στη δικαιοδοσία της Εταιρείας. Πιο συγκεκριμένα, τα ενδιάμεσα μερίσματα αναγνωρίζονται ως υποχρέωση στο έτος που εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και στην περίπτωση τελικών μερισμάτων, αυτά αναγνωρίζονται στο έτος που εγκρίνονται από τους μετόχους της Εταιρείας.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

Η γη και τα κτίρια που αποτελούνται κυρίως από εργοστάσια και γραφεία παρουσιάζονται σε δίκαιη αξία, με βάση εκτιμήσεις από εξωτερικούς ανεξάρτητους εκτιμητές, μείον μεταγενέστερες αποσβέσεις για κτίρια. Οι επανεκτιμήσεις γίνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ότι η δίκαιη αξία ενός επανεκτιμημένου περιουσιακού στοιχείου δε διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική του αξία. Οι συσσωρευμένες αποσβέσεις την ημερομηνία της επανεκτίμησης διαγράφονται έναντι της μικτής λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και η καθαρή αξία αναπροσαρμόζεται στην επανεκτιμημένη αξία του περιουσιακού στοιχείου. Όλα τα άλλα στοιχεία ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού παρουσιάζονται σε ιστορικό κόστος μείον αποσβέσεις. Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση στοιχείων ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού.

Αυξήσεις στη λογιστική αξία που προκύπτουν από επανεκτίμηση της γης και των κτιρίων πιστώνονται στα άλλα συνολικά εισοδήματα και παρουσιάζονται στα αποθεματικά δίκαιης αξίας στα ίδια κεφάλαια. Μειώσεις που αντισταθμίζουν προηγούμενες αυξήσεις του ιδίου περιουσιακού στοιχείου χρεώνονται στα άλλα συνολικά εισοδήματα έναντι των αποθεματικών δίκαιης αξίας στα ίδια κεφάλαια, όλες οι άλλες μειώσεις χρεώνονται στις κερδοζημιές. Κάθε χρόνο η διαφορά μεταξύ των αποσβέσεων με βάση την επανεκτιμημένη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου που χρεώθηκαν στις κερδοζημιές και των αποσβέσεων με βάση το αρχικό κόστος του περιουσιακού στοιχείου μεταφέρεται από τα αποθεματικά δίκαιης αξίας στα κέρδη που κρατήθηκαν.

Η γη δεν αποσβένεται. Οι αποσβέσεις για άλλα στοιχεία ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού υπολογίζονται χρησιμοποιώντας τη σταθερή μέθοδο, ώστε να κατανεμηθεί το κόστος ή η επανεκτιμημένη αξία μείον η υπολειμματική τους αξία στο διάστημα της εκτιμημένης ωφέλιμης ζωής τους. Τα ετήσια ποσοστά απόσβεσης είναι ως εξής:

	%
Κτίρια	4
Μηχανήματα και εγκαταστάσεις	5 – 10
Εργαλεία	3 - 33 1/3
Έπιπλα και σκεύη	10 – 20
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	20
Οχήματα	10 – 20

Η υπολειμματική αξία και οι ωφέλιμες ζωές αναθεωρούνται και προσαρμόζονται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού εάν αυτό θεωρηθεί αναγκαίο.

Η λογιστική αξία ενός στοιχείου ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού μειώνεται αμέσως στο ανακτήσιμο ποσό εάν η λογιστική αξία υπερβαίνει το υπολογιζόμενο ανακτήσιμο ποσό.

Δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού χρεώνονται στις κερδοζημιές στο έτος που προκύπτουν. Το κόστος σημαντικών ανακαινίσεων και άλλες μεταγενέστερες δαπάνες περιλαμβάνονται στη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου ή ανάλογα αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο, μόνο όταν είναι πιθανό πως θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στο Συγκρότημα σε σχέση με το περιουσιακό στοιχείο, και το κόστος του μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα.

Κέρδη και ζημιές από διάθεση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού προσδιορίζονται με τη σύγκριση των εισπράξεων με τη λογιστική αξία και περιλαμβάνονται στα “άλλα κέρδη/(ζημιές)” στις κερδοζημιές.

Στην περίπτωση διάθεσης επανεκτιμημένων περιουσιακών στοιχείων, τα ποσά που περιλαμβάνονται στα αποθεματικά δίκαιης αξίας μεταφέρονται στα κέρδη που κρατήθηκαν.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Μισθώσεις

Μισθώσεις για ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό όπου η Εταιρεία, ως μισθωτής, εκτίθεται ουσιαστικά σε όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας, ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται στην αρχή της μίσθωσης στη δίκαιη αξία της περιουσίας που εκμισθώθηκε ή στην παρούσα αξία των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων, όποια από τις δύο είναι η χαμηλότερη. Κάθε πληρωμή μίσθωσης κατανέμεται μεταξύ της υποχρέωσης και των εξόδων χρηματοδότησης έτσι που να επιτυγχάνεται μια σταθερή απόδοση σε σχέση με το υπόλοιπο της χρηματοδότησης που εκκρεμεί. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις ενοικίου, μετά την αφαίρεση του κόστους χρηματοδότησης, περιλαμβάνονται στο δανεισμό. Το μέρος του κόστους χρηματοδότησης που αφορά τόκο χρεώνεται στις κερδοζημιές κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης έτσι που να προκύπτει ένα σταθερό επιτόκιο πάνω στο υπόλοιπο της υποχρέωσης για κάθε περίοδο. Τα στοιχεία ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού που αποκτώνται με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης κατά τη διάρκεια του συντομότερου χρόνου μεταξύ της διάρκειας της μίσθωσης και της ωφέλιμης ζωής τους, εκτός αν υπάρχει βεβαιότητα ότι η Εταιρεία θα αποκτήσει την ιδιοκτησία μέχρι το τέλος της μισθωτικής περιόδου, που στην περίπτωση αυτή τα περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται με βάση την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή τους.

Μισθώσεις όπου σημαντικό μέρος των κινδύνων και ανταμοιβών της ιδιοκτησίας παραμένουν με τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Πληρωμές που αφορούν λειτουργικές μισθώσεις (μετά την αφαίρεση κινήτρων που εισπράχθηκαν από τον εκμισθωτή) χρεώνονται στις κερδοζημιές σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο στο διάστημα της περιόδου μίσθωσης.

Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα, που περιλαμβάνουν κυρίως γη, κατέχονται για μακροπρόθεσμες αποδόσεις ενοικίου και κεφαλαιουχική αύξηση και δε χρησιμοποιούνται από το Συγκρότημα. Οι επενδύσεις σε ακίνητα παρουσιάζονται σε δίκαιη αξία, που αντιπροσωπεύει την ελεύθερη αγοραία αξία καθοριζόμενη ετησίως από εξωτερικούς εκτιμητές. Αλλαγές στην δίκαιη αξία περιλαμβάνονται στα “άλλα κέρδη/(ζημιές)” στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Υπεραξία

Η υπεραξία προκύπτει κατά την απόκτηση θυγατρικών εταιρειών και αντιπροσωπεύει την υπέρβαση του ανταλλάγματος που μεταφέρεται σε σχέση με το συμφέρον του Συγκροτήματος στη δίκαιη αξία των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων της οντότητας που εξαγοράστηκε και της δίκαιης αξίας των δικαιωμάτων μειοψηφίας της οντότητας που εξαγοράστηκε.

Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία που αποκτήθηκε σε συνένωση επιχειρήσεων κατανέμεται σε καθεμία από τις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών, ή στις ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών, που αναμένεται να ωφεληθούν από τις συνέργειες που προκύπτουν από τη συνένωση. Κάθε μονάδα ή ομάδα μονάδων στην οποία καταμερίζεται η υπεραξία αντιπροσωπεύει το χαμηλότερο επίπεδο εντός της οντότητας στο οποίο παρακολουθείται η υπεραξία για εσωτερικούς σκοπούς της διοίκησης.

Ο έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας πραγματοποιείται σε ετήσια βάση ή πιο συχνά εάν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν πιθανή απομείωση. Η λογιστική αξία της υπεραξίας συγκρίνεται με το ανακτήσιμο ποσό, το οποίο είναι το υψηλότερο μεταξύ της αξίας χρήσης και της δίκαιης αξίας μείον το κόστος πώλησης. Οποιαδήποτε απομείωση αναγνωρίζεται αμέσως ως έξοδο και δεν αντιστρέφεται στη συνέχεια.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Λογισμικά προγράμματα

Δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με αναγνωρίσιμα και ξεχωριστά λογισμικά προγράμματα που ελέγχονται από το Συγκρότημα και που πιθανό να δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη που θα υπερβαίνουν τις δαπάνες για περισσότερο από ένα έτος αναγνωρίζονται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία. Μετέπειτα τα λογισμικά προγράμματα παρουσιάζονται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον οποιαδήποτε συσσωρευμένη απομείωση στην αξία. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν την απόδοση των λογισμικών προγραμμάτων πέραν από τις αρχικές προδιαγραφές κεφαλαιοποιούνται. Δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων χρεώνονται στις κερδοζημιές στο έτος που προκύπτουν. Τα λογισμικά προγράμματα αποσβένονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της υπολογιζόμενης ωφέλιμης ζωής τους που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη. Η απόσβεση ξεκινά όταν τα λογισμικά προγράμματα είναι διαθέσιμα προς χρήση και περιλαμβάνεται στα έξοδα διοικητικής λειτουργίας και στο κόστος πωλήσεων αγαθών.

Απομείωση στην αξία μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή, δεν αποσβένονται, αλλά ελέγχονται κάθε χρόνο για απομείωση στην αξία. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται ελέγχονται για απομείωση στην αξία, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις περιστάσεις δείχνουν πως η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται για τη διαφορά της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού του περιουσιακού στοιχείου. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο της δίκαιης αξίας του περιουσιακού στοιχείου μείον έξοδα πωλήσεως και της αξίας λόγω χρήσης. Για σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στα μικρότερα επίπεδα για τα οποία υπάρχουν ξεχωριστές, αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός της υπεραξίας, τα οποία έχουν υποστεί απομείωση ελέγχονται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

(i) Ταξινόμηση

Το Συγκρότημα ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του στις ακόλουθες κατηγορίες: δάνεια και εισπρακτέα και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση. Η ταξινόμηση εξαρτάται από το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Η Διεύθυνση αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση.

- **Δάνεια και εισπρακτέα**

  Τα δάνεια και εισπρακτέα είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με σταθερές ή προσδιορίσιμες πληρωμές που δεν είναι εισηγμένα σε ενεργή αγορά και για τα οποία δεν υπάρχει πρόθεση για εμπορία του εισπρακτέου. Περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός αν έχουν λήξη που υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού. Αυτά ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα δάνεια και εισπρακτέα του Συγκροτήματος αποτελούνται από “μη κυκλοφορούντα εισπρακτέα”, “εμπορικά και άλλα εισπρακτέα” και “μετρητά και καταθέσεις στην τράπεζα” στον ισολογισμό.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

(i) Ταξινόμηση (συνέχεια)

- **Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση**

  Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση είναι μη παράγωγα, τα οποία είτε ορίζονται στην κατηγορία αυτή ή δεν έχουν ταξινομηθεί σε οποιαδήποτε άλλη κατηγορία. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός εάν η επένδυση λήξει ή η Διεύθυνση προτίθεται να πωλήσει τις επενδύσεις μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

(ii) Αναγνώριση και αποτίμηση

Αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με βάση συμβόλαιο κανονικής παράδοσης αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, που είναι η ημερομηνία κατά την οποία το Συγκρότημα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία, πλέον το κόστος συναλλαγής για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται όταν το δικαίωμα να εισπραχθούν χρηματικές ροές από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχει λήξει, ή έχει μεταφερθεί και το Συγκρότημα έχει ουσιαστικά μεταφέρει σημαντικά ρίσκα και οφέλη ιδιοκτησίας.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση παρουσιάζονται μετέπειτα σε δίκαιη αξία. Τα δάνεια και εισπρακτέα παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Αλλαγές στη δίκαιη αξία των χρηματικών και μη χρηματικών τίτλων που ταξινομούνται ως διαθέσιμα προς πώληση, αναγνωρίζονται στα άλλα συνολικά εισοδήματα.

Όταν οι τίτλοι που ταξινομούνται ως διαθέσιμοι προς πώληση πωληθούν ή υποστούν απομείωση στην αξία, οι συσσωρευμένες αναπροσαρμογές στη δίκαιη αξία που αναγνωρίστηκαν στα άλλα συνολικά εισοδήματα, περιλαμβάνονται στις κερδοζημιές ως κέρδη και ζημιές από “χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση”.

Τα μερίσματα από μετοχικούς τίτλους διαθέσιμους προς πώληση αναγνωρίζονται στις κερδοζημιές ως μέρος των άλλων εσόδων, όταν αποδειχθεί το δικαίωμα του Συγκροτήματος να εισπράξει.

(iii) Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Το Συγκρότημα αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού κατά πόσον υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει υποστεί απομείωση στην αξία.

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί και οι ζημιές απομείωσης προκύπτουν μόνον όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης ως αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου («ζημιογόνο γεγονός») και αυτό το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) έχει αντίκτυπο στις εκτιμημένες μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

(iii) Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

Ένδειξη απομείωσης μπορεί να περιλαμβάνει ενδείξεις ότι οι οφειλέτες ή μια ομάδα οφειλετών αντιμετωπίζει σημαντικά οικονομικά προβλήματα, δυσκολίες ή αδυναμία πληρωμής τόκων ή κεφαλαίου, η πιθανότητα ότι θα κηρύξει πτώχευση ή άλλη οικονομική αναδιοργάνωση, και όπου παρατηρήσιμα στοιχεία υποδεικνύουν ότι υπάρχει μια μετρήσιμη μείωση των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, όπως μεταβολές στις καθυστερημένες πληρωμές ή οικονομικές συνθήκες που συσχετίζονται με τις αθετήσεις.

Για την κατηγορία δάνειων και εισπρακτέων, το ποσό της ζημιάς υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρώντας μελλοντικές πιστωτικές ζημιές που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένες με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου. Η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου μειώνεται και το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στις κερδοζημιές.

Εάν, σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της ζημιάς απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με ένα γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης (όπως βελτίωση της πιστωτικής ικανότητας του οφειλέτη), η αντιστροφή της προηγουμένης ζημιάς απομείωσης αναγνωρίζεται στις κερδοζημιές.

Στην περίπτωση μετοχικών τίτλων που ταξινομήθηκαν ως διαθέσιμοι προς πώληση, μια σημαντική ή παρατεταμένη μείωση στη δίκαιη αξία της μετοχής κάτω από το κόστος της, αποτελεί αντικειμενικό στοιχείο ότι έχει υποστεί απομείωση στην αξία. Αν υπάρχουν τέτοια αντικειμενικά στοιχεία για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση η συσσωρευμένη ζημιά η οποία προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους απόκτησης και της τρέχουσας δίκαιης αξίας, μείον ζημιάς απομείωσης του περιουσιακού στοιχείου που προηγουμένως αναγνωρίστηκε στις κερδοζημιές, μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια και αναγνωρίζεται στις κερδοζημιές. Οι ζημιές απομείωσης που αναγνωρίστηκαν στις κερδοζημιές για μετοχικούς τίτλους δεν αντιστρέφονται μέσω των κερδοζημιών. Εάν, σε μεταγενέστερη περίοδο, η δίκαιη αξία ενός χρεωστικού τίτλου που ταξινομήθηκε ως διαθέσιμος προς πώληση αυξηθεί και η αύξηση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με ένα γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της ζημιάς απομείωσης στις κερδοζημιές, η ζημιά απομείωσης αντιστρέφεται μέσω των κερδοζημιών.

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες διάθεσης) που κατέχονται προς πώληση

Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες διάθεσης) κατατάσσονται ως διακρατούμενα προς πώληση εάν η λογιστική τους αξία θα ανακτηθεί κυρίως μέσω πώλησης τους αντί συνεχιζόμενης χρήσης και η πώληση θεωρείται πολύ πιθανή. Αποτιμούνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας και δίκαιης αξίας μείον έξοδα πώλησης, εκτός από περιουσιακά στοιχεία όπως αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, περιουσιακά στοιχεία που προκύπτουν από παροχές σε υπαλλήλους, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και επενδύσεις σε ακίνητα που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία και τα συμβατικά δικαιώματα από ασφαλιστικά δικαιώματα, τα οποία ειδικά απαλλάσσονται από αυτή την απαίτηση.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες διάθεσης) που κατέχονται προς πώληση (συνέχεια)

Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται για κάθε αρχική ή μεταγενέστερη υποτίμηση του περιουσιακού στοιχείου (ή ομάδα διάθεσης) στη δίκαιη αξία μείον τα έξοδα πώλησης. Κέρδος αναγνωρίζεται για κάθε μεταγενέστερη αύξηση της δίκαιης αξίας μείον τα έξοδα πώλησης του περιουσιακού στοιχείου (ή ομάδα διάθεσης), αλλά να μην υπερβαίνει τη συσσωρευμένη ζημιά απομείωσης που είχε αναγνωριστεί προηγουμένως. Κέρδος ή ζημιά που δεν είχε αναγνωριστεί την ημερομηνία πώλησης του μη κυκλοφορούντος περιουσιακού στοιχείου (ή ομάδα διάθεσης) αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία διαγραφής.

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αποτελούν μέρος της ομάδας διάθεσης) δεν αποσβένονται ενώ αυτά διακρατούνται προς πώληση. Οι τόκοι και άλλα έξοδα που αποδίδονται στις υποχρεώσεις της ομάδας διάθεσης που κατατάσσεται ως διακρατούμενη πως πώληση συνεχίζουν να αναγνωρίζονται.

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και περιουσιακά στοιχεία της ομάδας διάθεσης που κατατάσσονται ως διακρατούμενα προς πώληση παρουσιάζονται χωριστά από τα άλλα περιουσιακά στοιχεία στον ισολογισμό. Οι υποχρεώσεις μιας ομάδας διάθεσης που διακρατούνται προς πώληση παρουσιάζονται ξεχωριστά από τις άλλες υποχρεώσεις στον ισολογισμό.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό αναφέρεται στον Ισολογισμό όταν υπάρχει νομικό εκτελεστό δικαίωμα για συμψηφισμό των ποσών που αναγνωρίστηκαν και όταν υπάρχει πρόθεση να εξοφληθεί σε καθαρή βάση ή να ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο και να εξοφληθεί η υποχρέωση ταυτοχρόνως. Το νόμιμα εκτελεστό δικαίωμα δεν πρέπει να βασίζεται σε μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να είναι εκτελεστό κατά τη συνήθη διεξαγωγή των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων, αφερεγγυότητας ή χρεοκοπίας της Εταιρείας ή του αντισυμβαλλόμενου.

Αποθέματα

Τα αποθέματα εμφανίζονται στην τιμή κόστους ή στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία, όποια από τις δύο είναι χαμηλότερη. Η τιμή κόστους καθορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Η τιμή κόστους ετοίμων προϊόντων και ημικατεργασμένων αποθεμάτων περιλαμβάνει πρώτες ύλες, άμεσα εργατικά, άλλα άμεσα έξοδα και σχετιζόμενες με την παραγωγή δαπάνες (με βάση τη συνήθη παραγωγική ικανότητα). Δεν περιλαμβάνει το κόστος δανεισμού. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η υπολογιζόμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών, μείον έξοδα διάθεσης.

Εμπορικά εισπρακτέα

Τα εμπορικά εισπρακτέα είναι ποσά που οφείλονται από πελάτες για πώληση εμπορευμάτων ή παροχή υπηρεσιών κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών. Τα εμπορικά εισπρακτέα ταξινομούνται ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Εμπορικά εισπρακτέα (συνέχεια)

Τα εμπορικά εισπρακτέα αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία και μετέπειτα παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μείον πρόβλεψης για απομείωση της αξίας. Η πρόβλεψη για απομείωση καθορίζεται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη πως το Συγκρότημα δεν θα είναι σε θέση να εισπράξει τα συνολικά εισπρακτέα ποσά σύμφωνα με τους αρχικούς όρους των εισπρακτέων. Σημαντικές οικονομικές δυσκολίες του χρεώστη, η πιθανότητα ότι ο χρεώστης θα περιέλθει σε πτώχευση ή οικονομική αναδιοργάνωση, και η αθέτηση ή παράλειψη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του σχετικά με πληρωμές θεωρούνται ενδείξεις ότι το εμπορικό εισπρακτέο έχει υποστεί απομείωση. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του εισπρακτέου και της παρούσας αξίας των υπολογιζόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο. Η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου μειώνεται με τη χρήση ενός λογαριασμού πρόβλεψης, και το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στις κερδοζημιές, στα “έξοδα διοικητικής λειτουργίας”. Όταν ένα εμπορικό εισπρακτέο είναι επισφαλές, διαγράφεται έναντι του λογαριασμού πρόβλεψης για εμπορικά εισπρακτέα. Επακόλουθες ανακτήσεις ποσών που είχαν προηγουμένως διαγραφεί πιστώνονται έναντι των “εξόδων διοικητικής λειτουργίας” στις κερδοζημιές.

Μετοχικό κεφάλαιο

Οι συνήθεις μετοχές ταξινομούνται ως ίδια κεφάλαια.

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν το Συγκρότημα έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαρτή υποχρέωση που προκύπτει από γεγονότα που έχουν προηγηθεί, είναι πιθανό να υπάρξει ροή περιουσιακών στοιχείων για εξόφληση αυτής της υποχρέωσης, και το ποσό της υποχρέωσης έχει υπολογιστεί αξιόπιστα. Δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές ζημιές.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται ως η τρέχουσα αξία των εξόδων που αναμένεται να απαιτηθούν για την εξόφληση της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας ένα ποσοστό πριν τη φορολογία, το οποίο αποδίδει τρέχουσες αξιολογήσεις αγοράς της αξίας του χρήματος διαχρονικά και τους κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Η αύξηση στην πρόβλεψη λόγω της παρέλευσης χρόνου αναγνωρίζεται ως χρεωστικός τόκος.

Δανεισμός

Ο δανεισμός αναγνωρίζεται αρχικά σε δίκαιη αξία μετά την αφαίρεση του κόστους συναλλαγής. Ο δανεισμός παρουσιάζεται μετέπειτα σε αποσβεσμένο κόστος. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των εισπράξεων (μετά την αφαίρεση του κόστους συναλλαγής) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στις κερδοζημιές κατά τη διάρκεια του δανείου, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν είναι άμεσα αποδοτέα στην αγορά, κατασκευή ή παραγωγή περιουσιακού στοιχείου που πληρεί τα κριτήρια, στην οποία περίπτωση κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του περιουσιακού στοιχείου.

Αμοιβές που πληρώνονται για τη δημιουργία διευκολύνσεων δανεισμού αναγνωρίζονται ως κόστα συναλλαγής του δανείου στην έκταση όπου είναι πιθανόν ότι μέρος ή ολόκληρη η διευκόλυνση θα χρησιμοποιηθεί. Στην περίπτωση αυτή, η αμοιβή αναβάλλεται μέχρι την ανάληψη του δανείου. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν στοιχεία ότι είναι πιθανό ένα μέρος ή ολόκληρη η διευκόλυνση θα χρησιμοποιηθεί, η αμοιβή κεφαλαιοποιείται ως προπληρωμή (για υπηρεσίες ρευστότητας) και αποσβένεται κατά τη διάρκεια της περιόδου της διευκόλυνσης με την οποία σχετίζεται.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Δανεισμός (συνέχεια)

Τα κόστα δανεισμού αποτελούν τόκο και άλλα έξοδα με τα οποία επιβαρύνεται το Συγκρότημα σε σχέση με το δανεισμό κεφαλαίων, περιλαμβανομένου τόκου δανεισμού, απόσβεση εκπτώσεων ή επιμίσθιου που σχετίζονται με δανεισμό, απόσβεση επιπλέον κόστους που σχετίζεται με τη διευθέτηση δανεισμού, χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων και συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από δανεισμό σε ξένο νόμισμα σε περίπτωση που θεωρούνται ως μια προσαρμογή στους χρεωστικούς τόκους.

Τα κόστα δανεισμού που σχετίζονται άμεσα με την αγορά, κατασκευή ή παραγωγή περιουσιακού στοιχείου που πληροί τα κριτήρια, που είναι ένα περιουσιακό στοιχείο που υποχρεωτικά καταλαμβάνει σημαντικό χρονικό διάστημα για να ετοιμαστεί για την προτιθέμενη χρήση ή πώληση του, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου, όταν είναι πιθανόν ότι θα επιφέρουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στο Συγκρότημα και τα κόστα μπορούν να υπολογιστούν αξιόπιστα.

Ο δανεισμός ταξινομείται ως βραχυπρόθεσμη υποχρέωση, εκτός εάν το Συγκρότημα έχει το δικαίωμα άνευ όρων να αναβάλλει την αποπληρωμή της υποχρέωσης για τουλάχιστο δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Εμπορικοί πιστωτές

Οι εμπορικοί πιστωτές είναι υποχρεώσεις για πληρωμή αγαθών ή υπηρεσιών που έχουν αποκτηθεί κατά τη συνήθη διεξαγωγή των εργασιών του Συγκροτήματος, από προμηθευτές. Οι εμπορικοί πιστωτές ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι εμπορικοί πιστωτές αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία και μετέπειτα παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης

Συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης αναγνωρίζονται σαν χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, όταν είναι σημαντικές, την ημερομηνία έκδοσης της εγγύησης. Υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης, περιλαμβανομένων Εταιρικών εγγυήσεων θυγατρικών, μέσω συμβολαίων αμοιβαίων εγγυήσεων, αρχικά αναγνωρίζονται σε δίκαιη αξία και κατόπιν στο ψηλότερο του ποσού που καθορίζεται από την λογιστική αρχή προβλέψεων της ενοποιημένης οντότητας και του ποσού που αναγνωρίστηκε αρχικά μείον απόσβεση. Η δίκαιη αξία συμβολαίων χρηματοοικονομικής εγγύησης καθορίζεται σαν η καθαρή σημερινή αξία της διαφοράς μελλοντικών ταμειακών ροών μεταξύ των πληρωμών βάσει συμβολαίου και των πληρωμών που θα απαιτούνταν χωρίς την εγγύηση, ή υπολογισμός του ποσού που θα ήταν πληρωτέο προς τρίτους για ανάληψη της σχετικής υποχρέωσης.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Στην κατάσταση ταμειακών ροών, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αποτελούνται από μετρητά στο ταμείο και καταθέσεις στην τράπεζα με αρχική ημερομηνία λήξης ενός μήνα και τραπεζικά παρατραβήγματα. Στον ισολογισμό τα τραπεζικά παρατραβήγματα περιλαμβάνονται στο δανεισμό στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Λειτουργικοί τομείς

Το Διοικητικό Συμβούλιο (ανώτατο όργανο λήψης λειτουργικών αποφάσεων) λαμβάνει τις αποφάσεις του για την κατανομή πόρων και την αξιολόγηση της απόδοσης του Συγκροτήματος βασιζόμενη σε εσωτερικές αναφορές. Οι αναφορές αυτές συνάδουν με τα ΔΠΧΠ τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για την ετοιμασία των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

(i) Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Οι εργασίες του Συγκροτήματος το εκθέτουν σε ποικίλους χρηματοοικονομικούς κινδύνους: κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένου συναλλαγματικού κινδύνου, κινδύνου επιτοκίου που αφορά τη δίκαιη αξία και κινδύνου επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας.

Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνου του Συγκροτήματος επικεντρώνεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματαγορών και αποσκοπεί στη μείωση των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων στην οικονομική επίδοση του Συγκροτήματος. Η διαχείριση κινδύνου διενεργείται από ένα κεντρικό γενικό λογιστήριο σύμφωνα με αρχές που εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το λογιστήριο αναγνωρίζει, αξιολογεί και αντισταθμίζει τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε στενή συνεργασία με τις λειτουργικές μονάδες του Συγκροτήματος. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει γραπτές αρχές για την όλη διαχείριση κινδύνου, καθώς και προφορικές αρχές που καλύπτουν συγκεκριμένους τομείς, όπως συναλλαγματικό κίνδυνο, κίνδυνο επιτοκίου, πιστωτικό κίνδυνο και επένδυση πλεονάζουσας ρευστότητας.

- **Κίνδυνος αγοράς**

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η θυγατρική εταιρεία του Συγκροτήματος Mitsides Point d.o.o. που δραστηριοποιείται στη Σερβία και έχει σαν νόμισμα λειτουργίας το Σέρβικο Δηνάριο, έχει δανειστεί σημαντικά ποσά για την διεκπεραίωση της αναπτυξιακής της πολιτικής. Λόγω της συνεχούς διακύμανσης του Σερβικού νομίσματος, με την μετάφραση του δανεισμού στο νόμισμα λειτουργίας της εταιρείας προκύπτουν σημαντικές συναλλαγματικές διαφορές που χρεώνονται στις κερδοζημιές της Εταιρείας και συνεπώς ενοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος επηρεάζοντας αρνητικά τα ενοποιημένα αποτελέσματα. Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, τα δάνεια της θυγατρικής εταιρείας αποτιμούνται όλα σε Ευρώ. Η συναλλαγματική διαφορά που πιστώθηκε στις κερδοζημιές το 2017 ήταν €318.429 (συναλλαγματική διαφορά ύψους €136.002 χρεώθηκε το 2016) (Σημ.10).

Κίνδυνος επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές και τη δίκαιη αξία

Καθώς το Συγκρότημα δεν έχει σημαντικά περιουσιακά στοιχεία που να φέρουν τόκο, τα έσοδα και η ροή μετρητών από εργασίες του Συγκροτήματος δεν επηρεάζονται από αλλαγές στα επιτόκια της αγοράς.

Ο κίνδυνος επιτοκίου του Συγκροτήματος προέρχεται από μακροπρόθεσμο δανεισμό. Ο δανεισμός που εκδόθηκε σε κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές. Ο δανεισμός που εκδόθηκε σε σταθερά επιτόκια εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τη δίκαιη αξία.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, εάν τα επιτόκια σε δανεισμό που αποτιμάται σε Ευρώ ήταν κατά 0,25% (2016: 0,25%) ψηλότερα/χαμηλότερα, με όλες τις άλλες παραμέτρους να παραμένουν σταθερές, η ζημιά για το έτος μετά τη φορολογία θα ήταν €40.508 (2016: €42.845) χαμηλότερη/ψηλότερη, κυρίως ως αποτέλεσμα των ψηλότερων/χαμηλότερων χρεωστικών τόκων σε δανεισμό σε κυμαινόμενα επιτόκια.

Η Διεύθυνση του Συγκροτήματος παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στα επιτόκια σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

(i) Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

- **Πιστωτικός κίνδυνος**

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από καταθέσεις σε τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς και από έκθεση σε πιστώσεις προς πελάτες χονδρικής πώλησης, περιλαμβανομένων εκκρεμών εισπρακτέων και δεσμευτικών συναλλαγών.

Για τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, μόνο οργανισμοί που αξιολογούνται υψηλά από το Διοικητικό Συμβούλιο γίνονται αποδεκτοί. Εάν πελάτες χονδρικού εμπορίου είναι αξιολογημένοι από ανεξάρτητο μέρος, τότε το Συγκρότημα χρησιμοποιεί αυτές τις αξιολογήσεις. Διαφορετικά, εάν δεν υπάρχει ανεξάρτητη αξιολόγηση, η Διεύθυνση εκτιμά την πιστωτική ποιότητα του πελάτη, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική του κατάσταση, προηγούμενες εμπειρίες και άλλους παράγοντες. Ξεχωριστά πιστωτικά όρια και πιστωτικοί όροι ορίζονται με βάση την πιστωτική ποιότητα του πελάτη σύμφωνα με όρια που καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η χρήση των πιστωτικών ορίων παρακολουθείται σε συνεχή βάση. Βλέπετε Σημείωση 15 για περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο.

Κανένα πιστωτικό όριο δεν ξεπεράστηκε χωρίς έγκριση κατά τη λογιστική περίοδο και η Διεύθυνση δεν αναμένει οποιεσδήποτε ζημιές από μη εκπλήρωση υποχρεώσεων εκ μέρους αυτών των συμβαλλόμενων μερών.

Η ιθύνουσα Εταιρεία προβαίνει σε ασφάλιση μέρους των χρεωστών της. Σε περίπτωση που κάποιος από τους ασφαλισμένους χρεώστες αδυνατεί ή καθυστερεί την πληρωμή των οφειλών του προς την Εταιρεία, τότε η ασφαλιστική εταιρεία είναι υπόχρεη να καλύψει τις οφειλές αυτές σύμφωνα με τους ασφαλιστήριους όρους τους συμβολαίου.

- **Κίνδυνος ρευστότητας**

Ο πιο κάτω πίνακας αναλύει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Συγκροτήματος σε σχετικές κατηγορίες λήξεων, με βάση την εναπομένουσα περίοδο κατά την ημερομηνία του ισολογισμού μέχρι την ημερομηνία λήξης του συμβολαίου. Τα ποσά που παρουσιάζονται στον πίνακα είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Υπόλοιπα με λήξη εντός 12 μηνών (με εξαίρεση του δανεισμού) ισούνται με τις λογιστικές τους αξίες, αφού η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική.

	Λιγότερο από 1 χρόνο	**Από 1 μέχρι 2 χρόνια**	**Από 2 μέχρι 5 χρόνια**	**Πάνω Από 5 χρόνια**
Στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**€**	**€**	**€**	**€**
Δανεισμός (εκτός από υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	13.781.391	630.858	1.649.219	245.325
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	7.452.873	-	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	17.389	28.079	15.874	-
	21.251.653	658.937	1.665.093	245.325

	Λιγότερο από 1 χρόνο	**Από 1 μέχρι 2 χρόνια**	**Από 2 μέχρι 5 χρόνια**	**Πάνω από 5 χρόνια**
Στις 31 Δεκεμβρίου 2017	**€**	**€**	**€**	**€**
Δανεισμός (εκτός από υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	12.544.499	1.269.540	2.310.925	193.731
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	6.767.613	-	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	14.560	14.560	14.823	-
	19.326.672	1.284.100	2.325.748	193.731

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

(i) Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

- **Κίνδυνος ρευστότητας (συνέχεια)**

  Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας συνεπάγεται με τη διατήρηση ικανοποιητικών ποσών μετρητών και εμπορεύσιμων τίτλων, τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης μέσω ενός ικανοποιητικού ποσού δεσμευμένων πιστωτικών διευκολύνσεων και τη δυνατότητα διευθέτησης ανοικτών θέσεων στην αγορά. Η Διεύθυνση διατηρεί ευελιξία στη χρηματοδότηση διατηρώντας διαθεσιμότητα εντός των δεσμευμένων πιστωτικών ορίων.

  Η Διεύθυνση παρακολουθεί τις κυμαινόμενες προβλέψεις του αποθεματικού ρευστότητας του Συγκροτήματος (περιλαμβάνει αχρησιμοποίητες δανειοληπτικές διευκολύνσεις (Σημείωση 26) και μετρητά και καταθέσεις στην τράπεζα (Σημείωση 23) στη βάση των αναμενόμενων ταμειακών ροών).

(ii) Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου

Οι επιδιώξεις του Συγκροτήματος όταν διαχειρίζεται κεφάλαια είναι η διασφάλιση της ικανότητας του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως δρώσα λειτουργική μονάδα με σκοπό την παροχή αποδόσεων για τους μετόχους και ωφελήματα για άλλα πρόσωπα που έχουν συμφέροντα στο Συγκρότημα και να διατηρήσει την καταλληλότερη κεφαλαιουχική δομή για να μειώσει το κόστος κεφαλαίου.

Με σκοπό να διατηρήσει ή να μεταβάλει την κεφαλαιουχική του δομή, το Συγκρότημα μπορεί να μεταβάλει το ποσό των μερισμάτων που πληρώνονται στους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να πωλήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει το δανεισμό του.

Σύμφωνα με άλλους στη βιομηχανία, το Συγκρότημα παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση της σχέσης του δανεισμού ως προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων. Η σχέση αυτή υπολογίζεται ως ο καθαρός δανεισμός διαιρούμενος με το συνολικό κεφάλαιο. Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως το σύνολο δανεισμού (περιλαμβανομένου 'βραχυπρόθεσμου και μη βραχυπρόθεσμου δανεισμού' όπως παρουσιάζεται στον ισολογισμό) μείον μετρητά και καταθέσεις στην τράπεζα. Το συνολικό κεφάλαιο υπολογίζεται ως 'ίδια κεφάλαια' όπως παρουσιάζονται στον ισολογισμό, προσθέτοντας τον καθαρό δανεισμό.

Η σχέση δανεισμού προς το σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 ήταν ως εξής:

	2017	2016
	€	€
Σύνολο δανεισμού (Σημ. 26)	**15.906.774**	15.902.976
Μείον: Μετρητά και καταθέσεις στην τράπεζα (Σημ. 23)	**(417.781)**	(480.646)
Καθαρός δανεισμός	**15.488.993**	15.422.330
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	**18.728.341**	20.219.515
Σύνολο κεφαλαίου όπως καθορίστηκε από τη Διεύθυνση	**34.217.334**	35.641.845
Σχέση δανεισμού προς το σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων	**45%**	43%

(iii) Εκτίμηση δίκαιων αξιών

Ο πιο κάτω πίνακας αναλύει τα χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμούνται στον ισολογισμό σε δίκαιη αξία, με βάση τις μεθόδους εκτίμησης. Τα διάφορα επίπεδα έχουν προσδιοριστεί ως εξής:

- Χρηματιστηριακές τιμές (μη προσαρμοσμένες) σε ενεργείς αγορές για πανομοιότυπα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις (Επίπεδο 1).

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

(iii) Εκτίμηση δίκαιων αξιών (συνέχεια)

- Στοιχεία εισαγωγής για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (δηλαδή μη παρατηρήσιμα στοιχεία εισαγωγής) (Επίπεδο 3).

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Συγκροτήματος τα οποία είναι υπολογισμένα σε δίκαιη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

	Επίπεδο 1 €	Επίπεδο 3 €	Συνολικό υπόλοιπο €
31 Δεκεμβρίου 2016			
Περιουσιακά στοιχεία			
Περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση:			
- Μετοχικοί τίτλοι	7.191	3.337	10.528

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Συγκροτήματος τα οποία είναι υπολογισμένα σε δίκαιη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

	Επίπεδο 1 €	Επίπεδο 3 €	Συνολικό υπόλοιπο €
31 Δεκεμβρίου 2017			
Περιουσιακά στοιχεία			
Περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση:			
- Μετοχικοί τίτλοι	6.260	2.478	8.738

Η δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που εμπορεύονται σε ενεργείς αγορές βασίζεται στις χρηματιστηριακές τιμές την ημερομηνία του ισολογισμού. Μια αγορά θεωρείται ως ενεργή, εάν οι χρηματιστηριακές τιμές είναι άμεσα και τακτικά διαθέσιμες από ένα χρηματιστήριο, έμπορο, χρηματιστή, βιομηχανικό όμιλο, υπηρεσία εκτίμησης, ή εποπτική υπηρεσία, και εκείνες οι τιμές αντιπροσωπεύουν πραγματικές και συχνές συναλλαγές αγοράς σε καθαρά εμπορική βάση. Η χρηματιστηριακή τιμή που χρησιμοποιείται για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχει το Συγκρότημα είναι η τρέχουσα τιμή προσφοράς. Αυτά τα μέσα περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1. Τα μέσα που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1 περιλαμβάνουν επενδύσεις σε μετοχές στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, που ταξινομούνται ως εμπορικοί τίτλοι ή διαθέσιμα προς πώληση.

Εάν ένα ή περισσότερα από τα βασικά δεδομένα δεν βασίζεται σε παρατηρήσιμα γεγονότα της αγοράς, το μέσο περιλαμβάνεται στο Επίπεδο 3.

Συγκεκριμένες μέθοδοι αποτίμησης που χρησιμοποιούνται στην εκτίμηση της δίκαιης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων περιλαμβάνουν:

- Χρηματιστηριακές τιμές αγοράς ή προσφερόμενες τιμές από έμπορο για παρόμοια μέσα.
- Προσαρμοσμένα συγκρίσιμα πολλαπλάσιο τιμών προς λογιστική αξία.
- Άλλες τεχνικές όπως ανάλυση προεξοφλημένων ταμειακών ροών.

Αναφερθείτε στις Σημειώσεις 16 και 17 για τις γνωστοποιήσεις των δίκαιων αξιών των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού και των επενδύσεων σε ακίνητα, που αντίστοιχα αποτιμούνται σε δίκαιη αξία.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

(iv) Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Το Συγκρότημα δεν έχει οποιαδήποτε χρηματοοικονομικά στοιχεία ή χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που υπόκεινται συμψηφισμό, επιβλητή κύρια συμφωνία συμψηφισμού ή οποιεσδήποτε παρόμοιες συμφωνίες.

4 Σημαντικοί λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις

Οι λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών σχετικά με μελλοντικά γεγονότα που πιστεύεται ότι είναι λογικά υπό τις περιστάσεις.

Σημαντικοί λογιστικοί υπολογισμοί και παραδοχές

Το Συγκρότημα κάνει υπολογισμούς και παραδοχές σε σχέση με το μέλλον. Ως αποτέλεσμα οι λογιστικοί υπολογισμοί σπανίως ισούνται με τα πραγματικά αποτελέσματα. Οι υπολογισμοί και οι παραδοχές που πιθανόν να προκαλέσουν ουσιώδεις αναπροσαρμογές στη λογιστική αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά το επόμενο οικονομικό έτος παρουσιάζονται πιο κάτω.

- **Υπολογιζόμενη απομείωση υπεραξίας**

  Κάθε χρόνο το Συγκρότημα εξετάζει εάν η υπεραξία έχει υποστεί απομείωση σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική που αναφέρεται στη Σημείωση 2. Το ανακτήσιμο ποσό των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών έχει προσδιοριστεί με βάση υπολογισμού της αξίας λόγω χρήσης. Αυτοί οι υπολογισμοί απαιτούν την χρήση εκτιμήσεων όπως παρουσιάζονται στη Σημείωση 18.

  Παραθέτουμε πιο κάτω το πώς θα επηρεάσει το ποσό της υπεραξίας η μεταβολή ενός ή περισσοτέρων από τους κύριους δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν στον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης.

	Ρυθμός ανάπτυξης πωλήσεων 2018-2022 %	Μικτό περιθώριο κέρδους 2018-2022 %	Προεξοφλητικά επιτόκια %	Ρυθμός ανάπτυξης %	Απομείωση €000
Κύριο σενάριο	3	19	10	3	-
Μεταβολή κύριου δείκτη:					
Ρυθμός ανάπτυξης πωλήσεων	1,5	19	10	3	(409)
Μικτό περιθώριο κέρδους	3	17,5	10	3	(408)
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3	19	11	3	(501)
Μικτό σενάριο	1,5	17,5	11	3	(750)

- **Φορολογία**

  Για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για εταιρικό φόρο απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί οι διαφορές επηρεάζουν τις τρέχουσες και αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός.

4 Σημαντικοί λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις (συνέχεια)

Σημαντικοί λογιστικοί υπολογισμοί και παραδοχές (συνέχεια)

- **Δίκαιη αξία επενδύσεων σε ακίνητα και ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός**

  Η δίκαιη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα και των ακινήτων που περιλαμβάνονται στα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός προσδιορίζονται από ανεξάρτητους επαγγελματίες εκτιμητές. Η διαδικασία εκτίμησης και η ευαισθησία των σχετικών υπολογισμών παρουσιάζονται στις σημειώσεις 16 και 17.

5 Λειτουργικοί τομείς

Το Συγκρότημα έχει καθορίσει τους λειτουργικούς τομείς με βάση τις αναφορές που αξιολογούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο και χρησιμοποιούνται για να παίρνονται στρατηγικές αποφάσεις.

Το Διοικητικό Συμβούλιο (ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων) αξιολογεί την επιχείρηση σύμφωνα με το είδος προϊόντων όπως παρουσιάζεται στους πιο κάτω λειτουργικούς τομείς:

(α) την παραγωγή και διάθεση αλευριών,
(β) την παραγωγή και διάθεση ζυμαρικών,
(γ) την εισαγωγή και διάθεση πρώτων υλών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής,
(δ) την εισαγωγή και διάθεση σιταριού, και
(ε) παραγωγή και διάθεση ειδών αρτοποιίας

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκτιμά την απόδοση των λειτουργικών τομέων σύμφωνα με το μεικτό κέρδος. Αυτή η βάση υπολογισμού απαλείφει ενδοτμηματικές πωλήσεις και κέρδη μεταξύ των λειτουργικών τομέων. Οι ενδοτμηματικές πωλήσεις γίνονται σε τιμή κόστους συν ένα ποσοστό κέρδους.

Τα έξοδα πωλήσεων και προώθησης και τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας του Συγκροτήματος αφορούν όλους τους τομείς λειτουργίας χωρίς να υπάρχει συγκεκριμένος διαχωρισμός μεταξύ τους.

Η πληροφόρηση κατά τομέα που δόθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο για τους λειτουργικούς τομείς για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 ήταν ως ακολούθως:

	2017			
	Ολικό	**Ενδοτμη-ματικά**	**Κύκλος εργασιών**	**Μικτό κέρδος**
	€	**€**	**€**	**€**
Λειτουργικοί τομείς				
Παραγωγή και διάθεση αλευριών	**22.172.00**	**(3.327.227**	**18.844.78**	**2.437.77**
Παραγωγή και διάθεση ζυμαρικών	**10.471.16**	**(452.762**	**10.018.40**	**3.201.30**
Εισαγωγή και διάθεση πρώτων υλών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής	**5.377.05**	**-**	**5.377.05**	**1.179.37**
Εισαγωγή και διάθεση σιταριού	**2.237.16**	**(2.137.165**	**100.00**	**2.70**
Παραγωγή και διάθεση ειδών αρτοποιίας	**580.75**	**-**	**580.75**	**116.20**
	40.838.156	**(5.917.154**	**34.921.00**	**6.937.35**

5 Λειτουργικοί τομείς (συνέχεια)

Η πληροφόρηση κατά τομέα για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ήταν ως ακολούθως:

	2016			
	Ολικό	Ενδοτμη-ματικά	Κύκλος εργασιών	Μικτό κέρδος
	€	€	€	€
Λειτουργικοί τομείς				
Παραγωγή και διάθεση αλευριών	22.819.93	(3.454.757	19.365.18	3.613.21
Παραγωγή και διάθεση ζυμαρικών	10.706.42	(788.880	9.917.54	3.363.65
Εισαγωγή και διάθεση πρώτων υλών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής	4.856.60	-	4.856.60	1.102.58
Εισαγωγή και διάθεση σιταριού	2.598.28	(2.149.505	448.78	23.33
Παραγωγή και διάθεση ειδών αρτοποιίας	736.95	-	736.95	122.03
	41.718.200	(6.393.142	35.325.05	8.224.82

Η συμφιλίωση του μεικτού κέρδους με το κέρδος πριν την φορολογία ήταν ως ακολούθως:

	2017	2016
	€	€
Μικτό κέρδος όλων των τομέων λειτουργίας	**6.937.358**	8.224.821
Άλλα κέρδη/(ζημιές)	**(246.294)**	6.115
Άλλα έσοδα	**279.403**	347.156
Έξοδα πωλήσεων και προώθησης	**(4.830.024)**	(5.449.434)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	**(3.874.623)**	(3.059.488)
Χρηματοδοτικά έξοδα	**(312.950)**	(925.504)
Ζημιά πριν τη φορολογία	**(2.047.130)**	(856.334)

Η έδρα του Συγκροτήματος είναι στην Κύπρο. Τα έσοδα του Συγκροτήματος από εξαγωγές από την Κύπρο και από το εξωτερικό ήταν:

	Κύπρος		Σερβία	
	2017	2016	**2017**	2016
	€	€	**€**	€
Πωλήσεις αλευριών	**3.288.648**	3.800.631	**2.610.390**	2.130.218
Πωλήσεις ζυμαρικών	**457.436**	441.159	**551.610**	432.543
Πωλήσεις σιταριού	**-**	-	**-**	429.377
Πωλήσεις ειδών αρτοποιίας	**-**	-	**80.375**	48.827
	3.746.084	4.241.790	**3.242.375**	3.040.965

Το σύνολο των μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων εξαιρουμένων των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που βρίσκονται στην Κύπρο ήταν €19.675.345 (2016: €18.846.092) και το σύνολο αυτών των περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται στην Σερβία ήταν €9.167.935 (2016: €11.035.512).

Κανένας πελάτης της εταιρείας δεν ξεπερνά σε πωλήσεις το 10% του συνολικού αριθμού των πωλήσεων.

Σημαντικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού του Συγκροτήματος χρησιμοποιούνται για όλους τους τομείς λειτουργίας χωρίς να υπάρχει συγκεκριμένος διαχωρισμός μεταξύ τους και έτσι δεν είναι εφικτό να δοθεί δίκαιη ανάλυση κατά τομέα λειτουργίας.

6 Άλλα έσοδα

	2017	2016
	€	€
Πιστωτικοί τόκοι:		
Τραπεζικά υπόλοιπα	**10.341**	845
Δάνεια σε τρίτα μέρη	**1.255**	1.262
Σύνολο πιστωτικών τόκων	**11.596**	2.107
Έσοδα από ενοίκια (Σημ. 17)	**85.965**	61.368
Πιστωτικά μερίσματα από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση (Σημ. 19)	**4.256**	41
Άλλα έσοδα	**177.586**	283.640
	279.403	347.156

7 Άλλα (ζημιές)/κέρδη

	2017	2016
	€	€
Επενδύσεις σε ακίνητα:		
Ζημιά δίκαιης αξίας (Σημ. 17)	**(269.727)**	(39.730)
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός:		
Κέρδη από πωλήσεις (Σημ. 16)	**23.433**	45.845
Σύνολο άλλων (ζημιών)/κερδών	**(246.294)**	6.115

8 Ανάλυση εξόδων κατά είδος

	2017	2016
	€	€
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Σημ. 16):		
Ιδιόκτητα	**1.531.861**	1.551.305
Με χρηματοδοτικές μισθώσεις	**5.703**	8.593
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων (Σημ.18):		
Λογισμικά προγράμματα	**41.343**	25.417
Χρέωση απομείωσης ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Σημ. 16)	**523.270**	-
Επιδιορθώσεις και συντήρηση	**343.711**	328.933
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων (Σημ. 16):	**80.590**	69.525
Αμοιβή ελεγκτών	**87.826**	70.035
Επαγγελματικά δικαιώματα	**564.579**	521.919
Αγορές έτοιμων προϊόντων	**5.332.052**	4.566.301
Πρώτες ύλες που χρησιμοποιήθηκαν	**17.398.891**	18.020.196
Αλλαγές στα αποθέματα έτοιμων προϊόντων	**63.102**	(491.335)
Δαπάνες εργοστασίου (εκτός κόστος προσωπικού, επιδιορθώσεις και συντήρηση και αποσβέσεων)	**1.257.570**	1.173.081
Ειδική πρόβλεψη για απομείωση εισπρακτέων (Σημ. 22)	**233.191**	52.670
Επισφαλείς χρεώστες που εισπράχθηκαν (Σημ. 22)	**(47.186)**	(39.354)
Επισφαλή χρέη που διαγράφηκαν	**15.797**	273
Κόστος προσωπικού (Σημ.9)	**5.851.661**	6.020.949
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	**993.216**	1.249.578
Έξοδα αυτοκινήτων	**872.254**	785.365
Έξοδα εξαγωγών	**681.241**	785.647
Έξοδα τραπεζών	**139.357**	128.659
Λοιπά έξοδα	**718.263**	781.402
Συνολικό κόστος πωληθέντων αγαθών, πωλήσεων και προώθησης και διοικητικής λειτουργίας	**36.688.292**	35.609.159

8 Ανάλυση εξόδων κατά είδος (συνέχεια)

Οι συνολικές αμοιβές που χρεώθηκαν από το νόμιμο ελεγκτικό γραφείο για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 ανήλθαν στις €38.000 (2016: €38.000). Οι συνολικές αμοιβές που χρεώθηκαν από το νόμιμο ελεγκτικό γραφείο του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 για υπηρεσίες φορολογικών συμβουλών ανήλθαν σε €1.750 (2016: €2.000), για άλλες υπηρεσίες διαβεβαιώσεων ανήλθαν σε €Μηδέν (2016: €Μηδέν) και για άλλες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που χρεώθηκαν από το νόμιμο ελεγκτικό γραφείο του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €5.500 (2016: €5.250).

9 Κόστος προσωπικού

	2017	2016
	€	€
Μισθοί	**4.268.747**	4.400.944
Ημερομίσθια	**765.937**	798.765
Κοινωνικές ασφαλίσεις	**464.446**	463.727
Άλλα ταμεία	**68.064**	98.347
Εισφορά στο Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής	**82.824**	83.269
Άλλα έξοδα προσωπικού	**79.315**	80.865
Εισφορές στα Ταμεία Προνοίας:		
Διευθυντών	**14.472**	1.113
Προσωπικού	**107.856**	93.919
	5.851.661	6.020.949
Μέσος όρος απασχοληθέντος προσωπικού κατά τη διάρκεια του έτους	**282**	308

Το Συγκρότημα έχει ένα σχέδιο καθορισμένων συνεισφορών, το Ταμείο Προνοίας Προσωπικού της Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ. Το Ταμείο χρηματοδοτείται ξεχωριστά και ετοιμάζει τις δικές του οικονομικές καταστάσεις από το οποίο το προσωπικό δικαιούται πληρωμή ορισμένων ωφελημάτων κατά την αφυπηρέτηση ή πρόωρο τερματισμό των υπηρεσιών τους.

10 Χρηματοδοτικά έξοδα - καθαρά

	2017	2016
	€	€
Χρεωστικοί τόκοι:		
Τραπεζικός δανεισμός	**628.144**	783.838
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	**3.140**	5.622
Καθυστερημένη φορολογία	**95**	42
Σύνολο χρεωστικών τόκων	**631.379**	789.502
Καθαρό συναλλαγματικό (κέρδος)/ζημιά από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	**(318.429)**	136.002
	312.950	925.504

11 Χρέωση/(πίστωση) φορολογίας

	2017	2016
	€	€
Τρέχουσα φορολογία:		
Εταιρικός φόρος	**90.860**	197.015
Αμυντική εισφορά	**349**	281
Συνολική τρέχουσα φορολογία	**91.209**	197.296
Φορολογία προηγούμενων ετών:		
Εταιρικός φόρος	**(921)**	(4.377)
Συνολική φορολογία προηγούμενων ετών	**(921)**	(4.377)
Αναβαλλόμενη φορολογία (Σημ. 27)		
Δημιουργία και αντιστροφή των προσωρινών διαφορών	**108.254**	135.321
Συνολική αναβαλλόμενη φορολογία	**108.254**	135.321
Χρέωση/(πίστωση) φορολογίας	**198.542**	328.240

Ο φόρος επί των ζημιών του Συγκροτήματος πριν τη φορολογία διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας ως εξής:

	2017	2016
	€	€
Ζημιά πριν τη φορολογία	**(2.047.130)**	(856.334)
Φόρος υπολογιζόμενος με το εφαρμόσιμο ποσοστό εταιρικής φορολογίας ύψους 12,5%/15%	**(311.355)**	(150.007)
Φορολογική επίδραση εξόδων που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	**497.820**	257.283
Φορολογική επίδραση εκπτώσεων και εισοδήματος που δεν υπόκεινται σε φορολογία	**(149.853)**	(178.104)
Διαφορά μεταξύ συντελεστή εταιρικού φόρου και συντελεστή κεφαλαιουχικών κερδών μείον πληθωρισμός	**23.610**	150.830
Εταιρικός φόρος προηγούμενων ετών	**(921)**	(4.377)
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	**349**	281
Φορολογική επίδραση φορολογικών ζημιών για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί απαίτηση αναβαλλόμενης φορολογίας	**134.508**	241.933
Πρόστιμο 10%	**4.384**	10.401
Χρέωση/(πίστωση) φορολογίας	**198.542**	328.240

Ο συντελεστής εταιρικού φόρου για όλες τις εταιρείες του Συγκροτήματος ήταν 12,5% από την 1 Ιανουαρίου 2013 για τις Κυπριακές εταιρείες του Συγκροτήματος και 15% για την Σέρβικη εταιρεία του Συγκροτήματος.

Από το φορολογικό έτος 2012, οι φορολογικές ζημιές μέχρι 5 ετών των Κυπριακών Εταιρειών, μπορούν να μεταφερθούν και να χρησιμοποιηθούν έναντι φορολογικών κερδών. Η Θυγατρική Εταιρεία του Συγκροτήματος που βρίσκεται στη Σερβία μπορεί να μεταφέρει και να συμψηφίσει φορολογικές ζημιές μέχρι 10 έτη.

Από την 1 Ιανουαρίου 2009, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις τόκοι μπορεί να εξαιρούνται από εταιρικό φόρο και να υπόκεινται μόνο σε έκτακτη εισφορά για την άμυνα με ποσοστό 10%, αυξημένο σε 15% από την 31 Αυγούστου 2011, και σε 30% από τις 29 Απριλίου 2013.

Σε ορισμένες περιπτώσεις μερίσματα από εξωτερικό μπορεί να υπόκεινται σε έκτακτη εισφορά για την άμυνα με ποσοστό 15%, αυξημένο σε 17% από την 31 Αυγούστου 2011, αυξημένο σε 20% από την 1 Ιανουαρίου 2012 και μειωμένο σε 17% από την 1 Ιανουαρίου 2014. Σε ορισμένες περιπτώσεις μερίσματα που εισπράχτηκαν από την 1 Ιανουαρίου 2012 και μετά από άλλες εταιρείες που είναι φορολογικοί κάτοικοι της Κύπρου, μπορεί επίσης να υπόκεινται σε έκτακτη εισφορά για την άμυνα.

11 Χρέωση/(πίστωση) φορολογίας (συνέχεια)

Η χρέωση/(πίστωση) φορολογίας που σχετίζεται με στοιχεία άλλων συνολικών εισοδημάτων είναι ως εξής:

Φορολογικές επιδράσεις των στοιχείων των άλλων συνολικών εισοδημάτων

	Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017			Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016		
	Πριν τη φορολογία €	**(Χρέωση)/ πίστωση φορολογίας €**	**Μετά τη φορολογία €**	Πριν τη φορολογία €	(Χρέωση)/ πίστωση φορολογίας €	Μετά τη φορολογία €
Γη και κτίρια:						
Κέρδος/(ζημιά) από επανεκτίμηση της γης και των κτιρίων μετά τη φορολογία	**591.972**	**-**	**591.972**	(15.000)	-	(15.000)
Αναπροσαρμογή αναβαλλόμενης φορολογίας	**-**	**127.123**	**127.123**	-	(291)	(291)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση:						
Ζημιά δίκαιης αξίας	**-**	**-**	**-**	(2.086)	-	(2.086)
Συναλλαγματική διαφορά από την μετατροπή θυγατρικής εταιρείας	**35.403**	**-**	**35.403**	(60.734)	-	(60.734)
Άλλα συνολικά εισοδήματα	**627.375**	**127.123**	**754.498**	(77.820)	(291)	(78.111)

12 Ζημιές ανά μετοχή

Οι βασικές ζημιές ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας την καθαρή ζημιά που αποδίδεται στους μετόχους με το μεσοσταθμικό αριθμό μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους.

	2017	2016
Καθαρή ζημιά για το έτος που αναλογούν στους μετόχους	**(2.245.672)**	(1.184.574)
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες	**8.200.000**	8.200.000
Βασική ζημιά ανά μετοχή (σεντ ανά μετοχή)	**(27,39)**	(14,45)

13 Μερίσματα ανά μετοχή

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν εισηγείται την πληρωμή μερίσματος.

14 Χρηματοοικονομικά μέσα ανά κατηγορία

	Δάνεια και εισπρακτέα €	Διαθέσιμα προς πώληση €	Σύνολο €
31 Δεκεμβρίου 2017			
Περιουσιακά στοιχεία όπως παρουσιάζονται στον ισολογισμό			
Περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	-	8.738	8.738
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα (εκτός από προπληρωμές)	8.711.124	-	8.711.12
Μετρητά και καταθέσεις στην τράπεζα	417.781	-	417.781
Μη κυκλοφορούντα εισπρακτέα	20.960	-	20.960
Σύνολο	9.149.865	8.738	9.158.60

	Χρηματο-οικονομικές υποχρεώσεις €
Υποχρεώσεις όπως παρουσιάζονται στον ισολογισμό	
Δανεισμός (εκτός από υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	15.866.047
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές (εκτός από υποχρεώσεις που προβλέπονται από το νόμο)	6.767.613
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	40.727
Σύνολο	22.674.387

	Δάνεια και εισπρακτέα €	Διαθέσιμα προς πώληση €	Σύνολο €
31 Δεκεμβρίου 2016			
Περιουσιακά στοιχεία όπως παρουσιάζονται στον ισολογισμό			
Περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	-	10.528	10.528
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα (εκτός από προπληρωμές)	9.142.266	-	9.142.26
Μετρητά και καταθέσεις στην τράπεζα	480.646	-	480.646
Μη κυκλοφορούντα εισπρακτέα	24.205	-	24.205
Σύνολο	9.647.117	10.528	9.657.64

	Χρηματο-οικονομικές υποχρεώσεις €
Υποχρεώσεις όπως παρουσιάζονται στον ισολογισμό	
Δανεισμός (εκτός από υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	15.847.239
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές (εκτός από υποχρεώσεις που προβλέπονται από το νόμο)	7.452.873
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	55.737
Σύνολο	23.355.849

15 Πιστωτική ποιότητα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η πιστωτική ποιότητα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία δεν είναι ούτε ληξιπρόθεσμα ούτε απομειωμένα, μπορεί να καθοριστεί με αναφορά σε εξωτερικές πιστωτικές αξιολογήσεις (αν υπάρχουν) ή σε ιστορικές πληροφορίες σχετικά με τα ποσοστά αθέτησης εκπλήρωσης υποχρεώσεων από τα συμβαλλόμενα μέρη:

	2017	2016
	€	€
Εμπορικά εισπρακτέα που δεν είναι ληξιπρόθεσμα ή απομειωμένα		
Συμβαλλόμενα μέρη χωρίς εξωτερική πιστωτική αξιολόγηση		
Ομάδα 1	**17.012**	40.801
Ομάδα 2	**3.629.872**	3.779.469
Ομάδα 3	**669.157**	416.158
Σύνολο εμπορικών εισπρακτέων που δεν είναι ληξιπρόθεσμα ή απομειωμένα	**4.316.041**	4.236.428

	2017	2016
	€	€
Άλλα εισπρακτέα που δεν είναι ληξιπρόθεσμα ή απομειωμένα		
Ομάδα 4	**65.615**	60.146
Ομάδα 5	**290.267**	494.055
	355.882	554.201
Μετρητά στην τράπεζα και βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις (1)		
Caa1	**183.608**	144.138
Caa2	**-**	-
Caa3	**21.579**	189.644
Χωρίς αξιολόγηση	**90.471**	97.298
	295.658	431.080

(1) Το υπόλοιπο του στοιχείου του ισολογισμού “μετρητά και καταθέσεις στην τράπεζα” είναι μετρητά στο ταμείο.

Ομάδα 1 - νέοι πελάτες (λιγότερο από 6 μήνες).

Ομάδα 2 - υφιστάμενοι πελάτες (περισσότερο από 6 μήνες) χωρίς αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

Ομάδα 3 - υφιστάμενοι πελάτες (περισσότερο από 6 μήνες) με μερικές αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν. Όλες οι αθετήσεις επανακτήθηκαν πλήρως.

Ομάδα 4 - εταιρείες εντός του ομίλου, εταιρείες υπό κοινή διεύθυνση και συνδεδεμένες εταιρείες χωρίς αθετήσεις εκπλήρωσης υποχρεώσεων στο παρελθόν.

Ομάδα 5 - άλλα εισπρακτέα

Κανένα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν είναι ούτε ληξιπρόθεσμα ούτε απομειωμένα δεν έχει τύχει επαναδιαπραγμάτευσης το προηγούμενο έτος.

Κανένα από τα εισπρακτέα από συγγενικά μέρη δεν είναι ληξιπρόθεσμο ή απομειωμένο.

16 Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

	Γη και κτίρια €	Μηχανήματα, εγκαταστάσεις και εργαλεία €	Έπιπλα σκεύη και ηλεκτρονικοί υπολογιστές €	Οχήματα €	Σύνολο €
Την 1 Ιανουαρίου 2016					
Κόστος ή εκτίμηση	22.020.067	12.406.603	1.252.254	2.204.707	**37.883.631**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(1.458.550)	(6.564.229)	(1.121.697)	(2.068.589)	**(11.213.065)**
Καθαρή λογιστική αξία	20.561.517	5.842.374	130.557	136.118	**26.670.566**
Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016					
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	20.561.517	5.842.374	130.557	136.118	**26.670.566**
Προσθήκες	728	312.615	26.078	11.144	**350.565**
Πωλήσεις	-	(73.510)	-	-	**(73.510)**
Χρέωση απόσβεσης (Σημ. 8)	(720.433)	(728.296)	(45.570)	(65.599)	**(1.559.898)**
Συναλλαγματικές διαφορές	(107.041)	(58.400)	-	-	**(165.441)**
Μεταφορά από ακίνητα σε περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	(60.263)	(84.101)	-	-	**(144.364)**
Μεταφορά από επενδύσεις σε ακίνητα λόγω αλλαγής χρήσης (Σημ. 17)	230.000	-	-	-	**230.000**
Ζημιά επανεκτίμησης (Σημ. 25)	(15.000)	-	-	-	**(15.000)**
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	19.889.508	5.210.682	111.065	81.663	**25.292.918**
Στις 31 Δεκεμβρίου 2016					
Κόστος ή εκτίμηση	22.068.491	12.154.242	1.278.332	2.215.851	**37.716.916**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(2.178.983)	(6.943.560)	(1.167.267)	(2.134.188)	**(12.423.998)**
Καθαρή λογιστική αξία	19.889.508	5.210.682	111.065	81.663	**25.292.918**
Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017					
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	19.889.508	5.210.682	111.065	81.663	**25.292.918**
Προσθήκες	25.241	253.411	35.021	11.403	**325.076**
Πωλήσεις	-	(16.736)	(397)	-	**(17.133)**
Χρέωση απόσβεσης (Σημ. 8)	(725.743)	(723.044)	(47.483)	(41.294)	**(1.537.564)**
Συναλλαγματικές διαφορές	246.671	129.167	-	-	**375.838**
Μεταφορά από περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	12.657	-	-	-	**12.657**
Μεταφορά σε επενδύσεις ακίνητων (Σημ. 17)	(264.280)	-	-	-	**(264.280)**
Μεταφορά από μηχανήματα και εξοπλισμό σε γη και κτίρια	101.275	(101.275)	-	-	**-**
Κέρδος από επανεκτίμηση (Σημ.25)	591.972	-	-	-	**591.972**
Χρέωση απομείωσης (Σημ. 8)	(180.804)	(342.466)	-	-	**(523.270)**
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	19.696.497	4.409.739	98.206	51.772	**24.256.214**
Στις 31 Δεκεμβρίου 2017					
Κόστος ή εκτίμηση	22.601.223	12.384.402	1.312.856	2.182.146	**38.480.627**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(2.904.726)	(7.974.663)	(1.214.650)	(2.130.374)	**(14.224.413)**
Καθαρή λογιστική αξία	19.696.497	4.409.739	98.206	51.772	**24.256.214**

Τα τραπεζικά δάνεια είναι εξασφαλισμένα με επιβαρύνσεις πάνω στη γη και τα κτίρια της ιθύνουσας εταιρείας του Συγκροτήματος (συμπεριλαμβανομένων και των επενδύσεων σε ακίνητα (Σημ. 17) για €7.498.658 (2016: €7.498.658), της θυγατρικής εταιρείας Αλευροποιία Λάρνακος "Ζήνων" Λίμιτεδ για €1.625.160 (2016: €1.625.160) και της θυγατρικής εταιρείας Mitsides Point d.o.o. για €3.900.882 (RSD462.148.000) (2016: €6.276.954 (RSD775.030.000)). Εγκαταστάσεις και εξοπλισμός της θυγατρικής εταιρείας Mitsides Point d.o.o. ύψους €892.172 (RSD105.698.000) (2016: €1.089.888 (RSD134.571.000)) και επενδύσεις σε ακίνητα (Σημ. 17) ύψους €386.351 (RSD45.772.000) (2016: €633.478 (RSD78.217.000) είναι επίσης δεσμευμένα για τραπεζικό δανεισμό (Σημ.26).

16 Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός (συνέχεια)

Στην κατάσταση ταμειακών ροών οι εισπράξεις από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού περιλαμβάνουν:

	2017	2016
	€	€
Καθαρή λογιστική αξία	**17.133**	73.510
Κέρδος από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Σημ. 7)	**23.433**	45.845
Συναλλαγματική διαφορά	**(407)**	225
Εισπράξεις από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	**40.159**	119.580

Οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός περιλαμβάνουν τα ακόλουθα ποσά όπου η Εταιρεία είναι ο μισθωτής με βάση χρηματοδοτικές μισθώσεις:

	2017	2016
	€	€
Κόστος κεφαλαιοποιημένων χρηματοδοτικών μισθώσεων	**75.998**	86.991
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	**(14.296)**	(8.593)
Καθαρή λογιστική αξία	**61.702**	78.398

Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων ύψους €80.590 (2016: €69.525) που σχετίζονται με τις εκμισθώσεις ακινήτων περιλαμβάνονται στις κερδοζημιές (Σημ. 8).

Ποσό απόσβεσης ύψους €1.371.076 (2016: €1.334.613) χρεώθηκε στο “κόστος πωληθέντων αγαθών”, ποσό ύψους €107.438 (2016: €155.724) χρεώθηκε στα “έξοδα πωλήσεων και προώθησης” και ποσό ύψους €59.050 (2016: €69.561) χρεώθηκε στα “έξοδα διοικητικής λειτουργίας”.

Αν η γη και τα κτίρια παρουσιάζονταν με βάση το ιστορικό κόστος, τα ποσά θα ήταν ως εξής:

	2017	2016
	€	€
Κόστος	**12.909.502**	13.148.542
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	**(8.111.176)**	(7.250.969)
Καθαρή λογιστική αξία	**4.798.326**	5.897.573

Δίκαιη αξία της γης και κτιρίων

Η γη και τα κτίρια της ιθύνουσας εταιρείας και της εξαρτημένης εταιρείας Αλευροποιία Λάρνακος “Ζήνων” Λίμιτεδ και της εξαρτημένης εταιρείας Mitsides Point d.o.o. επανεκτιμήθηκαν στις 31 Δεκεμβρίου 2017 από ανεξάρτητους εκτιμητές. Από την επανεκτίμηση προέκυψαν αλλαγές στη δίκαιη αξία της γης και των κτιρίων. Ο πιο κάτω πίνακας αναλύει τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία, με τη μέθοδο αποτίμησης. Τα διάφορα επίπεδα έχουν ορισθεί ως εξής:

16 Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός (συνέχεια)

Δίκαιη αξία της γης και κτιρίων (συνέχεια)

- Εισηγμένες τιμές (μη προσαρμοσμένες) σε ενεργείς αγορές για πανομοιότυπα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις (Επίπεδο 1).
- Δεδομένα εκτός από χρηματιστηριακές τιμές τίτλων που περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1, τα οποία είναι παρατηρήσιμα για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση, είτε άμεσα (δηλαδή ως τιμές) ή έμμεσα (δηλαδή που προέρχονται από τιμές) (Επίπεδο 2).
- Δεδομένα για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (δηλαδή μη παρατηρήσιμα δεδομένα) (Επίπεδο 3).

	Αποτίμηση δίκαιης αξίας στις 31 Δεκεμβρίου 2017 χρησιμοποιώντας		
	Εισηγμένες τιμές σε ενεργείς αγορές για πανομοιότυπα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις (Επίπεδο 1)	**Σημαντικά άλλα παρατηρίσιμα στοιχεία (Επίπεδο 2)**	**Σημαντικά μη-παρατηρίσιμα στοιχεία (Επίπεδο 3)**
	€	€	€
Επαναλαμβανόμενες αποτιμήσεις σε δίκαιη αξία			
Γη και κτίρια			
Μονάδες παραγωγής - Κύπρος	-	-	13.804.502
Μονάδες παραγωγής - Σερβία	-	-	5.455.442
Διαμέρισμα - Σερβία	-	-	221.553
Οικία - Σερβία	-	-	215.000
	-	-	19.696.497

	Αποτίμηση δίκαιης αξίας στις 31 Δεκεμβρίου 2016 χρησιμοποιώντας		
	Εισηγμένες τιμές σε ενεργείς αγορές για πανομοιότυπα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις (Επίπεδο 1)	**Σημαντικά άλλα παρατηρίσιμα στοιχεία (Επίπεδο 2)**	**Σημαντικά μη-παρατηρίσιμα στοιχεία (Επίπεδο 3)**
	€	€	€
Επαναλαμβανόμενες αποτιμήσεις σε δίκαιη αξία			
Γη και κτίρια			
Μονάδες παραγωγής - Κύπρος	-	-	12.730.273
Μονάδες παραγωγής - Σερβία	-	-	6.709.650
Διαμέρισμα - Σερβία	-	-	234.585
Οικία - Σερβία	-	-	215.000
	-	-	19.889.508

Διαδικασίες αποτίμησης της Εταιρείας

Το Συγκρότημα μισθώνει εξωτερικούς, ανεξάρτητους και εγκεκριμένους εκτιμητές για τον προσδιορισμό της δίκαιης αξίας της γης και των κτιρίων του Συγκροτήματος, σε τακτά χρονικά διαστήματα. Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, οι δίκαιες αξίες της γης και των κτιρίων που βρίσκονται στην Κύπρο έχουν καθοριστεί από την D & M Axia Chartered Surveyors Limited, μέλος της RICS ενώ οι δίκαιες αξίες της γης και των κτιρίων που βρίσκονται στη Σερβία έχουν καθοριστεί από τον κ. Dejan Arsenijevic, εκτιμητής, μέλος της RICS.

16 Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός (συνέχεια)

Διαδικασίες αποτίμησης της Εταιρείας (συνέχεια)

Οι εξωτερικές εκτιμήσεις Επιπέδου 3 της γης και των κτιρίων έχουν πραγματοποιηθεί χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση σύγκρισης των πωλήσεων για τον προσδιορισμό της αξίας της γης και η μέθοδος του αποσβεσμένου κόστους αντικατάστασης για τον προσδιορισμό της αξίας των κτιρίων. Ωστόσο, για τις μονάδες παραγωγής στην Κύπρο υπήρχε περιορισμένος αριθμός παρόμοιων πωλήσεων στην τοπική αγορά και οι εκτιμήσεις έχουν διεξαχθεί με τη χρήση μη-παρατηρήσιμων δεδομένων. Οι εξωτερικοί εκτιμητές, σε συζητήσεις με την Διεύθυνση του Συγκροτήματος, έχουν καθορίσει αυτά τα δεδομένα με βάση το μέγεθος, την ηλικία και την κατάσταση της γης και των κτιρίων, την κατάσταση της τοπικής οικονομίας και συγκρίσιμες τιμές στην αντίστοιχη περιοχή. Η πιο σημαντική συνισταμένη σε αυτές τις προσεγγίσεις αποτίμησης είναι η τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο.

Πληροφορίες για εκτιμήσεις δίκαιης αξίας χρησιμοποιώντας μη-παρατηρήσιμα δεδομένα (Επίπεδο 3)

Περιγραφή	Δίκαιη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017 €	Μέθοδος δίκαιης αξίας	Μη-παρατηρήσιμα δεδομένα	Εύρος μη παρατηρήσιμων δεδομένων (σταθμισμένος μέσος όρος)	Σχέση μη παρατηρήσιμων δεδομένων με δίκαιη αξία
Μονάδες παραγωγής - Κύπρος					
Γη		προσέγγιση σύγκρισης πωλήσεων	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	€118 - €813 (€259)	Αυξήσεις στην τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο οδηγούν σε αύξηση στη δίκαιη αξία
Κτίρια	13.804.502	προσέγγιση αποσβεσμένου κόστους αντικατάστασης	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	€410 - €613 €531	Αυξήσεις στην τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο οδηγούν σε αύξηση στη δίκαιη αξία
Μονάδες παραγωγής - Σερβία					
Γη	5.455.442	προσέγγιση σύγκρισης πωλήσεων	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	€73	Αυξήσεις στην τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο οδηγούν σε αύξηση στη δίκαιη αξία
Κτίρια		προσέγγιση αποσβεσμένου κόστους αντικατάστασης	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο		Αυξήσεις στην τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο οδηγούν σε αύξηση στη δίκαιη αξία
Διαμέρισμα – Σερβία	221.553	Προσέγγιση σύγκρισης πωλήσεων	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	€1.955	Αυξήσεις στην τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο οδηγούν σε αύξηση στη δίκαιη αξία
Οικία - Σερβία	215.000	Προσέγγιση σύγκρισης πωλήσεων	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	€512	Αυξήσεις στην τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο οδηγούν σε αύξηση στη δίκαιη αξία

Περιγραφή	Δίκαιη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016 €	Μέθοδος δίκαιης αξίας	Μη-παρατηρήσιμα δεδομένα	Εύρος μη παρατηρήσιμων δεδομένων (σταθμισμένος μέσος όρος)	Σχέση μη παρατηρήσιμων δεδομένων με δίκαιη αξία
Μονάδες παραγωγής - Κύπρος					
Γη		προσέγγιση σύγκρισης πωλήσεων	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	€109 - €750 (€239)	Αυξήσεις στην τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο οδηγούν σε αύξηση στη δίκαιη αξία
Κτίρια	12.730.274	προσέγγιση αποσβεσμένου κόστους αντικατάστασης	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	€379 - €565 (€490)	Αυξήσεις στην τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο οδηγούν σε αύξηση στη δίκαιη αξία
Μονάδες παραγωγής - Σερβία					
Γη	6.709.650	προσέγγιση σύγκρισης πωλήσεων	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	€90	Αυξήσεις στην τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο οδηγούν σε αύξηση στη δίκαιη αξία
Κτίρια		προσέγγιση αποσβεσμένου κόστους αντικατάστασης	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο		Αυξήσεις στην τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο οδηγούν σε αύξηση στη δίκαιη αξία
Διαμέρισμα – Σερβία	234.585	Προσέγγιση σύγκρισης πωλήσεων	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	€1.955	Αυξήσεις στην τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο οδηγούν σε αύξηση στη δίκαιη αξία
Οικία - Σερβία	215.000	Προσέγγιση σύγκρισης πωλήσεων	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	€512	Αυξήσεις στην τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο οδηγούν σε αύξηση στη δίκαιη αξία

16 Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός (συνέχεια)

Δεν υπήρχε οποιαδήποτε μετακίνηση μεταξύ επιπέδων κατά τη διάρκεια του έτους.

17 Επενδύσεις σε ακίνητα

	2017	2016
	€	€
Στην αρχή του έτους	**3.664.012**	3.360.898
Μεταφορά σε ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός (Σημ. 16)	**-**	(230.000)
Μεταφορά από ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός (Σημ. 16)	**264.280**	-
Προσθήκες	**-**	585.483
Ζημιά δίκαιης αξίας (Σημ. 7)	**(269.727)**	(39.730)
Συναλλαγματικές διαφορές	**28.017**	(12.639)
Στο τέλος του έτους	**3.686.582**	3.664.012

Η δίκαιη αξία προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας την προσέγγιση σύγκρισης πωλήσεων. Οι τιμές πώλησης συγκρίσιμων οικοπέδων και κτιρίων σε κοντινές αποστάσεις προσαρμόζονται για διαφορές σε βασικά χαρακτηριστικά όπως το μέγεθος του ακινήτου.

Χώρα	**Γη που δεν χρησιμοποιείται-Κύπρος**	**Ενοικιαζόμενα ακίνητα-Σερβία**	**2017 Σύνολο**	2016 Σύνολο
	€	**€**	**€**	€
Ιεραρχία δίκαιης αξίας	3	3		
Δίκαιη αξία την 1 Ιανουαρίου	**2.996.980**	**667.032**	**3.664.012**	3.360.898
Μεταφορά σε ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός λόγω αλλαγής χρήσης - σε δίκαιη αξία	**-**	**-**	**-**	(230.000)
Μεταφορά από ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό	**-**	**264.280**	**264.280**	-
Προσθήκες	**-**	**-**	**-**	585.483
Καθαρή (ζημιά)/κέρδος από προσαρμογές στη δίκαιη αξία επενδύσεων σε ακίνητα	**-**	**(269.727)**	**(269.727)**	(39.730)
Συναλλαγματικές διαφορές	**-**	**28.017**	**28.017**	(12.639)
Δίκαιη αξία στις 31 Δεκεμβρίου	**2.996.980**	**689.602**	**3.686.582**	3.664.012

Οι επενδύσεις του Συγκροτήματος σε ακίνητα αποτιμούνται σε δίκαιη αξία. Το Συγκρότημα κατέχει 2 κατηγορίες επενδύσεων σε ακίνητα οι οποίες αποτελούνται από γη που δεν χρησιμοποιείται από το Συγκρότημα και ενοικιαζόμενα ακίνητα.

Τα ποσά που παρουσιάζονται πιο κάτω αναγνωρίστηκαν στις κερδοζημιές:

	2017	2016
	€	€
Εισόδημα από ενοίκια (Σημ. 6)	**85.965**	61.368

Τα τραπεζικά δάνεια είναι εξασφαλισμένα πάνω στη γη και τα κτίρια της ιθύνουσας εταιρείας του Συγκροτήματος (συμπεριλαμβανομένων και τη γη και τα κτίρια στα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός (Σημ.16) για €7.498.658 (2016: €7.498.658) (Σημ. 26). Επενδύσεις σε ακίνητα της θυγατρικής εταιρείας Mitsides Point d.o.o. ύψους €386.351 (RSD45.772.000) (2016: €633.478 (RSD78.217.000) είναι επίσης δεσμευμένες για τραπεζικό δανεισμό.

17 Επενδύσεις σε ακίνητα (συνέχεια)

Διαδικασίες εκτίμησης αξιών

Οι επενδύσεις του Συγκροτήματος σε ακίνητα εκτιμήθηκαν στις 31 Δεκεμβρίου 2017 από ανεξάρτητους εγκεκριμένους εκτιμητές, την D & M Axia Chartered Surveyors Limited για τα ακίνητα στην Κύπρο. Η D & M Axia Chartered Surveyors Limited είναι μέλος της RICS, η οποία είναι κάτοχος σχετικών αναγνωρισμένων επαγγελματικών προσόντων και έχει πρόσφατη πείρα στην εκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα στις περιοχές και στον κλάδο των συγκεκριμένων ακινήτων. Για όλες τις επενδύσεις σε ακίνητα, η σημερινή χρήση τους ισοδυναμεί με την υψηλότερη και καλύτερη χρήση. Το οικονομικό τμήμα του Συγκροτήματος εξετάζει τις αποτιμήσεις που εκτελούνται από τους ανεξάρτητους εκτιμητές για σκοπούς χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Συζητήσεις σχετικά με τις διαδικασίες αποτίμησης και τα αποτελέσματα μεταξύ του Ανώτερου Οικονομικού Διευθυντή, της Διεύθυνσης και των ανεξάρτητων εκτιμητών πραγματοποιούνται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο. Στο τέλος κάθε οικονομικού έτους το οικονομικό τμήμα του Συγκροτήματος:

- επαληθεύει όλα τα σημαντικά δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την ανεξάρτητη έκθεση εκτίμησης,
- αξιολογεί τις μεταβολές στην αξία αποτίμησης ακινήτων σε σύγκριση με την έκθεση αποτίμησης του προηγούμενου έτους, και
- διεξάγει συζητήσεις με τον ανεξάρτητο εκτιμητή.

Οι αλλαγές στις δίκαιες αξίες σε Επίπεδο 3 αναλύονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς στο τέλος κάθε οικονομικού έτους κατά τη διάρκεια συζητήσεων μεταξύ του Ανώτερου Οικονομικού Διευθυντή, της Ελεγκτικής Επιτροπής και του ανεξάρτητου εκτιμητή.

Πληροφορίες για εκτιμήσεις δίκαιης αξίας χρησιμοποιώντας σημαντικά μη-παρατηρήσιμα δεδομένα (Επίπεδο 3) – 31 Δεκεμβρίου 2017

Ακίνητο	Εκτίμηση €	Τεχνική αποτίμησης	Μη παρατηρήσμα δεδομένα €	Εύρος μη παρατηρήσιμων δεδομένων (σταθμισμένος μέσος όρος) %	Σχέση μη παρατηρήσημων δεδομένων με δίκαιη αξία
Κύπρος					
Γη που δεν χρησιμοποιείται	2.996.980	Προσέγγιση σύγκρισης πωλήσεων	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	€155-€700	Αύξηση στην τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο οδηγούν σε αύξηση στη δίκαιη αξία
Σερβία					
Ενοικιαζόμενα κτίρια	689.602	Προσέγγιση αποσβεσμένου κόστους αντικατάστασης	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	€120	Αύξηση στην τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο οδηγούν σε αύξηση στη δίκαιη αξία
	3.686.582				

17 Επενδύσεις σε ακίνητα (συνέχεια)

Πληροφορίες για εκτιμήσεις δίκαιης αξίας χρησιμοποιώντας σημαντικά μη-παρατηρήσιμα δεδομένα (Επίπεδο 3) – 31 Δεκεμβρίου 2016

Ακίνητο	Εκτίμηση €	Τεχνική αποτίμησης	Μη παρατηρήσιμα δεδομένα €	Εύρος μη παρατηρήσιμων δεδομένων (σταθμισμένος μέσος όρος) %	Σχέση μη παρατηρήσημων δεδομένων με δίκαιη αξία
Κύπρος					
Γη που δεν χρησιμοποιείται	2.996.980	Προσέγγιση σύγκρισης πωλήσεων	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	€155-€700	Αύξηση στην τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο οδηγούν σε αύξηση στη δίκαιη αξία
Σερβία					
Ενοικιαζόμενα κτίρια	667.032	Προσέγγιση αποσβεσμένου κόστους αντικατάστασης	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	€116	Αύξηση στην τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο οδηγούν σε αύξηση στη δίκαιη αξία
	3.664.012				

Ευαισθησία των εκτιμήσεων της διεύθυνσης – 31 Δεκεμβρίου 2017

	(Μείωση)/αύξηση στην τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο					
	-15% €	-10%	-5% €	5% €	10% €	15% €
Κύπρος						
Γη που δεν χρησιμοποιείται	(449.550)	(299.700)	(149.850)	149.850	299.700	449.550
Σερβία						
Ενοικιαζόμενα κτίρια	(103.440)	(68.960)	(34.480)	34.480	68.960	103.440
	(552.990)	(368.660)	(184.330)	184.330	368.660	552.990

Ευαισθησία των εκτιμήσεων της διεύθυνσης – 31 Δεκεμβρίου 2016

	(Μείωση)/αύξηση στην τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο					
	-15% €	-10%	-5% €	5% €	10% €	15% €
Κύπρος						
Γη που δεν χρησιμοποιείται	(449.550)	(299.700)	(149.850)	149.850	299.700	449.550
Σερβία						
Ενοικιαζόμενα κτίρια	(100.055)	(66.703)	(33.352)	33.352	66.703	100.055
	(549.605)	(366.403)	(183.202)	183.202	366.403	549.605

18 Άυλα περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού

	Υπεραξία €	Λογισμικά προγράμματα €	**Σύνολο €**
Την 1 Ιανουαρίου 2016			
Κόστος	750.396	405.648	**1.156.044**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	-	(333.092)	**(333.092)**
Καθαρή λογιστική αξία	750.396	72.556	**822.952**
Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016			
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	750.396	72.556	**822.952**
Προσθήκες	-	128.503	**128.503**
Χρέωση απόσβεσης (Σημ. 8)	-	(25.417)	**(25.417)**
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(1.364)	**(1.364)**
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	750.396	174.278	**924.674**
Στις 31 Δεκεμβρίου 2016			
Κόστος	750.396	531.740	**1.282.136**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	-	(357.462)	**(357.462)**
Καθαρή λογιστική αξία	750.396	174.278	**924.674**
Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017			
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	750.396	174.278	**924.674**
Προσθήκες	-	10.671	**10.671**
Χρέωση απόσβεσης (Σημ. 8)	-	(41.343)	**(41.343)**
Συναλλαγματικές διαφορές	-	6.484	**6.484**
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	750.396	150.090	**900.486**
Στις 31 Δεκεμβρίου 2017			
Κόστος	750.396	553.511	**1.303.907**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	-	(403.421)	**(403.421)**
Καθαρή λογιστική αξία	750.396	150.090	**900.486**

Τα λογισμικά προγράμματα αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο σε περίοδο τριών ετών. Απόσβεση ύψους €41.343 (2016: €25.417) (Σημ.8) περιλαμβάνεται στο "έξοδα διοικητικής λειτουργίας" στις κερδοζημιές.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνουν την υπεραξία που προκύπτει από την εξαγορά της εταιρείας Blue Azul Investments Limited και της εξ' ολοκλήρου εξαρτημένης της εταιρείας Αλευροποιία Λάρνακος "Ζήνων" Λίμιτεδ, καθώς επίσης και λογισμικά προγράμματα που αποκτήθηκαν από το Συγκρότημα.

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας

Η υπεραξία που προκύπτει από την εξαγορά της εξαρτημένης εταιρείας αναφέρεται στην παραγωγική μονάδα της επεξεργασίας και πώλησης αλεύρου και παραγώγων του, της εταιρείας Αλευροποιία Λάρνακος «Ζήνων» Λίμιτεδ.

Η ανακτήσιμη αξία της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών καθορίζεται βάσει υπολογισμών της αξίας λόγω χρήσης. Αυτοί οι υπολογισμοί χρησιμοποιούν προβλέψεις ροής μετρητών πριν τη φορολογία βασισμένες σε χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς που καλύπτουν περίοδο πέντε χρόνων και έχουν εγκριθεί από τη Διεύθυνση.

Οι κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης είναι οι εξής:

- Μικτό περιθώριο κέρδους: 19% (2016: 18%)
- Ρυθμός ανάπτυξης: 3% (2016: 3%)
- Προεξοφλητικό επιτόκιο: 10% (2016: 10%)

18 Άυλα περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού (συνέχεια)

Η Διεύθυνση καθορίζει το προϋπολογιζόμενο μικτό περιθώριο κέρδους βάσει προηγούμενων επιδόσεων και των προσδοκιών για τη ανάπτυξη της αγοράς. Βασιζόμενοι στις πιο πάνω υποθέσεις, καθορίστηκε ότι η λογιστική αξία της υπεραξίας που προκύπτει από την εξαγορά της θυγατρικής εταιρείας ύψους €750.396 είναι κάτω από την αξία χρήσεως της επιχείρησης και ως εκ τούτου δεν προκύπτει ανάγκη απομείωσης.

19 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

	2017	2016
	€	€
Στην αρχή του έτους	**10.528**	20.604
Πωλήσεις	**(2.575)**	-
Προσθήκες	**785**	-
Ζημιές δίκαιης αξίας που μεταφέρονται στα άλλα συνολικά εισοδήματα (Σημ. 25)	**-**	(2.086)
Επιστροφή κεφαλαίου	**-**	(8.075)
Συναλλαγματικές διαφορές	**-**	85
Στο τέλος του έτους	**8.738**	10.528

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση αναλύονται ως εξής:

	2017	2016
	€	€
Εισηγμένοι τίτλοι:		
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	**6.260**	5.475
Μη εισηγμένοι τίτλοι	**2.478**	5.053
	8.738	10.528

Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια του έτους υπήρξε εισόδημα από μερίσματα ύψους €4.256 (2016: €41) από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, το οποίο περιλαμβάνεται στα ‘άλλα έσοδα’ στις κερδοζημιές (Σημ. 6).

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2017	2016
	€	€
Ευρώ – νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	**8.738**	7.953
Σέρβικα Δηνάρια	**-**	2.575
	8.738	10.528

20 Αποθέματα

	2017	2016
	€	€
Πρώτες ύλες	**3.608.866**	2.944.317
Έτοιμα προϊόντα	**2.411.259**	2.474.361
Αποθέματα ανταλλακτικών	**544.942**	525.362
Καύσιμα και λιπαντικά	**20.338**	24.975
Εμπορεύματα σε διαμετακόμιση	**16.495**	1.196.960
	6.601.900	7.165.975

Όλα τα αποθέματα παρουσιάζονται σε τιμή κόστους.

21 Μη κυκλοφορούντα εισπρακτέα

	2017	2016
	€	€
Βραχυπρόθεσμα		
Δάνεια σε τρίτα μέρη	**20.960**	24.205

Κατά τη διάρκεια του 2016, η ιθύνουσα εταιρεία δεν παραχώρησε επιπρόσθετα δάνεια σε τρίτα μέρη, αλλά τόκος ύψους €1.262 έχει υπολογιστεί στα υφιστάμενα δάνεια.

Κατά τη διάρκεια του 2017, η ιθύνουσα εταιρεία δεν παραχώρησε επιπρόσθετα δάνεια σε τρίτα μέρη, αλλά τόκος ύψους €1.255 έχει υπολογιστεί στα υφιστάμενα δάνεια.

Το πραγματικό επιτόκιο στα μη κυκλοφορούντα εισπρακτέα ήταν ως εξής:

	2017	2016
	%	%
Άλλα μη κυκλοφορούντα εισπρακτέα	**5,5**	5,5

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία ισολογισμού είναι η λογιστική αξία κάθε ομάδας εισπρακτέων που αναφέρεται πιο πάνω. Το πιο πάνω εισπρακτέο ποσό είναι εξασφαλισμένο με ακίνητη περιουσία που ανήκει στο δανειζόμενο μέρος.

Οι λογιστικές αξίες των μη κυκλοφορούντων εισπρακτέων αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2017	2016
	€	€
Ευρώ – νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	**20.960**	24.205

22 Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα

	2017	2016
	€	€
Εμπορικά εισπρακτέα	**10.288.961**	10.295.846
Μείον: Πρόβλεψη απομείωσης για επισφαλή εμπορικά εισπρακτέα	**(1.912.759)**	(1.683.576)
Εμπορικά εισπρακτέα – καθαρά	**8.376.202**	8.612.270
Εισπρακτέα από συγγενικά μέρη (Σημ. 31 (ii))	**65.615**	60.146
Άλλα εισπρακτέα	**269.307**	469.850
Προπληρωμές	**62.887**	67.969
	8.774.011	9.210.235

Οι δίκαιες αξίες των εμπορικών και άλλων εισπρακτέων είναι ως εξής:

	2017	2016
	€	€
Εμπορικά εισπρακτέα	**8.376.202**	8.612.270
Εισπρακτέα από συγγενικά μέρη	**65.615**	60.146
Άλλα εισπρακτέα	**269.307**	469.850
Προπληρωμές	**62.887**	67.969
	8.774.011	9.210.235

22 Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα (συνέχεια)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, εμπορικά εισπρακτέα ύψους €4.316.041 (2016: €4.236.428) δεν ήταν ληξιπρόθεσμα ούτε απομειωμένα (Σημ. 15).

Εμπορικά εισπρακτέα τα οποία είναι ληξιπρόθεσμα εντός τριών μηνών δεν θεωρούνται να έχουν υποστεί απομείωση. Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, εμπορικά εισπρακτέα ύψους €4.060.161 (2016: €4.375.842) ήταν ληξιπρόθεσμα αλλά δεν είχαν υποστεί απομείωση. Αυτά αποτελούνται από ένα αριθμό ανεξάρτητων πελατών για τους οποίους δεν υπάρχει πρόσφατο ιστορικό αθέτησης εκπλήρωσης υποχρεώσεων. Η χρονολογική ανάλυση αυτών των εμπορικών εισπρακτέων έχει ως εξής:

	2017	2016
	€	€
Μέχρι 3 μήνες	**4.060.161**	4.375.842

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, εμπορικά εισπρακτέα ύψους €1.912.759 (2016: €1.683.576) είχαν υποστεί απομείωση, για την οποία έγινε πρόβλεψη. Τα απομειωμένα εισπρακτέα αφορούν κυρίως χονδρέμπορους, οι οποίοι βρίσκονται σε απροσδόκητα δύσκολη οικονομική κατάσταση. Η χρονολογική ανάλυση αυτών των εμπορικών εισπρακτέων έχει ως εξής:

	2017	2016
	€	€
Πάνω από 12 μήνες	**1.912.759**	1.683.576

Η κίνηση στην πρόβλεψη για απομείωση των εμπορικών εισπρακτέων του Συγκροτήματος είναι ως ακολούθως:

	2017	2016
	€	€
Την 1 Ιανουαρίου	**1.683.576**	2.343.491
Ειδική πρόβλεψη για απομείωση εισπρακτέων (Σημ. 8)	**233.191**	52.670
Επισφαλείς χρεώστες που εισπράχθηκαν (Σημ.8)	**(47.186)**	(39.354)
Εισπρακτέα που διαγράφηκαν κατά τη διάρκεια του έτους ως μη ανακτήσιμα	**(7.772)**	(655.177)
Συναλλαγματικές διαφορές	**50.950**	(18.054)
Στις 31 Δεκεμβρίου	**1.912.759**	1.683.576

Η δημιουργία και η αντιστροφή πρόβλεψης για εισπρακτέα τα οποία έχουν υποστεί απομείωση έχουν συμπεριληφθεί στα 'έξοδα διοικητικής λειτουργίας' στις κερδοζημιές (Σημ.8). Τα ποσά που περιλαμβάνονται στο λογαριασμό πρόβλεψης για απομείωση γενικά διαγράφονται, όταν δεν υπάρχει οποιαδήποτε προσδοκία ανάκτησης επιπρόσθετων μετρητών.

Οι άλλες ομάδες των εμπορικών και άλλων εισπρακτέων δεν περιλαμβάνουν περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν υποστεί απομείωση ή είναι ληξιπρόθεσμα.

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο την ημερομηνία του ισολογισμού είναι η λογιστική αξία κάθε ομάδας εισπρακτέων που αναφέρεται πιο πάνω. Το Συγκρότημα δεν έχει οποιοδήποτε ενέχυρο ως εξασφάλιση.

Οι λογιστικές αξίες των εμπορικών και άλλων εισπρακτέων του Συγκροτήματος αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2017	2016
	€	€
Ευρώ – νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	**8.008.560**	7.637.477
Σέρβικα Δηνάρια	**765.451**	1.572.758
	8.774.011	9.210.235

23 Μετρητά και τραπεζικές καταθέσεις

	2017	2016
	€	€
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	**417.781**	368.597
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	**-**	112.049
	417.781	480.646

Το μεσοσταθμικό πραγματικό επιτόκιο στις βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις ήταν 0,75% (2016: 0,62%).
Για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και τα τραπεζικά παρατραβήγματα περιλαμβάνουν:

	2017	2016
	€	€
Μετρητά και καταθέσεις στην τράπεζα	**417.781**	480.646
Τραπεζικά παρατραβήγματα (Σημ. 26)	**(11.034.846)**	(9.974.649)
	(10.617.065)	(9.494.003)

Τα μετρητά και οι καταθέσεις στην τράπεζα αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2017	2016
	€	€
Ευρώ - νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	**356.669**	419.093
Σέρβικα Δηνάρια	**61.112**	61.553
	417.781	480.646

Συμφιλίωση υποχρεώσεων που απορρέουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες:

	Τραπεζικός δανεισμός
	€
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2017	5.928.327
Ταμειακές συναλλαγές:	
Εισπράξεις από τραπεζικό δανεισμό	1.000.000
Αποπληρωμές κεφαλαίου	(2.277.580)
Τόκοι που πληρώθηκαν	(224.419)
Χρεωστικοί τόκοι	224.419
Συναλλαγματική διαφορά	221.181
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2017	4.871.928

24 Μετοχικό κεφάλαιο

	Αριθμός μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Σύνολο
		€	€
Εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο			
Την 1 Ιανουαρίου 2016/31 Δεκεμβρίου 2016/ 31 Δεκεμβρίου 2017	8 200 000	8.446.000	8.446.000

Ο συνολικός εγκεκριμένος αριθμός συνήθων μετοχών είναι 33 333 333 (2016: 33 333 333 μετοχές) με ονομαστική αξία €1,03 ανά μετοχή. Όλες οι εκδομένες μετοχές έχουν πληρωθεί εξολοκλήρου.

25 Αποθεματικά δίκαιης αξίας

	Γη και κτίρια €	Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση €	Σύνολο €
Την 1 Ιανουαρίου 2016	9.039.136	(467.931)	8.571.20
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση:			
Κέρδος δίκαιης αξίας (Σημ. 19)	-	(2.086)	(2.08
Γη και κτίρια:			
Ζημιά από επανεκτίμηση – πριν τη φορολογία	(15.000)	-	(15.00
Μεταφορά αποσβέσεων – μεικτή	(134.426)	-	(134.42
Μεταφορά αποσβέσεων – φόρος	16.803	-	16.80
Αναπροσαρμογή αναβαλλόμενης φορολογίας (Σημ. 27)	(291)	-	(291)
Συναλλαγματικές διαφορές	(27.712)	-	(27.71
Στις 31 Δεκεμβρίου 2016/1 Ιανουαρίου 2017	8.878.510	(470.017)	8.408.49
Γη και κτίρια:			
Κέρδος από επανεκτίμηση – πριν τη φορολογία	591.972	-	591.97
Μεταφορά αποσβέσεων – μεικτή	(134.464)	-	(134.46
Μεταφορά αποσβέσεων – φόρος	16.808	-	16.80
Αναπροσαρμογή αναβαλλόμενης φορολογίας (Σημ. 27)	127.123	-	127.12
Συναλλαγματικές διαφορές	60.001	-	60.00
Στις 31 Δεκεμβρίου 2017	9.539.950	(470.017)	9.069.93

26 Δανεισμός

	2017 €	2016 €
Βραχυπρόθεσμος		
Τραπεζικά παρατραβήγματα (Σημ. 23)	**11.034.846**	9.974.649
Τραπεζικός δανεισμός	**1.302.572**	3.609.208
Υποχρέωση χρηματοδοτικών μισθώσεων	**12.855**	15.007
	12.350.273	13.598.864
Μη βραχυπρόθεσμος		
Τραπεζικός δανεισμός	**3.528.629**	2.263.382
Υποχρέωση χρηματοδοτικών μισθώσεων	**27.872**	40.730
	3.556.501	2.304.112
Σύνολο δανεισμού	**15.906.774**	15.902.976

	2017 €	2016 €
Λήξη μη βραχυπρόθεσμου δανεισμού (εκτός από υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)		
Από 1 μέχρι 2 έτη	**1.203.129**	532.264
Από 2 μέχρι 5 έτη	**2.135.081**	1.501.758
Μετά από 5 έτη	**190.419**	229.360
	3.528.629	2.263.382

26 Δανεισμός (συνέχεια)

	2017	2016
	€	€
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης – ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων		
Μέχρι 1 έτος	**14.560**	17.389
Από 1 μέχρι 5 έτη	**29.383**	43.953
	43.943	61.342
Μελλοντικές χρεώσεις για υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	**(3.216)**	(5.605)
Παρούσα αξία υποχρεώσεων χρηματοδοτικών μισθώσεων	**40.727**	55.737
Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων χρηματοδοτικών μισθώσεων είναι:		
Μέχρι 1 έτος	**12.855**	15.007
Από 1 μέχρι 5 έτη	**27.872**	40.730
	40.727	55.737

Τα τραπεζικά δάνεια είναι αποπληρωτέα με μηνιαίες δόσεις μέχρι τον Δεκέμβριο του 2027. Τα τραπεζικά δάνεια και παρατραβήγματα είναι εξασφαλισμένα ως εξής:

(i) Με κυμαινόμενη επιβάρυνση πάνω στα περιουσιακά στοιχεία της ιθύνουσας Εταιρείας ύψους €4.088.064 (2016: €4.088.064),

(ii) Με υποθήκη της γης και των κτιρίων της ιθύνουσας Εταιρείας ύψους €7.498.658 (2016: €7.498.658) (Σημ. 16 και 17),

(iii) Με υποθήκη της γης και των κτιρίων της θυγατρικής εταιρείας Αλευροποιία Λάρνακος "Ζήνων" Λίμιτεδ ύψους €1.625.160 (2016: €1.625.160) (Σημ. 16),

(iv) Με υποθήκη της γης και των κτιρίων της θυγατρικής εταιρείας Mitsides Point d.o.o. ύψους €3.900.882 (RSD462.148.000) (2016: €6.276.954 (RSD775.030.000)) (Σημ.16),

(v) Με υποθήκη των επενδύσεων σε ακίνητα της θυγατρικής εταιρείας Mitsides Point d.o.o. ύψους €386.351 (RSD45.772.000) (2016: €633.478 (RSD78.217.000)) (Σημ. 16 και 17),

(vi) Με δέσμευση των εγκαταστάσεων της θυγατρικής εταιρείας Mitsides Point d.o.o. ύψους €892.172 (RSD105.698.000) (2016: €1.089.888 (RSD134.571.000)) (Σημ. 16),

(vii) Με ενέχυρο την ασφάλεια πυρός της ιθύνουσας Εταιρείας ύψους €22.345.000 (2016: €18.898.650),

(viii) Με ενέχυρο την ασφάλεια πυρός της θυγατρικής Εταιρείας Αλευροποιία Λάρνακος "Ζήνων" Λίμιτεδ ύψους €2.450.000 (2016: €2.450.000).

(ix) Η μητρική εταιρεία παραχώρησε εγγυήσεις ύψους €3.755.000 (2016: €5.883.000) για εξασφάλιση τραπεζικών διευκολύνσεων της θυγατρικής εταιρείας Mitsides Point d.o.o. από τις οποίες δεν αναμένεται να προκύψουν σημαντικές υποχρεώσεις.

(x) Χρεωστικό γραμμάτειο ύψους €Μηδέν (RSDΜηδέν) (2016: €923.244 (RSD113.995.000)) προς εξασφάλιση της αγοράς σιτηρών μέσω τραπεζικού δανεισμού που κατέχει η εξαρτημένη εταιρεία Mitsides Point d.o.o. με την IIG Bank (Malta) Ltd.

Οι υποχρεώσεις μισθώσεων είναι ουσιαστικά εξασφαλισμένες επειδή τα δικαιώματα των μισθώσεων περιουσιακών στοιχείων επανέρχονται στον εκμισθωτή σε περίπτωση αδυναμίας πληρωμής.

Τα μεσοσταθμικά πραγματικά επιτόκια κατά την ημερομηνία του ισολογισμού ήταν ως εξής:

	2017	2016
	%	%
Τραπεζικός δανεισμός	**5,4**	5,57
Τραπεζικά παρατραβήγματα	**3,20**	3,53
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	**5,53**	5,53

26 Δανεισμός (συνέχεια)

Τα τραπεζικά δάνεια και τραπεζικά παρατραβήγματα του Συγκροτήματος είναι διευθετημένα σε σταθερά και κυμαινόμενα επιτόκια. Ο δανεισμός σε σταθερό επιτόκιο εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τη δίκαιη αξία. Για δανεισμό σε κυμαινόμενο επιτόκιο τα επιτόκια καθορίζονται σε τακτά διαστήματα εκθέτοντας το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές.

Η έκθεση του δανεισμού του Συγκροτήματος σε αλλαγές στα επιτόκια και οι ημερομηνίες συμβατικής επανεκτίμησης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι ως εξής:

	2017	2016
	€	€
6 μήνες ή λιγότερο	**4.831.201**	5.872.590
6 - 12 μήνες	**11.034.846**	9.974.649
1 - 5 χρόνια	**40.727**	55.737
	15.906.774	15.902.976

Το Συγκρότημα έχει τις πιο κάτω αχρησιμοποίητες χρηματοδοτικές διευκολύνσεις:

	2017	2016
	€	€
Κυμαινόμενο επιτόκιο:		
Λήξη εντός ενός έτους	**1.140.153**	2.200.371

Οι διευκολύνσεις που λήγουν εντός ενός έτους είναι ετήσιες διευκολύνσεις που υπόκεινται σε αναθεώρηση σε διαφορετικές ημερομηνίες κατά το 2017. Οι άλλες διευκολύνσεις έχουν διευθετηθεί ώστε να βοηθήσουν στη χρηματοδότηση των αναγκών του Συγκροτήματος για κεφάλαιο κίνησης.

Η λογιστική αξία των τραπεζικών παρατραβηγμάτων και τραπεζικών δανείων είναι περίπου η ίδια με τη δίκαιη αξία.

Η λογιστική αξία του δανεισμού του Συγκροτήματος αναλύεται ανά νόμισμα ως εξής:

	2017	2016
	€	€
Ευρώ – νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	**15.866.047**	15.847.239
Σέρβικα Δηνάρια	**40.727**	55.737
	15.906.774	15.902.976

27 Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των αναβαλλόμενων φορολογικών περιουσιακών στοιχείων και αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων είναι ως εξής:

	2017	2016
	€	€
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:		
- Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που θα ανακτηθούν μετά από περίοδο δώδεκα μηνών	**28.041**	126.102
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:		
- Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις που θα διακανονιστούν μετά από περίοδο δώδεκα μηνών	**3.104.454**	3.186.604
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις – καθαρές	**3.076.413**	3.060.502

27 Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (συνέχεια)

Η μεικτή κίνηση στο λογαριασμό αναβαλλόμενης φορολογίας έχει ως εξής:

	2017	2016
	€	€
Στην αρχή του έτους	**3.060.502**	2.936.760
(Χρέωση)/πίστωση στις κερδοζημιές (Σημ. 11)	**108.254**	135.321
(Χρέωση)/πίστωση φορολογίας που αφορά στοιχεία άλλων συνολικών εισοδημάτων (Σημ. 25)	**(127.123)**	291
Συναλλαγματικές διαφορές	**34.780**	(11.870)
Στο τέλος του έτους	**3.076.413**	3.060.502

Η κίνηση στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις, χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψιν ο συμψηφισμός υπολοίπων που δεν σχετίζονται με την ίδια φορολογική αρχή, είναι ως εξής:

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	Επανεκτίμηση γης, κτιρίων και μηχανημάτων €	Διαφορά μεταξύ αποσβέσεων και εκπτώσεων φθοράς €	Σύνολο €
Την 1 Ιανουαρίου 2016	2.762.975	568.520	3.331.495
Χρέωση/(πίστωση):			
Κερδοζημιές (Σημ. 11)	(15.197)	(113.020)	(128.217)
Άλλα συνολικά εισοδήματα (Σημ. 25)	291	-	291
Συναλλαγματικές διαφορές	(13.237)	(3.728)	(16.965)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2016/1 Ιανουαρίου 2017	2.734.832	451.772	3.186.604
Χρέωση/(πίστωση):			
Κερδοζημιές (Σημ. 11)	45.080	(37.755)	7.325
Άλλα συνολικά εισοδήματα (Σημ. 25)	(127.123)	-	(127.123)
Συναλλαγματικές διαφορές	33.812	3.836	37.648
Στις 31 Δεκεμβρίου 2017	2.686.601	417.853	3.104.454

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	Φορολογικές ζημιές €
Την 1 Ιανουαρίου 2016	394.735
Πίστωση:	
Κερδοζημιές (Σημ. 11)	(263.538)
Συναλλαγματικές διαφορές	(5.095)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2016/1 Ιανουαρίου 2017	126.102
Πίστωση:	
Συναλλαγματικές διαφορές	2.868
Κερδοζημιές (Σημ. 11)	(100.929)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2017	28.041

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για φορολογικές ζημιές προς μεταφορά αναγνωρίζονται στο βαθμό που το σχετικό φορολογικό όφελος είναι πιθανό να προκύψει. Το Συγκρότημα δεν αναγνώρισε αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ύψους €1.365.912 (RSD161.820.000) σε σχέση με φορολογικές ζημιές οι οποίες μπορούν να μεταφερθούν έναντι μελλοντικών φορολογικών κερδών μέχρι 10 έτη.

28 Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές

	2017	2016
	€	€
Εμπορικοί πιστωτές	**6.508.078**	7.010.772
Κοινωνικές ασφαλίσεις, ΦΠΑ και άλλοι φόροι	**268.202**	302.593
Οφειλόμενα έξοδα	**214.661**	366.610
Άλλοι πιστωτές	**6.030**	36.373
Προκαταβολές που εισπράχτηκαν	**38.844**	39.118
	7.035.815	7.755.466

Η δίκαιη αξία των εμπορικών και άλλων πιστωτών που έχουν λήξη εντός ενός έτους είναι περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι λογιστικές αξίες των εμπορικών και άλλων πιστωτών του Συγκροτήματος αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2017	2016
	€	€
Ευρώ – νόμισμα λειτουργίας και αποτίμησης	**4.501.527**	4.900.445
Σερβικά Δηνάρια	**2.534.288**	2.855.021
	7.035.815	7.755.466

29 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017 το Συγκρότημα είχε ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τα ακόλουθα:

(α) Τραπεζικές εγγυήσεις που προκύπτουν κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών από τις οποίες αναμένεται ότι δε θα προκύψουν σημαντικές υποχρεώσεις. Αυτές οι εγγυήσεις ανέρχονται σε €15.126 (2016: €104.494).

(β) Η μητρική εταιρεία παραχώρησε εγγυήσεις ύψους €3.755.000 (2016: €5.883.000) για εξασφάλιση τραπεζικών διευκολύνσεων της θυγατρικής εταιρείας Mitsides Point d.o.o. από τις οποίες δεν αναμένεται να προκύψουν σημαντικές υποχρεώσεις.

(γ) Χρεωστικό γραμμάτειο ύψους €Μηδέν (RSDΜηδέν) (2016: €923.244 (RSD113.995.000)) προς εξασφάλιση της αγοράς σιτηρών μέσω τραπεζικού δανεισμού που κατέχει η εξαρτημένη εταιρεία Mitsides Point d.o.o. με την IIG Bank (Malta) Ltd.

30 Δεσμεύσεις

Δεσμεύσεις για λειτουργικές μισθώσεις – όπου το Συγκρότημα είναι ο μισθωτής

Το Συγκρότημα ενοικιάζει αποθήκες σύμφωνα με μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις. Οι μισθώσεις έχουν ποικίλους όρους, πρόνοιες αναπροσαρμογής τιμήματος και δικαιώματα ανανέωσης.

Το Συγκρότημα είναι υποχρεωμένο να δίνει δύο με έξι μήνες προειδοποίηση, ανάλογα με τους όρους του ενοικιαστηρίου εγγράφου, για τον τερματισμό αυτών των συμφωνιών. Τα έξοδα ενοικιάσεων για το έτος που χρεώθηκαν στις κερδοζημιές παρουσιάζονται στη Σημείωση 8.

Το σύνολο των ελάχιστων μελλοντικών καταβολών μισθωμάτων σύμφωνα με τις μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις είναι ως εξής:

	2017	2016
	€	€
Μέχρι 1 έτος	**64.631**	31.031
Από 2 μέχρι 5 έτη	**59.194**	56.625
	123.825	87.656

31 Συναλλαγές με συγγενικά μέρη

Το Συγκρότημα και η Εταιρεία ελέγχονται από τους κυρίους Κωνσταντίνο Π Μιτσίδη, Χρυσόστομο Στ Μιτσίδη και την κα Όλγα Λυσάνδρου, οι οποίοι κατέχουν άμεσα ή έμμεσα 19,49% ο καθένας του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας και τον Χρυσόστομο Π Μιτσίδη, ο οποίος κατέχει άμεσα ή έμμεσα το 18,25% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.

Η Μιτσίδης Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ είναι η τελική ιθύνουσα εταιρεία η οποία καταρτίζει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του μέγιστου συνόλου και του μικρότερου συνόλου εταιρειών του οποίου η Εταιρεία αποτελεί μέρος.

Οι εταιρείες Chr & C Mitsides (Timber) Limited, Chr & C Mitsides (Investments) Limited, Chr & C Mitsides (Estates) Limited, Melanata Limited και EEG Energy Efficiency Group Cyprus Ltd θεωρούνται συγγενικές εταιρείες λόγω κοινής ιδιοκτησίας με τους συμβούλους.

Οι πιο κάτω συναλλαγές έγιναν με συγγενικά μέρη:

(i) Αγορές εμπορευμάτων και υπηρεσιών

	2017	2016
	€	€
Αγορές υπηρεσιών:		
Chr & C Mitsides (Investments) Limited	**188.252**	188.252
Melanata Limited	**24.000**	12.000
	212.252	200.252

(ii) Υπόλοιπα στο τέλος του έτους που προέρχονται από πωλήσεις/αγορές αγαθών/υπηρεσιών και χρηματοδοτήσεις

	2017	2016
	€	€
Εισπρακτέα από συγγενικά μέρη (Σημ. 22):		
EEG Energy Efficiency Group Cyprus Ltd	**58.369**	54.700
Chr & C Mitsides (Investments) Limited	**3.970**	3.120
Chr & C Mitsides (Timber) Limited	**2.766**	2.326
Chr & C Mitsides (Estates) Limited	**510**	-
	65.615	60.146

Τα υπόλοιπα προκύπτουν από πωλήσεις/αγορές εμπορευμάτων, υπηρεσιών και χρηματοδοτήσεις.

Τα υπόλοιπα δεν φέρουν τόκο, δεν είναι εξασφαλισμένα και δεν έχουν καθοριστεί όροι αποπληρωμής τους.

(iii) Αμοιβή βασικών διευθυντικών στελεχών

Η αμοιβή των βασικών διευθυντικών στελεχών και των στενών συγγενικών προσώπων είναι ως ακολούθως:

	2017	2016
	€	€
Μισθοί και άλλες βραχυπρόθεσμες παροχές	**1.514.753**	1.537.468

31 Συναλλαγές με συγγενικά μέρη (συνέχεια)

(iv) Αμοιβή Συμβούλων

Η συνολική αμοιβή των συμβούλων (που περιλαμβάνεται στην αμοιβή βασικών διευθυντικών στελεχών) ήταν ως ακολούθως:

	2017	2016
	€	€
Αμοιβή υπό εκτελεστική ιδιότητα	**451.398**	415.697
Δικαιώματα	**10.150**	12.655
	461.548	428.352

32 Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες

Οι λεπτομέρειες των επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρείες έχουν ως εξής:

Όνομα	**Εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο**	**Χώρα εγγραφής**	**Κύριες δραστηριότητες**	**% κατοχής μετοχών**	
				2017	2016
Blue Azul Investments Limited	€54.720	Κύπρος	Ιθύνουσα εταιρεία της Αλευροποιία Λάρνακος "Ζήνων" Λίμιτεδ	**100**	100
Mitsides Point d.o.o.	€5.705.379	Σερβία	Παραγωγή ζυμαρικών και αλευριών	**100**	100

33 Περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

Τα περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση αντιπροσωπεύουν μηχανήματα αρτοποιείας.

34 Γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας, σε συνεδρία του στις 2 Απριλίου 2018, αποφάσισε όπως ανασταλούν οι δραστηριότητες του Τμήματος Αλεύρων της Σερβικής θυγατρικής Mitsides Point D.o.o. μέχρι τις 30 Ιουνίου 2018 και περιοριστούν οι δραστηριότητες της εν λόγω θυγατρικής στην παραγωγή ζυμαρικών.

Ως αποτέλεσμα της απόφασης αυτής, εκτιμάται ότι σε ετήσια βάση, ο κύκλος εργασιών της εταιρείας αυτής θα μειωθεί κατά 74% σε σύγκριση με το 2017, το περιθώριο μικτού κέρδους θα αυξηθεί στο 8,3% σε σχέση με 1,3% του 2017 και τα έξοδα πωλήσεων, διανομής και διοίκησης θα μειωθούν κατά 71% σε σχέση με το 2017.

Δεν υπήρξαν άλλα σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού που να έχουν σχέση με την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων.

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή σελίδες 18 μέχρι 23.